

K O M M U N F U L L M Ä K T I G E

i Gislaveds kommun kallas härmed till sammanträde som börjar **torsdagen den 24 augusti 2023, klockan 18:30 i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved** för att behandla följande ärenden:

Nr	Diarienummer	Ärendemening	
1	KS.2023.1	Fastställande av dagordning	
2	KS.2023.2	Information om Leader Västra Småland	
3		Nya motioner	
4	KS.2023.5	Interpellationer	
5	KS.2023.6	Frågor	
6	KS.2023.3	Valärenden	
7	KS.2023.7	Information från revisionen 2023	
8	KSMEK.2023.72	Medfinansieringsavtal gällande ny cirkulationsplats på väg 576 i Smålandsstenar, Gislaved kommun	
9	KS.2022.96	Reglemente kommunstyrelsen 2023	
10	KS.2023.97	Bolagsordning och specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB	
11	KS.2023.45	Revidering av förbundsordning för kommunalförbundet Mediacenter i Jönköpings län	
12	KS.2023.88	Samordning av kollektivavtal mellan kommun och kommunala bolag	
13	KS.2023.109	Avveckling av vård- och omsorgsboendet Lugnet	
14	KS.2023.1	Meddelanden	

Gislaved den 14 augusti 2023

Niclas Palmgren
Ordförande

Yvonne Thelin Karlsson
Kommunsekreterare

Allmänheten hälsas välkomna som åhörare till sammanträdet. Kommunfullmäktiges handlingar finns tillgängliga i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved.

[Kommunens dnr: KS.2023.5]

Interpellation gällande: Ombyggnad av Klockargårdskolan i Broaryd Ställd till Samhällsutvecklingsnämndens ordförande.

Efter att renovering av Klockargårdsskolan påbörjats så har det enligt mediauppgifter framkommit att betonggolvet är fuktigt eller helt blött. Vidare har uppgifter kommit om att företaget som genomför renoveringen kontaktat beställaren, kommunen, med dessa uppgifter.

Efter att ha läst igenom handlingar från undersökning som gjordes inför beslutet om renovering så blev jag inte överraskad över att ovanstående scenario skulle uppkomma. Bilder och mätningar talade sitt tydliga språk. Frågeställningen är om det är möjligt att fuktsäkra betonggolvet utan att riva upp hela golvet.

Med denna interpellation så efterlyses att en genomgång av vad de nu aktuella uppgifterna får för konsekvenser för den aktuella renoveringen.

Åke Fridén

Partilös

Interpellationssvar - Ombyggnad av Klockargårdskolan i Broaryd ställd till Samhällsutvecklingsnämndens ordförande

Samhällsutvecklingsnämndens ordförande lämnar över interpellationen till kommunstyrelsens ordförande då ansvaret för övergripande lokalförsörjning samt drift och förvaltning av kommunens fastigheter inte ligger hos samhällsutvecklingsnämnden utan hos kommunstyrelsen.

Interpellationen efterfrågar en genomgång av vad de uppgifter som framförts av MIG i media kring ombyggnationen av Klockargårdskolan i Broaryd får för konsekvenser för den aktuella renoveringen. Till kommunstyrelsen har det även lämnats in ett initiativärende där man också efterfrågat diskussion och information om renoveringen av Klockargårdskolan i Broaryd.

Kommunstyrelsen har beslutat att initiativärendet behandlas enligt gällande arbetssätt inom projektstyrning vid större kommunala investeringsprojekt genom att kommunstyrelsen informeras under projektperioden. Det är också svaret avseende interpellationen. Det är viktigt att kommunen i affärsrelationen med entreprenören, med vilken man har ett avtal, förhåller sig professionellt och följer givna arbetssätt för projektstyrning.

Marie Johansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

[Kommunens dnr: KS.2023.5]

Interpellation gällande: Beredning av ärende som förvaltningsdomstolen ogiltigförklarat. Ställd till Kommunstyrelsens ordförande.

Vid sammanträde med kommunfullmäktige 2022-11-17 behandlades Planeringsdirektiv för 2023 med plan för 2024-2026. Där yrkade majoritetspartierna på åtgärder i Broaryd som också innehöll en nedläggning av Vård och Omsorgsboendet på orten ska läggas ned. Yrkandet framfördes av Anton Sjödell. Majoritetspartierna beslutade i enlighet med yrkandet. Beslutet överklagades med motiveringen att en åtgärd av detta slag beslutades utan föregående beredning. Förvaltningsrätten i Jönköping upphävde beslutet 2023-07-14. Rätten var mycket tydlig på att en fråga av så principiell och av så stor vikt ska beredas och beslutas i ett särskilt ärende. Domen begränsades till beslutet om att lägga ner Lugnets äldreboende.

Med denna interpellation förväntas en redogörelse av hur kommunledningen och majoritetspartierna kommer att bereda fråga och vad det beslutsunderlag som tas fram kommer att innehålla.

Får fullmäktige en analys av de ekonomiska effekter som en nedläggning av Lugnets äldreboende kan medföra?

Hur påverkas de äldre kommuninnevånarna som sett Lugnet som den plats där de tillbringar sin sista tid bland oss?

Hur påverkas en orts utveckling av att ett äldreboende läggs ner?

Hur ser majoritetspartiernas på framtida äldreomsorg i kommunen?

Ska utredningsförslaget ”Helhetsplan för äldres boende”, där all Vård och Omsorgsboende ska centraliseras till Gislaved, genomföras?

Åke Fridén

Partilös

Interpellationssvar - Beredning av ärende som förvaltningsdomstolen ogiltigförklarat, ställd till kommunstyrelsens ordförande.

Vid sammanträde den 17 november 2022 har kommunfullmäktige bl a beslutat; att service, kvalitet samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur vård- och omsorgsverksamhet struktureras på ett effektivt sätt, att kunna tillgodose det ökade behovet av demensplatser i den framtida vård och omsorgsverksamheten genom omvandling av vissa somatiska platser till demensplatser, att vård- och omsorgsplatserna på Lugnet successivt omfördelas till andra vård och omsorgsboenden, samt att uppdra till socialnämnden att planera och genomföra förändringen inom vård- och omsorgsverksamheten.

Beslutet överklagades avseende den delen som avsåg nedläggning av äldreboendet i den meningen att ärendet inte var berett enligt kommunallagen. Förvaltningsrätten har upphävt fullmäktiges beslut i den del som överklagats. Rätten gör bedömningen att nedläggning av äldreboendet är en ny fråga som skulle ha beretts särskilt.

Frågan är därefter beredd som en egen fråga. Behandlad och beredd av socialnämnden den 15 augusti 2023, beredd av kommunstyrelsen den 23 augusti med förslag till kommunfullmäktige att vård och omsorgsboendet Lugnet avvecklas. Ärendet är lyst på fullmäktiges dagordning för den 24 augusti och beredningsunderlaget är utskickat till fullmäktige.

Marie Johansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

[Kommunens dnr: KS.2023.5]

Interpellation angående planeringsdirektivets giltighet

Till kommunstyrelsens ordförande Marie Johansson

Enligt förvaltningsrätten i Jönköping dom mål nr 5425–22 (2023-07-14) var beslutet om nedläggningen av Lugnet ogiltigt då ärendet inte har beretts i nämnd eller av fullmäktigeberedning enligt 5 kap. 26§ KL. I svaret hänvisas till planeringsdirektivet som är ”allmänt skrivet och berör inte äldreomsorgens organisation eller omfattning”. Av detta svar kan utläsas att nuvarande planeringsdirektiv inte anger tydliga mål och uppdrag på förändringar samt uppföljning /utvärdering inom området.

Då kommunstyrelsens ordförande är ytterst ansvarig för formuleringar i planeringsdirektivet bör frågor ställas vad kommunstyrelsens ordförande tänker göra för att förbättra planeringsdirektiv som ger en mer tydlig viljeinriktning. Härav följer nedanstående frågor.

1. Planeringsdirektiv- ett dokument som kan härledas och ska följas?
2. Kvalitetsfaktor (i planeringsdirektivet) ”Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag”- vad blir konsekvenserna av och genom majoritetens handlande?

Lise-Lotte Jonasson

Medborgarpartiet i Gislaved

[Kommunens dnr: KS.2023.5]

Hur går omställningen till god och nära vård i Gislaveds kommun?

Interpellation till ordförande för socialnämnden Ylva Samuelsson

Omställningen till en god och nära vård syftar till att patienter/personer och anhöriga ska känna sig delaktiga i vården och omsorgen samt att vården ska vara lättillgänglig och ges med god kontinuitet. Hur god och nära vård förverkligas i den kommunala vården och omsorgen i Gislaveds kommun samt hur organisering och ledning påverkar utvecklingen är angeläget att diskutera. Den politiska ledningen ska skapa goda förutsättningar för implementeringen av den nära vården i kommunen så den blir mer jämlik och att vården utgår från patientens/personens individuella behov dvs. vara personcentrerad. Exempelvis ska en äldre person uppleva god och nära vård som är samordnad och som främjar den egna hälsan. Forskning visar till exempel att personcentrerad vård ökar livskvaliteten hos personer på äldreboenden i Sverige. Tyvärr visar myndigheten för Vård- och omsorgsanalys som utvärderar omställningen i den primärkommunala vården att omställningen hittills mest skett på strategisk nivå - utan synliga effekter i verksamheterna. Myndigheten pekar på att verksamheterna inte fått bättre förutsättningar att nå omställningens mål eller uppfylla väsentliga delar i den primärkommunala vårdens grunduppdrag. Att det saknas resurser för att klara uppdraget. I olika dokument från socialnämnden finns att läsa ” att kommunen arbetar med omställningen till nära vård”. Därför vill jag höra hur ordförande för socialnämnden ser på

- Hur tycker du att omställningen till god och nära vård går i Gislaveds kommun?
- Nära vård innebär en förskjutning av vården närmare patienten/ personen. På vilket sätt möjliggörs detta?
- Vilka utmaningar bedömer du som störst när det gäller omställningen i vår kommun?
- Strategier för samverkan?
- Förstärkning av ekonomiska resurser?
- Och vilka åtgärder avser du som ordförande vidta för att arbetet inte ska riskera fastna på en strategisk nivå utan också få synliga och värdefulla effekter i verksamheterna – för våra kommuninvånarens bästa?

Lise-Lotte Jonasson

Medborgarpartiet i Gislaved

[Kommunens dnr: KS.2023.6]

Fråga gällande: Fritidsgård i Smålandsstenar

Till Anton Sjödelld Ordf Samhällsutvecklingsnämnden

Nu vid skolstarten har ungdomarna i Smålandsstenar med omnejd stått utan fast fritidsgård i ett år. Varför? Kommunen har haft möjlighet att använda egna och/eller externa lokaler men valt att använda skolans entré och uppehållsrum som lokal istället för verksamhetsanpassade och ändamålsenliga lokaler.

Detta gör att ungdomarna väljer andra samlingspunkter eller bara driver omkring.

Varför väljer man den sämre lösningen för våra ungdomar?

Emanuel Larsson
Kristdemokraterna

[Kommunens dnr: KS.2023.6]

Fråga gällande: Utveckling

Till Marie Johansson Ordf kommunstyrelsen

Varför ser vi inget konkret av de vidlyftiga planerna för Centrum 2 i Gislaved, Vision Gislaved 2040 och Bro till Bro i Anderstorp?

Vad gör majoriteten för att påskynda stimulera och motivera att dessa projekt kommer igång?

Stefan Nylén

Sverigedemokraterna

GISLAVEDS KOMMUN ANKOM	
2023 -07- 0 6	
Dnr	Dpl

Avsägelse gällande:

Mina uppdrag som ordinarie i valnämnden

Ersättare i socialnämnden

Ersättare i Isabergsstiftelsen

Jag kommer att flytta till annan kommun den första
augusti. 2023

Monica Karlsson

Mig

An Na Sam

Från: Jessica Flod Malmgren
Skickat: den 25 juli 2023 08:02
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: Avsägelse

Härmed avsäger jag mig uppdraget som nämndeman i tingsrätten.

Jessica Flod Malmgren
Socialdemokraterna

Skickat från [Outlook för iOS](#)

[Kommunens dnr: KS.2023.3]

Nominering gällande:

Monica Karlsson (MiG) har flyttat från kommunen.

MiG nominerar efter Monica.

1/ Ordinarie ledamot i Valnämnden:

Jan Erik Jansson
Dikesgatan 6
334 32 Anderstorp

2/ Ersättare i Socialnämnden:

Birgitta Bergvall Eriksson
Mossvägen 3
333 77 Burseryd

3/ Ersättare i Stiftelsen Isabergstoppen

Lise-Lotte Jonasson
Skogsfors 3
335 72 Hestra

Rut Johannesson

Medborgarpartiet (MiG)

[Kommunens dnr: KS.2023.3]

Nominering gällande:

Anne- Kristina Sandberg har avlidit.
Vi nominerar från MiG efter Anne- Kristina:

Ordinarie Revisor i Reftele Föreningsgård
Siv Holmgren
Hakarp Östergård 3
333 76 Reftele

Ruth Johannesson
Medborgarpartiet (MiG)

[Kommunens dnr: KS.2023.3]

Nominering gällande:

Revisor för Reftele Hemvärnsgård (vilande)

Medborgarpartiet i Gislaved nominerar, ordinarie revisor efter bortgångne Anne Kristina Sandberg (MiG),
Ingrid Davidsson, Hakarp Östergård, 333 76 Reftele

Ruth Johannesson

(MiG)

[Kommunens dnr: KS.2023.3]

Avsägelse:

Jag avsäger mej mitt uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige,
pga.hälsoskäl.

Gerd Wallentin
Medborgarpartiet

Ks §180

Dnr: KSMEX.2023.72

Medfinansieringsavtal gällande ny cirkulationsplats på väg 576 i Smålandsstenar, Gislaveds kommun**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta att teckna bilagt medfinansieringsavtal mellan kommunen och Trafikverket daterat den 13 april 2023 avseende ny cirkulationsplats på väg 576 i Smålandsstenar, Gislaveds kommun, att den avtalade summan om 10-14 mkr upplöses över fem år, samt att ge kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa beslutet.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Alf Mårtensson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande. Anledningen är att markaffärerna för Haghultsleden inte är klara och vi därmed inte vet när Haghultsleden i praktiken blir färdig och kan anslutas till cirkulationsplatsen, samt att medfinansieringsavtalet dessutom är ekonomiskt ofördelaktigt för kommunen eftersom kommunen tar 100% av de faktiska kostnaderna.

Protokollsanteckning

Stefan Nylén (SD) och Peter Gustavsson (SD) deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har den 15 juni 2023 antagit detaljplan för Haghult/Tillboområdet, del av fastigheten Villstads-Haghult 1:16 m.fl. i Smålandsstenar. Detaljplanen inkluderar exploatering av området Haghult/Tillbo samt etapp två av Haghultsleden. Området kommer att ansluta via den nya delen av Haghultsleden till väg 576, Burserydsvägen.

I samband med exploateringen av området och anslutning av Haghultsleden till väg 576, Burserydsvägen, kommer trafiken att öka och en anpassning av anslutningen behöver ske. För att genomföra detaljplanens intentioner och samtidigt inte försämra trafiksäkerheten bedöms en ny cirkulationsplats vara lämplig.

När åtgärder behöver genomföras i statlig infrastruktur med anledningen av annans part utveckling eller andra åtgärder får vanligtvis denne stå för kostnaden för planering och genomförande av åtgärden.

Cirkulationsplatsen utförs i huvudsak i enlighet med upprättade handlingar av kommunen efter att de är granskade och godkända av Trafikverket. Det är Trafikverket som utför eller låter utföra planering och byggnation av cirkulationsplatsen och Gislaveds kommun som står för kostnaderna.

Efter färdigställande är Trafikverket väghållare och står för framtida drift och underhållskostnader.

För att reglera ansvar, uppgifter och kostnadsfördelning upprättas ett medfinansieringsavtal vilket detta ärende avser. Avtalet biläggs tjänsteskrivelsen. Kostnaden för åtgärden bedöms till 10 - 14 miljoner kronor i prisnivå december 2022.

Ks §180 (forts.)

Om kostnaden vid anbudstillfället överstiger 30 % av bedömd totalkostnad när hänsyn tagits till kostnadsutvecklingen enligt Trafikverkets index för väginvesteringar ska respektive part ges möjlighet till omförhandling.

Ekonomiska konsekvenser

Ett statligt projekt kommer inte att vara en kommunal tillgång och utgör därmed inte kommunens egen investering. Enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) får därför bidrag som avses i 2 kap. 1–2 §§ lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter redovisas i balansräkningen under benämningen Bidrag till infrastruktur eller redovisas som en kostnad i resultaträkningen (LKBR 5:7).

Det innebär att kommunen, i samband med ett beslut om medfinansieringsavtal fattas och avtalet tecknas, kan välja mellan att redovisa hela medfinansieringskostnaden under beslutsåret eller att fördela (dvs. upplösa) kostnaden med enhetliga belopp under högst 25 år (LKBR 6:9). Upplösningen ska påbörjas det år bidraget beslutats genom att avtal om medfinansiering har tecknats även om åtgärden ligger längre fram i tiden.

En fördelning av kostnaden ska budgeteras i kommunens årliga driftbudget och fördelas jämnt under vart och ett av de år som beslutas. Det finns ingen flexibilitet i regelverket utan alla år ska belastas med samma summa oavsett kommunens ekonomiska läge. Första året som resultatet belastas är det år då kommunen fattar beslut om och tecknar avtal om medfinansiering.

När projektet väl är i gång kommer löpande utbetalningar att ske från kommunens kassa motsvarande de faktiska kostnaderna som projektet har för byggnationen. Kommunens likviditet kommer därmed att belastas med varierande belopp under projektets gång. Kommunal medfinansiering av statlig infrastruktur kan inte ske via lån utan ska skattefinansieras.

Med den bedömda kostnaden 10-14 miljoner kronor för detta projekt bedöms det vara lämpligt att lösa upp kostnaden över en period om fem år. Detta motsvarar en årlig påverkan om 2,8 miljoner kronor för den övre nivån i kostnadsspannet.

Beslutsunderlag

Medfinansieringsavtal gällande ny cirkulationsplats på väg 576 i Smålandsstenar, Gislaveds kommun, daterat 2023-04-13

Haghult/Tillboområdet, del av fastigheten Villstads-Haghult 1:16 m.fl.

Detaljplan del av Villstads-Haghult 1:16 m. fl.

Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 1 juni 2023

Yrkanden

Ruth Johannesson (MiG): Avslag på liggande förslag.

Fredrik Sveningsson (L) med instämmande av Evangelos Varsamis (S), Sandy Lind (WeP) och Kenneth Magnusson (C): Bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på liggande förslag och Ruth Johannessons (MiG) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag.

Ks §180 (forts.)

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för bifall till liggande förslag.
NEJ-röst för bifall till Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

<u>Ja-röst</u>	<u>Nej-röst</u>	<u>Avstår</u>
Marie Johansson (S)	Ruth Johannesson (MiG)	Stefan Nylén (SD)
Ylva Samuelsson (S)	Bo Eriksson (MiG)	Peter Gustavsson (SD)
Evangelos Varsamis (S)	Alf Mårtensson (MiG)	
Anton Sjödel (M)		
Jonas Ericson (M)		
Maria Gullberg Lorentsson (M)		
Sandy Lind (WeP)		
Charlotte Ström (WeP)		
Kenneth Magnusson (C)		
Fredrik Sveningsson (L)		

Omröstningen utfaller med 10 JA-röster och 3 Nej-röster. Två ledamöter avstår. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Trafikverkets ärendenummer

TRV 2023/30077

Motpartens ärendenummer

[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum

2023-04-13

Medfinansieringsavtal gällande ny cirkulationsplats på väg 576 i Smålandsstenar, Gislaveds kommun

Detta avtal avser projektering och byggande för åtgärder och innefattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur
☐	Samfinansiering med olika statliga anslag/finanser
☐	Samverkan där respektive part äger sin anläggning och finansierar sin del
☒	Samverkan där annan part äger och finansierar sin anläggning och Trafikverket får i uppdrag att genomföra åtgärden

Mellan nedanstående parter träffas härmed avtal om medfinansiering enligt följande:

§1 Parter

Trafikverket, region syd, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket

Gislaveds kommun, org.nr 212000-0514, Stortorget 1, 332 80 Gislaved, nedan kommunen

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i detta avtal:

Grundutförande: Den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Tillägg: De förbättringar/ anpassningar som annan part föreslår för att lösa trafiksituationen utöver det som ingår i statens ansvar. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Fyrstegsprincipen: Är ett förhållningssätt som innebär att möjliga åtgärder för förbättringar i transportsystemet provas stegvis (1. Tänk om, 2. Optimera, 3. Bygg om, 4. Bygg nytt).

ÅDT: Årsdygnstrafik. Mått på medeltrafikflödet per dygn för ett visst år för ett vägnavnitt.

SO-åtgärd: Små och okomplicerade åtgärder.

§3 Syfte och bakgrund

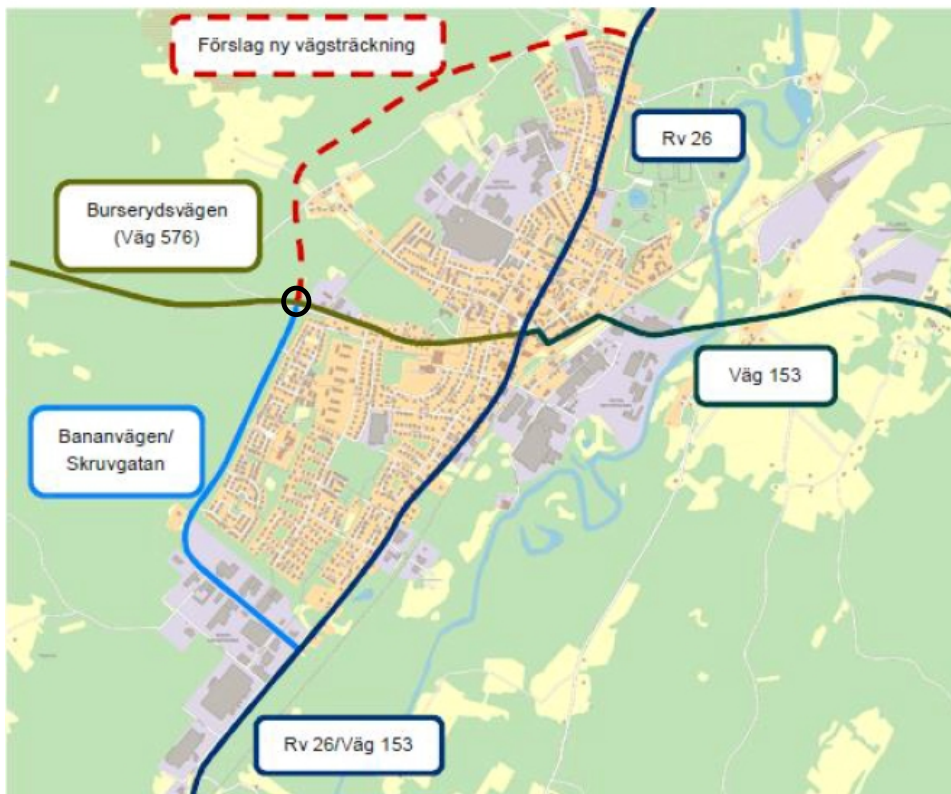
Gislaveds kommun planerar att bygga ut Haghultsleden samt utveckla bostäder och industriändamål i västra delen av Smålandsstenar. Syftet med byggnationen av Haghultsleden är att ge tung trafik, främst till Västra industriområdet, en alternativ väg för att på så sätt reducera tung trafik i centrala Smålandsstenar. Avtalet avser byggnation av en ny cirkulationsplats för att möjliggöra att Haghultsleden ansluts till väg 576.

Syftet med detta avtal är att reglera respektive parts åtagande och finansiella ansvar för åtgärden.

En detaljplan för området som omfattar den södra delen av Haghultsleden ska antas i juni 2023. I samband med exploateringen av området och dess anslutning till den statliga vägen behöver en anpassning av vägen ske. För att genomföra detaljplanens intentioner och samtidigt inte försämra trafiksäkerheten bedöms en ny cirkulationsplats vara lämplig.

En åtgärdsvalsstudie togs fram 2018 vars syfte var att studera en säker och effektiv trafikförsörjning av västra Smålandsstenar, med anledning av Gislaveds kommuns planer på en ny huvudgata i nordvästra Smålandsstenar. Utifrån fyrstegsprincipen prövade åtgärdsvalsstudien den nya vägens koppling mot väg 26 i norr och väg 576 i söder. Åtgärden som föreslogs för kopplingen mot väg 576 var en cirkulationsplats med fyra ben.

Väg 576 har på västra sidan om Bananvägen en genomsnittlig trafikmängd på 1730 fordon/dygn respektive östra sidan 3380 fordon/dygn, och cirka 10 % tung trafik. Vägens bredd är cirka 9 meter och den högsta tillåtna hastigheten är 60 km/tim i korsningen väg 576/Bananvägen.

Kartbild över Smålandsstenar. Den svarta ringen illustrerar lokaliseringen av den nya cirkulationsplatsen.

Medfinansierarens nyttor och motivering av finansiering

Genom åtgärden som regleras i detta avtal möjliggörs en ny kommunal huvudgata. Kommunen bedömer att den nya vägen blir ett alternativ för tung trafik och att andelen tung trafik kommer kunna minska i centrala Smålandsstenar. Utöver det möjliggör huvudgatan en utveckling av nya bostads- och industriområden.

Tidigare studier och utredningar avseende detta objekt är

En åtgärdsvalsstudie ”Framtida säkra och effektiv trafikförsörjning av västra Smålandsstenar” genomfördes 2018 (dnr. TRV 2018/130624).

Detaljplan för del av Villstads-Haghult 1:16 m.fl. Haghult/Tillbo i Smålandsstenar, Gislaveds kommun. Granskningshandling framtagen med planerat antagande i juni 2023.

Kopplat till detaljplanen har det tagits fram en trafikutredning; ”Förenklad trafikutredning för Tillbo i Smålandsstenar”.

§ 4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärden

Parterna har inte tidigare tecknat avsiktsförklaring eller avtal om medfinansiering av åtgärden.

§5 Beskrivning av åtgärder

Avtalet avser anläggandet av en cirkulationsplats på väg 576 som Trafikverket ansvarar för. Cirkulationsplatsen kommer att ingå i den statliga infrastrukturen och kommunen bygger i ett senare skede ut anslutande kommunal gata norrut. Åtgärden avses regleras i detaljplan och bedöms kunna utföras utan formell vägplan eftersom den följer beslutad detaljplan. Kommunen har på eget initiativ inlett detaljprojektering av cirkulationsplatsen och anslutande kommunal gata.

Avtalet omfattar följande åtgärder:

Åtgärdsnummer SSP 135243

1. Åtgärder i den statliga anläggningen.

Ny cirkulationsplats anläggs på väg 576 i anslutning vid Bananvägens anslutning i Smålandsstenar. I åtgärden ingår erforderlig anpassning till anslutande kommunala gator. Åtgärden utförs i huvudsak i enlighet med upprättade handlingar av kommunen (Tyréns), efter att de är granskade och godkända av Trafikverket. Frågan om hastighetssänkning till 40 km/tim kring cirkulationsplatsen ska prövas.

2. Åtgärder i den kommunala infrastrukturen

Ny anslutande väg från cirkulationsplatsen och norrut kommer byggas ut av kommunen och blir kommunal gata. Bananvägen som ansluter cirkulationsplatsen söder ifrån fortsätter att vara en kommunal gata.

§6 Finansiering

Den totala kostnaden för åtgärden som omfattas av detta avtal bedöms uppgå till 10-14 miljoner kr i prisnivå (2022-12). Kostnaderna bygger på erfarenhetssiffror från tidigare projekt i tidigt skede i planläggningsprocessen och är preliminära. De faktiska kostnaderna kan därför komma att förändras på grund av t.ex. rådande marknadsläge och plats specifika förutsättningar i ett senare skede. Finansieringen av åtgärderna fördelas enligt nedan:

Samtliga åtgärder i § 5 finansieras fullt ut av kommunen. Uppskattad kostnad för cirkulationsplatsen är 10-14 miljoner kr.

Hantering av kostnadsförändringar sker enligt §8 i detta avtal

Tilläggsåtgärder i statlig infrastruktur

Åtgärd 1 utgör tilläggsåtgärder som är förorsakade av kommunal exploatering och bedöms uppgå till cirka 10-14 mnkr.

Verkliga kostnader för projektets genomförande finansieras fullt ut av kommunen.

Om det skulle visa sig att vägplan krävs för åtgärderna i den statliga infrastrukturen ska kommunen även bekosta framtagandet av denna.

Kommunen förbinder sig till att bekosta åtgärder som inte explicit redovisas i § 5 men som kan, i senare skede, krävas för att genomföra åtgärden i sin helhet. Detta då åtgärden i sig är föranledd av kommunal exploatering.

Kostnader för ägande respektive drift och underhåll i förvaltningskedet ingår inte i ovan angivna totala kostnader.

Trafikverket svarar för kostnaderna för drift och underhåll för de delar som utgör ett tillägg till den statliga anläggningen och som således inneburit merkostnader.

§7 Ansvarsfördelning

Parterna beslutar självständigt i genomförandet av sina respektive anläggningar enligt § 5 om det inte påverkar förutsättningarna för hela projektet. Parterna ska ges full insyn i arbetet och ansvarar ömsesidigt för att hålla sig uppdaterade om projektets framdrift och kostnadsutveckling. För övrigt gäller följande:

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärd 1 inom det statliga åtagandet som omfattas av detta avtal §§5 och 6.
2. Trafikverket ska granska och godkänna kommunens upprättade handlingar.
3. Trafikverket ska utse en projektledare. Denne arbetar helt på kommunens bekostnad.
4. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas de åtgärderna som Trafikverket ansvarar för.
5. Trafikverket blir efter färdigställandet väghållare och sköter och bekostar framtida drift och underhåll samt eventuell förnyelse av åtgärd 1. En förutsättning för att Trafikverket ska sköta rondellen är att den hålls fri från föremål, utsmyckning eller andra material än gräs.
6. Trafikverket ansvarar för att ta fram underlag och sammanställa ett ställningstagande för om åtgärderna innebär byggande av väg enligt Väglagen (SFS 1971:948) och därmed kräver vägplan.

7. Trafikverket ansvarar för att kommunens kontaktperson kallas till erforderliga möten och får ta del av erforderligt material för genomförande av uppgifterna enligt §§5 och 6.

Kommunens ansvar

1. Kommunen ska utföra eller låta utföra åtgärd 2 som inte ingår i det statliga åtagandet och som omfattas av detta avtal §§5 och 6.
2. Kommunen ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas för åtgärderna som kommunen ansvarar för.
3. Kommunen ska tillhandahålla den mark som behövs för projektets genomförande.
4. Kommunen genomför och bekostar eventuellt erforderliga ändringar av detaljplaner för genomförande av åtgärder knutna till detta avtal.
5. Kommunen tillhandahåller nödvändigt kartmaterial utan ersättning.
6. Kommunen tillhandahåller det projekteringsmaterial som hittills är framtaget gällande åtgärd 1. Handlingarna ska samrådats och granskas av Trafikverket samt uppfylla Trafikverkets krav.
7. Kommunen utser kontaktperson avseende genomförande av åtgärd 1 som samlat för kommunens talan.
8. Kommunen blir efter färdigställandet väghållare och sköter och bekostar framtida drift och underhåll samt eventuell förnyelse av åtgärd 2.
9. Anslutande eventuella refuger på kommunens gator ägs och sköts av kommunen.

§8 Hantering av kostnadsförändringar

Om kostnaden vid anbudstillfället överstiger 30 % av bedömd totalkostnad när hänsyn tagits till kostnadsutvecklingen enligt Trafikverkets index för väginvesteringar ska respektive part ges möjlighet till omförhandling.

Kostnadsökningar till följd av parts ensidigt önskade tillägg bekostas till 100 % av den parten, om inte annat överenskommit skriftligt i förväg.

I de fall projektet avbryts eller avtalet upphör att gälla står kommunen för de kostnader som dittills nedlagts.

§9 Betalning

Trafikverket rekviderar medfinansieringen. Rekvireringen sker löpande i takt med att kostnaderna upparbetas minst en gång per år.

Rekvision ska sändas till utbetalarens fakturaadress och märkas på rätt sätt så att den hamnar rätt i leverantörssystem.

Till rekvisitionen ska bifogas ett underlag där det framgår hur bidragsintäkten är uträknad och till fakturan ska bifogas specifikation över upparbetade kostnader.

Rekvirering adresseras till:

Gislaveds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
33280 Gislaved

§ 10 Projektorganisation och former för parternas samarbete

Parterna ska ges full insyn i arbetet genom rapportering om hur arbetet framskrider tekniskt och tidsmässigt. Rapporteringen sker genom deltagande på byggmöten och via protokoll från dessa.

Ömsesidiga informationsmöten ska genomföras med den regelbundenhet som parterna beslutar i särskild ordning.

§11 Tidplan

Preliminär startpunkt avseende bevakning av kommunala handlingar:
2023

Preliminär startpunkt produktion:
2025 förutsatt att åtgärden kan genomföras som en SO-åtgärd (utan formell vägplan)
samt att projektledarresurser finns tillgängliga.

Preliminär slutpunkt:
2026

§12 Avtalets giltighet

Detta avtal är giltigt från och med den tidpunkt när det undertecknats av parterna *och under förutsättning av:*

- att kommunens beslutande organ godkänner medfinansieringsavtalet senast vid antagandet av detaljplanen för del av Villstads-Haghult 1:16 m.fl. Haghult/Tillbo i Smålandsstenar, Gislaveds kommun
- att för åtgärden nödvändig detaljplan fått laga kraft.
- att kommunen förvärvar den mark som krävs för genomförandet av åtgärd 1.
- att avtalet inte ersätts av ett nytt.

Om avtalet inte träder i kraft eller upphör att gälla, kvarstår kommunens finansieringsansvar av dittills genomförda och upparbetade kostnader för de beskrivna åtgärderna enligt §§5 och 6.

§13 Övrigt

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknas av parterna för att vara giltiga.

Ett avtal om genomförande och drift och underhåll kommer vid behov att tecknas senare.

§14 Tvistlösning

Tvist avseende tillämpning eller tolkning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Detta avtal är upprättat i 2 likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Ort och datum

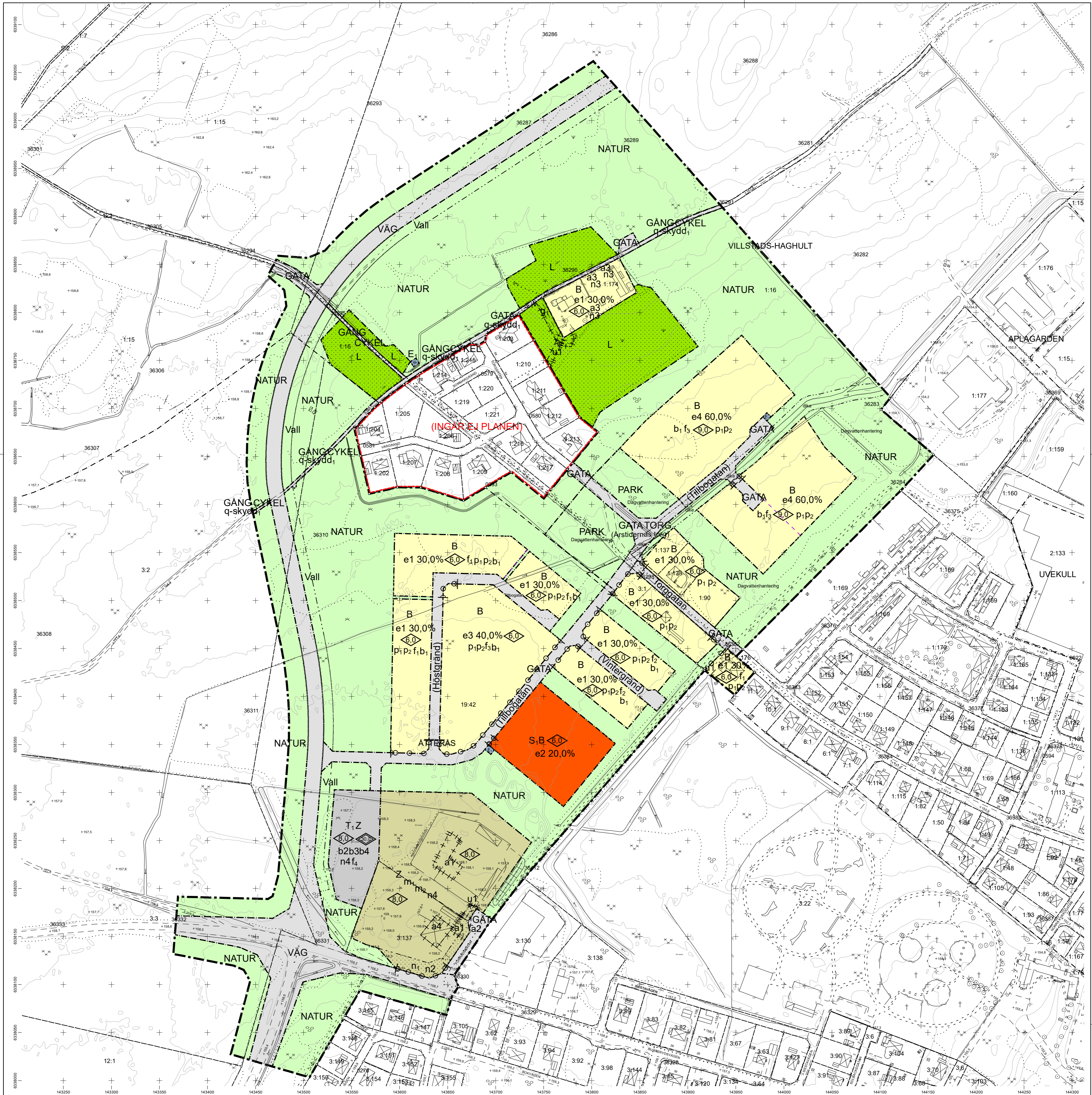
Trafikverket (Maria Hellqvist)

Ort och datum

Gislaveds kommun, ()

Ort och datum

Gislaveds kommun, ()

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap

- GATA** Gata, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- PARK** Park, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- NATUR** Naturområde, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- VÄG** Väg, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- CYKEL** Cykelväg- vägar är avsedda för cykel- och moppedtrafik, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- GÅNG** Gångväg, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- TORG** Torg, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Kvartersmark

- B** Bostäder, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- E₁** Transformatorstation, Minsta tillåtna avstånd mellan transformatorstation i byggnad och brännbar byggnadsdel eller brännbart utplag är 5 meter, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- Z** Verksamheter, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- L** Odling - jordbruk, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- S₁** Förskola, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- T₁** Räddningsstation, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER ALLMÄN PLATS

- Utformning**
Dagvattenhantering Öppen dagvattenhantering skall finnas, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- dike** Ledning av dagvatten ska ske antingen med ett öppet dike eller kulvert, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- Kulturvärden**
q-skydd₁ Vägsträckning av Häradsvägen ska bevaras. Vägbeläggning ska vara grusad, PBL 4 kap. 8 §
- Skydd**
Vall Vall får finnas utmed Haghultsleden, PBL 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

- Omfattning**
e1 30,0% Största byggnadsarea i % av fastighetsarean inom användningsområdet, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e2 20,0% Största byggnadsarea i % av fastighetsarean inom användningsområdet, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e3 40,0% Största bruttoarea i % av fastighetsarean inom användningsområdet, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e4 60,0% Största bruttoarea i % av fastighetsarean inom användningsområdet, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

- Utformning**
6,0 Högsta byggnadshöjd i meter, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- 9,0 Högsta byggnadshöjd i meter, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- 8,0 Högsta byggnadshöjd i meter, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- 30,0 Högsta totalhöjd i meter enbart för anläggning, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f₁ Endast friliggande villor, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f₂ Endast radhus eller villor, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f₃ Endast flerbostadshus, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f₄ Ytterväggar och fönster mot Haghultsleden ska utformas i obrännbart material och i lägst brandteknisk klass EI 30, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

- Utfart**
b o o d Utfartsförbud, PBL 4 kap. 9 §

Mark

- n₁ Marken får ej användas för utplag, biluppställning eller skyltanordningar, PBL 4 kap. 10 §
- n₂ Plantering är lämpligt, PBL 4 kap. 10 §
- n₃ Träd får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk, PBL 4 kap. 10 §
- n₄ Maximalt 80 % av fastighetsytan får hårdgrasas, PBL 4 kap. 10 §
- Placering**
Marken får inte förses med byggnad, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- p₁ Huvudbyggnad ska placeras minst 4,0 meter från fastighetsgräns, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- p₂ Uthus, garage och andra gårdsbyggnader får placeras in till 1,0 meter från fastighetsgräns, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- Utförande**
b₁ Endast källarläsa hus, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- b₂ Friskluftstak ska placeras i fasad som är vänd från Haghultsleden och väg 576, alternativt på byggnadens tak, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- b₃ Minst en utrymningsväg som vetter bort från Haghultsleden och väg 576 ska finnas, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- b₄ Uteplats placeras i skydd av byggnader, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- Störningsskydd**
m₁ Verksamheten får inte vara störande eller farlig för omgivningen. Bullernivån vid bostadstomter får ej överstiga 50 dB(A) dagtid och 40 dB(A) nattetid, PBL 4 kap. 12 § 1 st 1 p.
- m₂ Verksamheten får inte vara störande eller farlig för omgivningen. Bullernivån vid förskolan får ej överstiga 50 dB(A) dagtid och 40 dB(A) nattetid, PBL 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

- Genomförandetid**
Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft, PBL 4 kap. 21 §
- Markreservat för allmännyttiga ändamål**
u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Kvartersmark, PBL 4 kap. 6 §
- Markreservat för gemensamhetsanläggningar**
g₁ Markreservat för gemensamhetsanläggning för in- och utfartsväg, Kvartersmark, PBL 4 kap. 18 § 1 st
- Villkor för startbesked**
a₁ Startbesked får inte ges för grävning/schaktning innan markföroring åtgärds. Grävning/schaktning inom området ska föregås av samråd med miljömyndigheten. Kvartersmark, PBL 4 kap. 14 § 1 st 4 p.
- a₂ Startbesked får inte ges för grävning/schaktning innan markföroring åtgärds. Grävning/schaktning inom området ska föregås av samråd med miljömyndigheten. Allmän plats, PBL 4 kap. 14 § 1 st 1 p.
- Ändrad lovplikt, fastighetsplan**
a₃ Marklov krävs för trädällning. Kvartersmark, PBL 4 kap. 15 § 1 st 3 p.
- Övrigt**
a₄ Grävning/schaktning runt oljeavskiljare och brunnar inom området ska föregås av samråd med miljömyndigheten. Kvartersmark, PBL 4 kap.

ILLUSTRATIONER

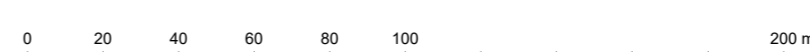
- Illustrationslinje - Streckad
- Illustrationslinje - Streckad
- (Namnförslag) Nya gatunamn

Grundkartans beteckningar

- Fastighetsgräns
- Trakt/Kvartersgräns
- Gränspunkter
- Ledningsrätt/Servitut
- Rutnät
- 1:2 Registernummer
- Smålandsstenar Registerområde
- Mur
- Staket
- Häck
- Ägostagsgräns
- Barrskog/Lövskog
- Rutnät
- 1:2 Registernummer
- Smålandsstenar Registerområde
- 147,3 Höjdpunkt
- Dike, Kant
- Gång o cykelväg
- Körbanas kant
- Nivåkurvor
- Allmän- offentlig och industribyggnad, takkontur
- Allmän- offentlig och industribyggnad, huslöv
- Byggnad, takkontur
- Byggnad, huslöv
- Uthus
- Skärmtak

Uppgifter om grundkartan

Upprättad och ajourförd av Kart- och mättenheten i Gislaved fram till 2022-11-14
Koordinatsystem i plan SWEREF 99 13 30
Höjdsystem RH2000
Marcus Josefsson
Kart- och mätchef

GRANSKNINGSHÄNDLING

Detailplan för del av fastigheten Villstads-Haghult 1:16 m.f. Haghult/Tillbo i Smålandsstenar	Planens beteckning	—
Gislaveds kommun, Jönköping län. Upprättad i november 2022	Antagen av Kommunfullmäktige	—
Seigo Oguni Planarkitekt	Vunnit laga kraft	—
Sven Hedlund Stadsarkitekt	Genomförandetidens slut	—
	Skala 1:2000 (A1), 1:4000 (A3)	—

Ks §164

Dnr: KS.2022.96

1.3.1

Kommunstyrelsens reglemente**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till förvaltningen att förtydliga på sid 12 genom att skriva Gislaveds Kommunhus AB.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reglemente för kommunstyrelsen daterat 14 juni 2023. I samband med beslutet upphör det tidigare reglementet att gälla för kommunstyrelsen, rådet för hållbar utveckling och planeringsområdet.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige tog den 24 april 2023, §52 beslut om att ge Gislaveds Kommunhus AB möjlighet att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. I och med denna förändring revideras också kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ytterligare förslag till förändringar i kommunstyrelsens reglemente utifrån att ge kommunstyrelsen möjlighet till köp, försäljning, byte, fastighetsreglering eller inlösen av fastighet eller del av fastighet understigande 2 hektar istället för som tidigare 5000m². Inom fastställd kostnadsram och i stöd av fastställda planer.

Ytterligare en förändring i reglementet som föreslås är att samverkansorganen framöver har arbetsordningar för att reglera arbetssätt och antal ledamöter istället för reglementen. Detta för att förtydliga att det bara är nämnderna som har reglementen. Dessa arbetsordningar beslutas av kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Förslag till revidering av reglemente för kommunstyrelsen daterat den 5 juni 2023

Yrkanden

Jonas Ericson (M): Att uppdra till förvaltningen att förtydliga på sid 12 genom att skriva Gislaveds Kommunhus AB, i övrigt bifall till förslaget.

Fredrik Sveningson (L): Bifall till förslaget och till Jonas Ericsons (M) tilläggsyrkande, samt att ärendet inte ska vara beredande utan avgöras idag.

Carina Johansson (C) med instämmande av Mikael Kindbladh (Wep), Stefan Nylén (SD) och Evangelos Varsamis (S): Bifall till Fredrik Sveningsons (L) yrkande att ärende ska avgöras idag och till Jonas Ericsons (M) tilläggsyrkande samt till liggande förslag i övrigt.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Fredrik Sveningsons (L) yrkande att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Ordföranden ställer proposition på Jonas Ericsons (M) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Ks §164 (forts.)

Ordföranden ställer därefter proposition på liggande förslag i övrigt och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Styrdokument
Dokumenttyp: Regler
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: Kommunfullmäktige, xxxxxx
Ansvarig: Förvaltningschef
Revideras: Vart 4:e år, 1:a året i mandatperioden
Följas upp: Minst vart 4:e år

Reglemente för kommunstyrelsen

Dnr: KS.2022.96
2022-05-20, rev. 2022-11-10

Förslag till revidering 2023-06-14

Innehållsförteckning

Reglemente för kommunstyrelsen i Gislaveds kommun.....	4
1 Kommunstyrelsens grunduppdrag.....	4
1.1 Ledningsfunktionen.....	4
1.2 Styrfunktionen.....	5
1.3 Kommunstyrelsens övriga verksamheter.....	6
1.4 Ekonomisk förvaltning.....	6
1.5 Personalpolitiken.....	7
1.6 Övrig förvaltning.....	9
1.7 Övrig verksamhet.....	9
1.8 Delegering från kommunfullmäktige.....	10
1.9 Ansvar och rapporteringsskyldighet.....	11
2 Kommunstyrelsens arbetsformer.....	12
2.1 Sammansättning.....	12
2.2 Ersättarnas tjänstgöring.....	12
2.3 Inkallande av ersättare.....	12
2.4 Ersättare för ordföranden.....	13
2.5 Ersättares närvaro- och yttranderätt.....	13
2.6 Deltagande på distans.....	13
2.7 Insynsplats.....	13
2.8 Tidpunkt.....	13
2.9 Kallelse.....	14
2.10 Ordföranden.....	14
2.11 Kommunalråd.....	14
2.12 Justering av protokoll.....	15
2.13 Yrkanden.....	15
2.14 Reservation.....	15
2.15 Protokollsanteckning.....	15
2.16 Initiativärende.....	16
2.17 Delgivning.....	16
2.18 Närvarorätt för övriga.....	16
2.19 Undertecknande av handlingar.....	16

3	Utskott.....	16
4	Arbetsgrupper.....	18
5	Verksamhetsbesök.....	18
6	Samverkansorgan.....	19

Reglemente för kommunstyrelsen i Gislaveds kommun

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

1 Kommunstyrelsens grunduppdrag

1.1 Ledningsfunktionen

1 §

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

2 §

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår att leda och samordna:

- utvecklingen av den kommunala demokratin
- personalpolitiken
- den översiktliga planeringen och användningen av mark och vatten
- den översiktliga planeringen av lokalförsörjning, besluts- och prövomandat för hur investeringar utförs.
- sysselsättnings- och näringslivsfrågor inklusive besöksnäringen
- mark- och bostadspolitik och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
- kommunens övergripande strategiska miljö- och naturvårdspolitik
- energiplaneringen samt främja en god energihushållning
- den lokala trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning
- arbetet med att effektivisera administrationen
- kommunens arbete med digitalisering, e-utveckling och it-strategiska frågor samt informationssäkerhet
- den interna och externa informationen
- EU-frågor och internationellt arbete

- arbetet med att reformera det kommunala regelbeståndet
- utvecklingen av medborgarinflytande.
- den kommunala vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och ekonomisk bistånd

Kommunstyrelsen ska vidare med uppmärksamhet följa övriga nämnders verksamheter och agera för att nödvändiga åtgärder vidtas vid behov.

1.2 Styrfunktionen

3 §

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att:

- leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten, göra framställningar i målfrågor, som inte i lag är förbehållna annan nämnd,
- övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt,
- ha fortlöpande uppsiktsplikt över nämnderna. Se till att planering och uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas i form av mål och uppdrag och kvalitetssäkras, samt hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
- ansvara för samordningsträffar för nämndpresidierna och förvaltningscheferna,
- löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa de krav som anges i 10 kap. KL är uppfyllda beträffande de aktiebolag kommunen innehar aktier i,
- årligen, innan bolagstämma, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i enligt 10 kap. KL under föregående kalenderår har varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska

delges kommunfullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,

- i fråga om kommunstyrelsens roll i förhållande till de helägda kommunala aktiebolagen framgår av det generella ägardirektivet för Gislaveds kommun,
- ta tillvara kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i,
- får fatta beslut om särskilt angivna förhållanden som rör andra nämnders verksamhet gällande områdena personal-, säkerhets- och miljöområden, Styrelsen får dock inte ges rätt att fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning, tillämpningen av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda,
- bevaka att kommunen fullgör de uppgifter inom olika verksamhetsområden som enligt lag åvilar kommunen.

1.3 Kommunstyrelsens övriga verksamheter

1.4 Ekonomisk förvaltning

4 §

Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning och därvid följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inkommer och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning.

I denna uppgift ingår bland annat att:

- underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom, som inte uppdragits åt annan nämnd,
- pröva övertagande av lån och besluta om infriande av förlustansvar,
- tillse att riskhanteringen aktivt hanteras och att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
- samordna upphandlingsverksamheten i den mån det inte uppdragits åt annan,

- handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
- handha partiell inlösen av pensionskulden via pensionsförsäkring.

1.5 Personalpolitiken

5 §

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat att:

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal eller på annat sätt reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14, 19 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
- besluta om stridsåtgärd,
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- lämna uppdrag som avses enligt lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
- utforma och utveckla kommunens personal- och lönepolitik,
- samordna kommunens personaladministration och kommunövergripande bemanningsfrågor,
- särskilt verka för personalförsörjning, ansvara för ledarförsörjning och ledarutveckling, personalutveckling, arbetsmiljöfrågor, företagshälsovård, jämställdhetsfrågor och diskrimineringsfrågor ur ett arbetsgivarperspektiv,
- ge råd och biträde i personalpolitiska frågor till förvaltningar och verksamheter,
- är anställningsmyndighet för medarbetare inom styrelsens grunduppdrag. Den nämnd vid vilken medarbetare har sin övervägande del av tjänstgöringen ansvarar för medarbetaren, om denne har en delad tjänst mellan olika nämnders uppdrag. Vid tveksamhet kring vilken nämnd som ansvarar för en medarbetare, ska berörda nämnder skriftligen överenskomma ansvaret mellan sig.

Till undvikande av risk för jäv ankommer det på anställningsmyndigheten att, genom beslut om delegationsordning, säkerställa att medarbetare inte kan komma att handlägga såväl drifts- som tillsynsärenden avseende samma verksamhet,

- kommunstyrelsen ska i samråd med berörd nämnd vara anställningsmyndighet för samtliga nämnders förvaltningschefer,
- förflyttnings- och omplaceringsärenden från en nämnds förvaltning och verksamheter till en annans.

1.6 Övrig förvaltning

6 §

Uppgifter enligt speciallagstiftning.

- Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd (Lag 1944:475 om arbetslöshetsnämnd) och kristidsnämnd (Ransoneringslag 1978:268).
- Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt säkerhetsskyddslag (Säkerhetsskyddslag 2018:585).
- Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt LSO (Lag (2003:778) om skydd mot olyckor) avseende förebyggande verksamhet för skydd mot olyckor. Räddningsnämnden svarar för räddningstjänst enligt LSO. Kommunstyrelsen ansvarar även för förebyggande verksamhet och vissa valda från kommunstyrelsen är krisledningsnämnd vid fredstid enligt lag om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser (2006:544). Kommunstyrelsen ansvarar också för att vidtaga åtgärder enligt lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.
- Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.
- Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagstiftningen för behandling av de personuppgifter som styrelsen för i sin verksamhet och förfogar över.
- Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens digitala anslagstavla.
- Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet.

1.7 Övrig verksamhet

7 §

Kommunstyrelsen har vidare hand om:

- mark- och exploateringsverksamhet i den mån ansvaret för fastigheter inte överlämnats till annan nämnd eller styrelse
- bevaka kommunens intressen vid fastighetsbildning, fastighetsbestämning, planläggning, byggnadsväsende med mera
- kommunens centrala informationsverksamhet
- samordning av kommunens arbete med social hållbarhet
- reformering av kommunstyrelsen regelbestånd och utformningen av fullmäktiges handlingar

- beslutanderätt i ärenden angående tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd
- ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet för ungdom och vuxna. Skolväsendet omfattar skolformerna, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, undervisning i svenska för invandrare enligt Skollagen (2010:800). Nämnden ansvarar även för tillämpliga delar i motsvarande fristående verksamheter
- svara för information i skollagen 20 kap. och 29 kap. § 9, gällande "Information om icke skolpliktiga ungdomar"
- ansvarar även uppdragsutbildning inom gymnasieskolan samt eftergymnasial utbildning såsom yrkeshögskola, högskoleprogram, fristående högskolekurser samt därutöver uppdragsutbildning och liknande verksamhet för den kommunala organisationens behov
- ansvarar vidare för samhällsorientering enligt lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2017:584)
- har samordningsansvar för kommunens uppgifter avseende integrationsfrågor
- fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd i socialtjänstlagen vid handläggning av försörjningsstöd
- ska leda och samordna de arbetsmarknadsåtgärder som ligger inom nämndens arbetsområde samt samordna samverkan med andra nämnder så att helhetssyn erhålles i arbetsmarknadsfrågor.
- ansvarar för kommunens it-driftsorganisation inkl. telefoniansvar och sithsorganisationen (e-legitimation).
- ansvarar för kommunens interna drift och förvaltning av fastigheter.

1.8 Delegering från kommunfullmäktige

8 §

Kommunstyrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden.

- Vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som fullmäktige angivit
- Kommunens förvaltningsorganisation i sin helhet. Kommunstyrelsen får vidaredelegera rätten till respektive nämnd för att sedan besluta

om underorganisation. Härvid ska särskilt beaktas vad som föreskrivs i detta reglemente, vad avser nämndens ansvar att anta en tydlig delegationsordning för dess medarbetare.

- Utarrendera, hyra ut eller annars upplåta mark som tillhör kommunen och som faller under kommunstyrelsens verksamhetsområde med en upplåtelse tid om högst 10 (tio) år
- Köp, försäljning, byte, fastighetsreglering eller inlösen av fastighet eller del av fastighet inom den av kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra föreskrifter beträffande belopp och villkor i övrigt
- Köp, försäljning, byte, fastighetsreglering eller inlösen av fastighet eller del av fastighet understigande 2 hektar utanför detaljplanelagt område med stöd av den kommunomfattande översiktsplanen eller de fördjupade översiktsplanerna eller andra kommunala beslut och inom den av kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra föreskrifter beträffande belopp och villkor i övrigt

I sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal

- Kommunstyrelsen får uppdra åt Gislaveds kommunhus AB att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att anskaffa mark och/eller fastighet.
- Avge yttrande enligt lagen om övervakningskameror (Kameraövervakningslag 2013:460)
- Kommunens verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstida krissituationer eller planering och förberedelser för hantering av sådana situationer
- Avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige.
- Att verksamheten har en tillfredställande organisation.
- För en tid av högst femton år uthyra lokaler som nämnden förvaltar.
- För en tid av högst femton år hyra in lokaler för att tillgodose kommunens lokalbehov.

Comment [AS 1]: Förslag att delegera möjlighet för kommunstyrelsen att ta beslut upp till 2 hektar istället för 5 000 m2 som tidigare.

Comment [AS 2]: Förändring inskriven utifrån Kommunfullmäktiges beslut den 2023-04-24 Kf §52

1.9 Ansvar och rapporteringsskyldighet

9 §

Kommunstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen ska regelmässigt till fullmäktige rapportera hur verksamheten i kommunen och de bolag kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

2 Kommunstyrelsens arbetsformer

2.1 Sammansättning

10 §

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare.

2.2 Ersättarnas tjänstgöring

11 §

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i dennes ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ned i ordningen.

12 §

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.3 Inkallande av ersättare

13 §

En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till kommunstyrelsens sekreterare eller någon annan anställd vid styrelsens kansli som kallar ersättare. Den ersättare kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

2.4 Ersättare för ordföranden

14 §

Om varken ordföranden eller 1:e vice ordföranden eller 2:e vice ordföranden kan delta i ett helt sammanträde eller i del av ett sammanträde fullgör den till åldern äldste ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för längre tid än en månad får styrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden.

Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.5 Ersättares närvaro- och yttranderätt

15 §

Ersättare som inte är tjänstgörande ersättare har rätt att närvara vid nämndens sammanträden men får inte delta i överläggningarna och inte heller i besluten.

2.6 Deltagande på distans

16 §

Ordföranden får, om särskilda skäl föreligger, besluta att sammanträde genomförs med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen och systemet för distansmöte ska vara så beskaffade att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska i förväg anmäla detta till ordföranden och kommun-/nämndsekreteraren. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt. Ärenden med sekretess ska inte ske på distans.

2.7 Insynsplats

17 §

Gislaveds kommun har beslutat att inte ha insynsplatser.

2.8 Tidpunkt

18 §

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

2.9 Kallelse

19 §

- Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.
- Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.
- Kallelsen ska på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare. Kallelsen bör vara ledamöterna tillhanda senast fyra vardagar före sammanträdesdagen.
- Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.
- I undantagsfall får kallelsen ske på annat sätt.
- När varken ordföranden eller 1:e vice ordföranden eller 2:e vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

2.10 Ordföranden

20 §

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

- närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- främja samverkan mellan nämnden och kommunens övriga nämnder
- representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen har bestämt annat i ett särskilt fall
- se till att kommunstyrelsens och utskottens ärenden behandlas utan dröjsmål
- vara tillgänglig för allmänheten, förtroendevalda och anställda.

2.11 Kommunalråd

21 §

Kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande är tillika kommunalråd. Kommunalråden får närvara och delta i överläggningarna men inte i besluten vid sammanträden i samtliga nämnder och styrelser. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Kommunalråden ska ha en löpande dialog med delägda aktiebolag, kommunala företag i övrigt och stiftelserna.

Kommunalråden ska utgöra presidium i styrelsen för Gislaveds Kommunhus AB.

2.12 Justering av protokoll

22 §

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot som i normalfallet utses bland de ledamöter som företräder oppositionen. Om 2:e vice ordföranden tjänstgör som ordförande ska justerare utses bland dem som företräder majoriteten. Detsamma gäller för utskottens protokoll.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen justerar den.

2.13 Yrkanden

23 §

När överläggningen i ett ärende är avslutat går ordförande igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen. Säryrkanden ska vara skriftliga och överlämnas till ordförande när de framställs.

2.14 Reservation

24 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

2.15 Protokollsanteckning

25 §

Om en ledamot önskar lämna en protokollsanteckning i form av särskilt uttalande eller liknande ankommer det på ordföranden, som svarar för protokollets innehåll, att avgöra om protokollet ska innehålla denna

anteckning. Ordföranden har rätt att kräva en redovisning av innehållet i en sådan anteckning om den ska tas med i protokollet.

2.16 Initiativärende

26 §

Kommunstyrelsen har beslutat om en särskild rutin för initiativärenden som ska följas.

2.17 Delgivning

27 §

Delgivning med kommunstyrelsen sker med ordföranden, kommundirektören eller annan anställd som styrelsen bestämmer.

2.18 Närvarorätt för övriga

28 §

Vid kommunstyrelsens sammanträden får, om styrelsens ordförande begär det, kommundirektören och styrelsens förvaltningschefer, nämnder och styrelseras presidier och dess förvaltningschefer eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden men inte i besluten som berör vederbörandes verksamhetsområde.

2.19 Undertecknande av handlingar

29 §

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutats av kommunstyrelsen ska undertecknas av kommunalråd, dvs. ordföranden eller vid förfall för denne av 1:e vice ordföranden eller 2:e vice ordföranden.

3 Utskott

30 §

Nämnden tar själv beslut om antal utskott som behövs för att bereda ärenden utifrån nämndens uppdrag och delegationsordning. Om ett utskott utses ska det bestå av 7 ledamöter och 7 ersättare.

Inom kommunstyrelsen ska det finnas ett allmänt utskott. Utskottet består av sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare.

Utskottet bereder ärenden till kommunstyrelsen och tar beslut enligt upprättad delegationsordning i frågor som rör:

- mål och budget, bokslut och uppföljning samt ekonomisk förvaltning (kommunstyrelsens reglemente §§ 3 och 4)
- översiktlig planering och användning av mark och vatten
- bostadsförsörjning
- miljö- och naturvård
- energiplanering
- infrastruktur- och kommunikationer, samt
- övriga frågor som inte rör utvecklingen av den kommunala demokratin, utveckling av medborgar- och brukarinflytandet, intern och extern information och arbetet med att reformera det kommunala regelbeståndet.

31 §

Inom kommunstyrelsen ska det också finnas ett näringsutskott för att bereda strategiska frågor, se § 2, avseende näringsliv- och besöksnäring samt för att bereda mark- och exploateringsfrågor. Utskottet består av sju ledamöter och sju ersättare.

Utskottet bereder ärenden till kommunstyrelsen. Utskottet tar också beslut enligt upprättad delegationsordning i frågor som rör:

- sysselsättningen samt näringslivet och besöksnäringen i kommunen
- EU-frågor och internationellt arbete
- mark- och exploateringsverksamheten
- infrastruktur med särskild koppling till näringslivet 30 §.

32 §

Inom kommunstyrelsen ska vidare finnas ett personalutskott som ska bereda ärenden till kommunstyrelsen. Utskottet tar också beslut enligt upprättad delegationsordning i frågor rörande personalpolitiken enligt § 5 ovan.

Utskottet består av fem (5) ledamöter och fem (5) ersättare.

33 §

Inom kommunstyrelsen ska det finnas ett arbetsmarknadsutskott. Utskottet består av sju ledamöter och sju ersättare.

Arbetsmarknadsutskottet bereder ärenden till kommunstyrelsen. Utskottet tar också beslut enligt upprättad delegationsordning i frågor som rör:

- antagning till vuxenutbildning
- arbetsmarknadsåtgärder som ligger inom nämndens arbetsområde
- kommunens uppgifter avseende integrationsfrågor
- kommunens åtaganden avseende uppgifter inom försörjningsstöd

34 §

Kommunstyrelsen väljer för samma tid som fullmäktige valt styrelsen bland utskottens ledamöter en ordförande, en 1:e vice ordförande och en 2:e vice ordförande.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller annat skäl är hindrad att fullgöra sitt uppdrag för längre tid än en månad får styrelsen utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

35 §

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om en ledamot är förhindrad att tjänstgöra.

Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av kommunstyrelsen vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

36 §

Utskotten sammanträder på dag och tid som utskotten bestämmer. Sammanträden ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst två ledamöter begär det.

Utskotten får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

4 Arbetsgrupper

37 §

Kommunstyrelsen får tillsätta arbetsgrupper för nämndens arbete. I arbetsgrupper kan både ledamöter och ersättare ingå.

5 Verksamhetsbesök

38 §

Nämnden ska hålla kontakt med verksamheten på det sätt som nämnden finner lämpligt, och i samråd med förvaltningschef. Nämnden bestämmer tillsammans med förvaltningschef syfte, arbetsform och genomförande för besök i verksamheten.

6 Samverkansorgan

39 §

Kommunstyrelsen får tillsätta samverkansorgan för styrelsens arbete.

Följande samverkansorgan finns inom styrelsens arbete:

- Rådet för hållbar utveckling
- Planeringssamråd

Samverkansorganens arbetssätt och antal ledamöter regleras i särskilda arbetsordningar antagna av kommunstyrelsen.

Comment [AS 3]: Samverkansorganen regleras genom arbetsordningar istället för reglementen som tidigare.

Ks §179

Dnr: KS.2023.97

I.3.1

Bolagsordning och specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna bolagsordning för Gislaveds Kommunhus AB, daterad den 31 maj 2023,

att godkänna specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB, daterade den 31 maj 2023, samt

att ge bolagsombud i instruktion att fastställa bolagsordning och specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB, daterade den 31 maj 2023, på bolagets extra bolagsstämma.

Reservationer

Peter Gustavsson (SD), Stefan Nylén (SD), Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Alf Mårtensson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Peter Gustavssons (SD) yrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige tog den 2023-04-04 Kf §52 beslut om att ge Gislaveds Kommunhus AB i möjlighet att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. Förvärven får endast genomföras på uppdrag av kommunstyrelsen. I beslutet fick kommunstyrelsen i uppdrag att uppdatera ägardirektivet för Gislaveds Kommunhus AB, enligt ovanstående.

De specifika ägardirektiven för Gislaveds Kommunhus AB föreslås kompletteras med följande formulering under rubrik 2. Bolagets ändamål, syfte och uppdrag:

Bolaget har möjlighet att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. Sådana förvärv får endast genomföras på uppdrag av kommunstyrelsen.

Bolagets bolagsordning reglerar formerna för bolagets styrelse, och även där föreslås ett tillägg enligt följande, under rubrik §8 Styrelse:

Bolagets styrelse fungerar även som styrelse för inköpta och nybildade fastighetsägande bolag på uppdrag av kommunstyrelsen tills annat beslutas.

Beslutsunderlag

Bolagsordning för Gislaveds Kommunhus AB, daterad den 31 maj 2023
Specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB, daterade den 31 maj 2023
Protokoll 2023-06-07 GK HAB §58 Bolagsordning och specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 16 juni 2023

Yrkanden

Peter Gustavsson (SD): Följande förändring under paragraf 8:

Bolagets styrelse utser även extern från Bolaget interimsstyrelse ur kommunstyrelsens ordinarie och ersättande ledamöter, med ordföranden från oppositionen, för inköpta och nybildade fastighetsägande bolag till annat beslutas.

Ks §179 (forts.)

Ruth Johannesson (MiG): Bifall till Peter Gustavssons (SD) yrkande.

Anton Sjödel (M): Bifall till liggande förslag och avslag på Peter Gustavssons (SD) yrkande.

Fredrik Sveningsson (L), Ylva Samuelsson (S) och Charlotta Ström (WeP): Bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Peter Gustavssons (SD) yrkande och Anton Sjödel (M) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Peter Gustavssons (SD) yrkande.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för avslag på Peter Gustavssons (SD) yrkande.
NEJ-röst för bifall till Peter Gustavssons (SD) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röst

Marie Johansson (S)
Ylva Samuelsson (S)
Evangelos Varsamis (S)
Anton Sjödel (M)
Jonas Ericson (M)
Maria Gullberg Lorentsson (M)
Sandy Lind (WeP)
Charlotte Ström (WeP)
Kenneth Magnusson (C)
Fredrik Sveningsson (L)

Nej-röst

Ruth Johannesson (MiG)
Bo Eriksson (MiG)
Alf Mårtensson (MiG)
Stefan Nylén (SD)
Peter Gustavsson (SD)

Omröstningen utfaller med 10 JA-röster och 5 NEJ-röster. Därmed har kommunstyrelsen beslutat att avslå Peter Gustavssons (SD) yrkande.

Ordföranden ställer därefter proposition på liggande förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Specifika ägardirektiv - Gislaveds Kommunhus AB- GKHAB

Ägarförhållande och benämning

Gislaveds Kommunhus AB är ett helägt bolag av Gislaveds kommun (kommunen) organisationsnummer 212000-0514 och tillika moderbolag i koncernen för de fyra helägda bolagen AB Gislavedshus, Gislaved Energi Koncern AB, Gisleorp Lokaler AB, Enter Gislaved AB. Ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus (bolaget) AB organisationsnummer 559084-6191.

1. Kommunala ändamålet

Bolaget ska bedriva verksamhet som är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget ska bedriva verksamhet som är förenlig med den kommunala kompetensen.

2. Bolagets ändamål, syfte och uppdrag

Det kommunala syftet med bolagets verksamhet är att såsom moderbolag i koncernen för de helägda bolagen åstadkomma en samordning för optimalt resursutnyttjande och medverka till att uppfylla Gislaved kommuns vision och mål genom att leda och samordna kommunens verksamheter i bolagsform mot målen.

Bolaget har till uppgift att företräda Gislaveds kommuns strategiska intressen och utöva ägarstyrning i kommunens helägda bolag. Bolaget har till uppgift att bestämma koncernens utdelning till kommunen. Bolaget ska utföra den löpande uppsikten över de helägda dotterbolagen åt kommunstyrelsen.

Bolaget har möjlighet att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. Sådana förvärv får endast genomföras på uppdrag av kommunstyrelsen.

3. Gemensamma förutsättningar

Styrelsen för bolaget ska fullfölja sitt uppdrag med beaktande av aktiebolagslagen (ABL), kommunallagen (KL) samt övrig tillämplig lagstiftning och gällande bolagsordning samt i enlighet med utfärdade generella ägardirektiv.

4. Samverkan

Bolaget ansvarar för att dess verksamheter samordnas med övriga nämnder och bolag för att uppnå största möjliga kommunnytta.

Bolaget ska följa och koordinera av kommunen utfärdade handlingsprogram, riktlinjer och anvisningar i tillämpliga delar enligt instruktioner från kommunen.

Bolaget ska i tillämpliga delar följa och koordinera av kommunfullmäktige beslutade planeringsdirektiv med plan.

5. Ekonomiska förutsättningar

För att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande ska bolaget säkerställa en stabil ekonomisk utveckling, med en för branschen tillfredsställande soliditet.

Bolaget ersätts genom Management fee (kostnader för förvaltningstjänster) av dotterbolagen, samt för löpande kostnader.

Finansiering till bolaget ska följas av kommunens finansiella riktlinjer och ekonomisk information som lämnas enligt instruktion av kommunen. Bolaget ska därefter årligen fastställa en budget med plan för de närmaste tre räkenskapsåren.

Bolaget ska följa och koordinera av kommunen utfärdade instruktioner som delges via kommunen gällande bokslut/årsredovisning.

Bolaget ska följa och koordinera av kommunen utfärdade instruktioner som delges via kommunen gällande internkontroll.

6. Kommunfullmäktiges ställningstagande

Bolaget äger inom ramen för den löpande verksamheten rätt att förvärva, avyttra och överlåta egendom upp till ett värde om 300 prisbasbelopp utan att kommunfullmäktige först bereds möjlighet att yttra sig i ärendet.

7. Informationsskyldighet

7.1 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt och årligt beslut

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolaget handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera koncernen och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med koncernens styrelse.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen har att fatta årligt beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för den kommunala kompetensen.

7.2 Handlingar som ska tillställas kommunen

Det åligger bolaget att till kommunen översända kopior av:

- protokoll från koncernens styrelsesammanträde/bolagsstämma
- koncernens årsredovisningar
- koncernens revisionsberättelse/revisionsrapporter
- koncernens internkontroller
- underlag för sammanställning av koncernredovisning för kommunen

Bolaget ska årligen sedan koncernens årsredovisning och revisionsberättelse tillställts kommunen genom ordförande, vice ordförande och verkställande direktör vid sammanträde med kommunfullmäktige besvara frågor om koncernens verksamhet.

8. Uppföljning och dialog

Bolaget ska följa och koordinera av kommunen utfärdade instruktioner som delges via kommunen.

Detta ägardirektiv ska - för att äga giltighet - antas på bolagsstämman.

Bolagsordning för Gislaveds Kommunhus Aktiebolag

Bolagsordning

§ 1 Firma

Bolagets firma är Gislaveds Kommunhus AB.

§ 2 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Gislaved, Jönköpings län.

§ 3 Verksamhetsföremål

Bolaget ska äga och förvalta aktier och andelar i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde samt utföra tjänster för att tillgodose behov inom Gislaveds kommuns samlade verksamhet.

§ 4 Ändamål med bolagets verksamhet

Bolaget ska övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde och företräda Gislaveds kommuns intressen i koncernen.

Bolaget skall i sin verksamhet tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Likvideras bolaget ska behålla tillgångar tillfalla Gislaveds kommun.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Gislaveds kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 1 000 000 kronor och högst 4 000 000 kronor.

§ 7 Antal aktier

I bolaget ska finnas lägst 1000 aktier och högst 4 000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av fem ledamöter som utses bland kommunstyrelsens ordinarie och ersättande ledamöter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Gislaveds kommun för tiden från första bolagsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige som förrättats intill slutet av den första bolagsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i bolagets styrelse som är personunion med kommunstyrelsens presidium.

Bolagets styrelse fungerar även som styrelse för inköpta och nybildade fastighetsägande bolag på uppdrag av kommunstyrelsen tills annat beslutats.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor. För revisorn utses en revisorssuppleant.

Revisorns och revisorssuppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor ska kommunfullmäktige i Gislaveds kommun utse en lekmannarevisor och en lekmannarevisorssuppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma, årsstämma eller extra bolagsstämma, ska ske genom e-postmeddelande till ägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 12 Utomståendes närvarorätt vid årsstämman

Allmänheten har rätt att närvara vid årsstämman.

§ 13 Ärenden på årsstämma

På årsstämma ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande;
2. Val av ordförande vid stämman;
3. Upprättande och godkännande av röstlängd;
4. Val av två personer att justera stämmans protokoll;
5. Godkännande av dagordning;
6. Anmälan från närvarande allmänhet av frågor
7. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;

8. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen, koncernredovisningen, koncernrevisionsberättelsen samt lekmannarevisorns granskningsrapport;
9. Frågestund;
10. Beslut om
 - a) fastställande av resultat- och balansräkning samt resultat- och balansräkning för koncernen
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;
11. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter;
12. Val av revisor och revisorssuppleant;
13. Anmälan för anteckning om av kommunfullmäktige vald styrelse och ordförande och vice ordförande samt lekmannarevisor;
14. Fastställande av styrdokument;
15. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 14 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 15 Firmateckning

Styrelsen får inte bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 16 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Gislaveds kommun och Gislaveds kommunhus AB har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder inte möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 17 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Gislaveds kommun.

Plats och tid Sammanträdesrum Nissan, onsdagen den 7 juni kl. 13.00-13.50

Beslutande Marie Johansson, ordförande
Gunnel Augustsson, ledamot
Anton Sjödel, ledamot, frånvarande
Ruth Johannesson, ledamot
Stefan Nylén, ledamot

Övriga deltagande Stefan Eglinger, Vd Gislaveds Kommunhus AB
Eva Gardelin-Larsson, biträdande kommundirektör Gislaveds kommun
Anders Olsson, ekonomichef Gislaveds kommun
Malin Larsson, Vd AB Gislavedshus § 48

Utses att justera Stefan Nylén

Justeringens plats och tid Kommunstyrelseförvaltningen den 12 juni 2023

Under-
skrifter

Sekreterare

Eva Gardelin-Larsson

Paragrafer 54-60

Ordförande

Marie Johansson

Marie Johansson

Justerande

Stefan Nylén

Stefan Nylén

§ 58

Bolagsordning och specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB

Gislaved Kommunhus AB föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna bolagsordning för Gislaveds Kommunhus AB, daterad den 31 maj 2023,

att godkänna specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB, daterade den 31 maj 2023, samt

att ge bolagsombud i instruktion att fastställa bolagsordning och specifika ägardirektiv för Gislaveds Kommunhus AB, daterade den 31 maj 2023, på bolagets extra bolagsstämma.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige tog den 2023-04-24 Kf §52 beslut om att ge Gislaveds Kommunhus AB möjlighet att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. Förvärven får endast genomföras på uppdrag av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen fick i detta beslut även i uppdrag att uppdatera ägardirektivet för Gislaveds Kommunhus AB enligt ovanstående.

De specifika ägardirektiven för Gislaveds Kommunhus AB föreslås kompletteras med följande formulering under 2. Bolagets ändamål, syfte och uppdrag:

Bolaget har möjlighet att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. Sådana förvärv får endast genomföras på uppdrag av kommunstyrelsen.

Även för bolagets bolagsordning föreslås ett tillägg enligt följande, under §8 Styrelse:

Bolagets styrelse fungerar även som styrelse för inköpta och nybildade fastighetsägande bolag på uppdrag av kommunstyrelsen tills annat beslutats.

Yrkande

Stefan Nylén: Bifall till förslaget.

Ks §165

Dnr: KS.2023.45

1.2.1

Revidering av förbundsordning för kommunalförbundet Mediacyter i Jönköpings län**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att ställa sig bakom revideringen och att anta ny förbundsordning för kommunalförbundet Mediacyter i Jönköpings län.

Ärendebeskrivning

Mediacyter i Jönköpings län har skickat ut till länets kommuner ett förslag till ny förbundsordning som ska gälla från 1 januari 2024. Bakgrunden till förändringen är att utvecklingen sedan 2008 har påverkat förbundets uppdrag och uppgifter.

Förändringar gentemot tidigare förbundsordning som föreslås är följande:

§4

Nuvarande förbundsordning är antagen 2008 och den utveckling och digitaliseringen inom verksamheten har förbundets uppgifter justerats och förtydligats i förslaget.

§5

I förslaget finns ett förtydligande att det är fullmäktige hos respektive förbundsmedlem som utser ledamot och ersättare för fyraåriga mandatperioder räknat från och med den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige ägt rum i hela landet.

§9

Ändringar gjorda då nuvarande förbundsordning hänvisar till reglemente i Jönköping som inte längre finns och i förslaget hänvisas till ersättningsregler för förtroendevalda i Jönköpings kommun.

§12

Medlemsavgiften har tidigare varje år fastställts av Mediacyters direktion efter samråd med medlemskommunerna. I förslaget kommer medlemsavgiften utgå efter invånarantalet och fastställas vart fjärde år i samråd med medlemskommunerna.

§14

Mediacyter upprättar varje år en flerårsplan och budget för kommande verksamhetsår som skickas ut till medlemskommunerna för samråd för att sedan fastställas i direktionen. I förslaget till förbundsordning ska samrådet nu också ske med Primärkommunal samverkansorgan, PKS via länets Kommundirektörer.

Bilagan I

Förslaget är att reskostnader vid köp av tjänster och varor ska bekostas av köparen och inte av medlemsavgiften som i nuvarande bilaga.

Ks §165 (forts.)

Beslutsunderlag

Fastställande av ny förbundsordning för kommunalförbundet Mediacenter
Jönköpings län
Bilaga 1
Bilaga 2
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 25 maj 2023

Yrkanden

Maria Gullberg Lorentsson (M): Att ärendet inte ska vara beredande utan avgöras idag.

Charlotte Ström (WeP) med instämmande av Carina Johansson (C): Bifall till Maria Gullberg Lorentssons (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Maria Gullberg Lorentssons (M) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Från: [kontaktcenter](#)
Till: [Kommunstyrelsen](#)
Ärende: VB: för kännedom
Datum: den 14 mars 2023 13:30:13
Bilagor: [Bilaga 1 Förslag till ny förbundsordning att gälla från och med 2024-01-01.pdf](#)
[Bilaga 2 Förslag till ny bilaga till förbundsordning att gälla från och med 2024-01-01.pdf](#)

Från: Thomas Cronborg <thomas.cronborg@mcenter.se>

Skickat: den 14 mars 2023 10:46

Till: kontaktcenter@gislaved.se <kontaktcenter@gislaved.se>; Sävsjö KF <kommun@savsjo.se>; Aneby KF <info@aneby.se>; Vaggeryd KF <info@vaggeryd.se>; Jönköping KF <kommunstyrelse@jonkoping.se>; Habo KF <info@habokommun.se>; Mullsjö KF <kommun@mullsjö.se>; Eksjö KF <kommun@eksjo.se>; Gnosjö KF <kommun@gnosjo.se>; Tranås KF <tranas.kommun@tranas.se>; Vetlanda <kommun@vetlanda.se>; Värnamo KF <kontaktcenter@varnamo.se>; Nässjö KF <kommunstyrelsen@nassjo.se>

Ämne: Angående fastställande av ny förbundsordning för kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län

Till medlemmar i kommunalförbundet Jönköpings län:

Översänder härmed förslag från direktionen för kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län avseende ny förbundsordning att börja gälla från och med 2024-01-01.

I nuvarande förbundsordning för Mediacenter Jönköpings län ska enligt §20 ändringar eller tillägg i förbundsordningen fastställas i förbundsmedlemmarnas fullmäktige.

Bakgrund

Under 2020-2021 gjordes en utredning av kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län på uppdrag av Primärkommunal samverkansorgan, PKS. PKS beslutade att godkänna utredningens förslag till åtgärder och överlämnade detta 2021 till Mediacenters direktion att genomföra. Besluten innebar att nuvarande förbundsordning och dess bilaga behöver justeras. En arbetsgrupp bildades våren 2022 med uppgift att ta fram ett förslag till ny förbundsordning. Arbetsgruppen representerades av länets kommundirektörer, kommunjurist från Jönköpings kommun, Barn och utbildningsnämndens ordförande i Jönköpings kommun, ordförande och förbundschef för Mediacenter Jönköpings län. Arbetsgruppens förslag till en ny förbundsordning har under hösten 2022 beretts av länets kommundirektörer, PKS och av Mediacenters direktion 2022-11-25 för utskick och fastställande i länets kommuner.

Medlemskommunernas beslut och eventuella synpunkter lämnas senast 2023-08-31 till:

Mediacenter Jönköpings län

Att: Jan Fransson

Box 1027

551 11 Jönköping

Eller via e-post: jan.fransson@mcenter.se

Jönköping 2023-03-08

Jan Fransson
Förbundschef för Mediacyter Jönköpings län

Bilaga 1; Förslag ny förbundsordning att gälla från och med 2024-01-01

Bilaga 2; Förslag ny bilaga förbundsordning att gälla från och med 2024-01-01

genom

Thomas Cronborg

Ekonomiansvarig

Mediacyter Jönköpings län

Besöksadress: Hedenstorpssvägen 10, 555 93 Jönköping

Telefon: 036-199504

thomas.cronborg@mcenter.se | www.mcenter.se

Ref: Förtydligande till tidigare utskick "Angående fastställande av ny förbundsordning för kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län".

Mediacenter Jönköpings läns direktion har tidigare skickat ut till länets kommuner förslag att fastställa till ny förbundsordning att gälla från och med 2024-01-01. Några kommuner har därefter önskat få kortfattat beskrivet de förändringar som har gjorts jämfört med nuvarande förbundsordning för att hantera ärendet. Då flera kommuner har hört av sig så skickas nedan en kortfattat sammanfattning av de större förändringar som har gjorts jämfört med nuvarande förbundsordning till samtliga kommuner för att hantera ärendet på ett enklare sätt.

§4 Nuvarande förbundsordning är antagen 2008 och den utveckling och digitaliseringen inom verksamheten har förbundets uppgifter justerats och förtydligats i förslaget.

§5 I förslaget finns ett förtydligande att det är fullmäktige hos respektive förbundsmedlem som utser ledamot och ersättare för fyraåriga mandatperioder räknat från och med den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige ägt rum i hela landet.

§9 Ändringar gjorda då nuvarande förbundsordning hänvisar till reglemente i Jönköpings som inte längre finns och i förslaget hänvisas till ersättningsregler för förtroendevalda i Jönköpings kommun.

§12 Medlemsavgiften har tidigare varje år fastställts av Mediacenters direktion efter samråd med medlemskommunerna. I förslaget kommer medlemsavgiften utgå efter invånarantalet och fastställas vart fjärde år i samråd med medlemskommunerna.

§14 Mediacenter upprättar varje år en flerårsplan och budget för kommande verksamhetsår som skickas ut till medlemskommunerna för samråd för att sedan fastställas i direktionen. I förslaget till förbundsordning ska samrådet nu också ske med Primärkommunal samverkansorgan, PKS via länets kommundirektörer.

Bilagan – I förslaget är att reskostnader vid köp av tjänster och varor ska bekostas av köparen och inte av medlemsavgiften som i nuvarande bilaga.

Jönköping 2023-04-21

Jan Fransson
Förbundschef

Mediacenter Jönköpings län

Besöksadress: Hedenstorpsvägen 10, 554 75 Jönköping

Telefon: 036-199588 Mobil: 0761-198257

jan.fransson@mcenter.se | www.mcenter.se

Förbundsordning för Kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län

§ 1 Förbundets namn och säte

Kommunalförbundets namn är Mediacenter Jönköpings län och kommunalförbundet har sitt säte i Jönköpings kommun i Jönköpings län.

§ 2 Förbundets medlemmar

Medlemmar i förbundet är Aneby, Eksjö, Gislaved, Gnosjö, Habo, Jönköping, Mullsjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vaggeryd, Vetlanda och Värnamo kommun.

§ 3 Förbundets ändamål

Ändamålet med kommunalförbundets verksamhet är att utgöra en gemensam organisation för kommunerna i Jönköpings län och att därvid tillvarata kommunernas intressen, främja samverkan och ge service inom området ljud, bild, film, media, elektronik och dess pedagogiska användning.

Genom att samverka i kommunalförbund är strävan att skapa bättre förutsättningar för kvalitet och ekonomisk effektivitet i de verksamheter som kommunalförbundet bedriver för sina medlemmars räkning.

Kommunalförbundet skall också fungera som ett stöd för lärande och utveckling gentemot medlemmarna inom ramen för sitt kunskapsområde.

§ 4 Förbundets uppgifter

Kommunalförbundets uppgifter är;

1. inköp och hantering av rättigheter och distribution inom film, media och läromedel för skola och annan kommunal verksamhet,
2. teknisk service inom området AV-teknik, elektronik och teknisk utrustning,
3. gemensam anskaffning av AV-teknik, elektronisk och teknisk utrustning,
4. driva utveckling inom film, media och AV-teknik att användas som pedagogiskt verktyg,
5. arrangera utbildning och inbjuda till erfarenhetsutbyte inom kompetensområdet,
6. samverka med regionala organisationer samt med motsvarande verksamheter inom närliggande län.

Kommunalförbundet har även rätt att efter avtal med medlem eller annan tillhandahålla andra eller kompletterande tjänster inom ramen för förbundets kompetens. Om kommunalförbundet tillhandahåller andra tjänster till sina medlemmar än sådana som ingår i medlemsavgiften eller om

kommunalförbundet tillhandahåller tjänster till andra än medlemmarna skall detta göras så att intäkterna för dessa tjänster täcker kostnaderna för desamma.

§ 5 Kommunalförbundets organisation och medlemmarnas representation
Kommunalförbundet är ett förbund med förbundsdirektion.

Förbundsdirektionen skall bestå av tretton (13) ledamöter och tretton (13) ersättare. Varje medlem utser en (1) ordinarie ledamot och en (1) ersättare vardera.

Fullmäktige hos respektive förbundsmedlem utser ledamot och ersättare för fyraåriga mandatperioder räknat från och med den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige ägt rum i hela landet.

Direktionen utser själv en ledamot i direktionen att vara ordförande och en ledamot att vara vice ordförande.

Icke tjänstgörande ersättare har närvaro- och yttranderätt på direktionens sammanträden och har rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Om ledamot eller ersättare i direktionen avsäger sig uppdrag under löpande mandatperiod äger direktionen, efter förslag från den medlemskommun som ledamoten/ersättaren representerar, rätt att utse ny ledamot/ersättare.

Direktionens ordförande och vice ordförande utgör presidiet som leder direktionens arbete och representerar förbundet utåt i de fall direktionen ej beslutat annat.

§ 6 Revision

Kommunalförbundet skall ha två (2) förtroendevalda revisorer. En (1) revisor utses av vardera Nässjö kommun och Jönköpings kommun.

Revisorerna hämtas ur kretsen revisorer i respektive kommun.

Revisorerna skall avge sin revisionsberättelse till samtliga medlemmars respektive fullmäktige. Respektive medlemsfullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för direktionen.

§ 7 Anslag och tillkännagivanden

Förbundets kungörelser samt tillkännagivanden av justerade protokoll och

andra meddelanden avseende förbundet skall anslås på därför avsedd anslagstavla hos Mediacenter Jönköpings län.

§ 8 Förbundsmedlems rätt att väcka ärenden

Förbundsmedlem har rätt att väcka ärende i förbundsdirektionen.

§ 9 Ersättning till ledamöter och ersättare

Kommunalförbundet svarar för arvoden, ersättning för förlorad arbetsinkomst, resekostnader och andra ersättningar till medlemmarnas respektive ledamöter och ersättare i kommunalförbundet. Arvoden m.m. utgår enligt de enligt de ersättningsregler som gäller för förtroendevalda i Jönköpings kommun.

§ 10 Ersättning till revisorer och ersättare

Arvode till revisorerna utgår enligt de enligt de ersättningsregler som gäller för revisorer i Jönköpings kommun.

§ 11 Om skuldsättning mm

Förbundet har inte rätt att ingå borgen. Förbundet får inte heller ta upp långfristiga lån utan medlemmarnas medgivande. Förbundet får dock ta upp kortfristiga lån för att täcka tillfälliga behov av rörelsekapital.

§ 12 Grunderna för förbundsmedlemmarnas del i kostnader för förbundets verksamhet

Kommunalförbundets medlemmar skall genom en årligen bestämd avgift täcka de kostnader för kommunalförbundet som inte täcks på annat sätt.

Medlem skall varje år betala medlemsavgift till förbundet. Medlemsavgiften beräknas utifrån antalet invånare i respektive medlemskommun den 31/12 två år före aktuellt verksamhetsår.

Nivå på medlemsavgift fastställs vart fjärde år i samråd med länets kommuner. Denna nivå gäller från och med andra året i mandatperioden med start 2024.

Om inte annat överenskommes görs uppräknings av medlemsavgiften årligen enligt SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

§ 13 Medlemsavgiftens erläggande

Medlemsavgiften skall faktureras i januari månad, betalning sker mot faktura varvid gäller betalningsvillkoret 30 dagar efter fakturadatum med rätt till dröjsmålsränta enligt räntelagen vid för sent erlagd betalning.

§ 14 Upprättande av plan och budget

Kommunalförbundet skall varje år upprätta en flerårsplan och budget för kommande verksamhetsår. Budgeten fastställs av direktionen före november månads utgång. Samråd ska ske med länets kommundirektörer.

Direktionens beslut om budget skall delges medlemskommunerna senast under november månad året före verksamhetsåret.

§ 15 Medlemmarnas andel i tillgångar och skulder

Medlem har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i enlighet med den kostnadsfördelningsprincip som tillämpas vid fördelning av förbundets kostnader enligt § 12.

§ 16 Medlemmarnas insyn och kontroll

Medlemmarnas styrning av och insyn i kommunalförbundets ekonomi och verksamhet utövas primärt genom av varje medlemskommun vald ledamot och ersättare i direktionen.

Direktionen skall varje år informera medlemmar om flerårsplan och budget.

Direktionen skall varje halvår avlämna verksamhetsrapport till medlemmarna. Direktionen skall därutöver avlämna de rapporter över verksamheten som förbundsmedlem efterfrågar. Direktionen svarar också, på eget initiativ, för att informera medlemmarna om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar.

Direktionen är skyldig att följa gällande författningsbestämmelser för verksamheten samt av medlemmarna gemensamt antagna riktlinjer för verksamheten.

§ 17 Förbundskansli

Förbundet ska ha ett kansli med uppgift att under direktionen sköta förbundets administration och förbundets löpande verksamhet. Förbundskansliet har kontor i Jönköping

§ 18 Kommunernas rätt att ta ställning

Medlemskommunerna ska beredas tillfälle att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 19 Utträde

Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid. En förbundsmedlem äger rätt att utträda ur förbundet efter att ha iakttagit en uppsägningstid om tre

år. Uppsägningen skall ställas till direktionen och vara skriftlig för att äga giltighet.

Vid medlems utträde skall på denne tillskiftas dennes andel, i enlighet med 15 §, av förbundets behållna nettoförmögenhet per utträdes dagen. Tillgångar och skulder skall härvid upptas till bokförda värden. För värdering och utskiftning av tillgångar som saknar bokfört värde skall särskild förhandling ske. Tillgångar som faller på andelen skall tillskiftas den utträdande senast på utträdes dagen.

Kvarvarande medlemmar antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet.

§ 20 Tvister

Tvister mellan förbundet och medlem avgörs vid svensk domstol. Detsamma gäller för tvister mellan medlemmar med anledning av medlemskapet.

§ 21 Likvidation

Om förbundet skall träda i likvidation skall likvidationen verkställas av direktionen i egenskap av likvidator. När förbundet trätt i likvidation får kallelse till förbundets okända borgenärer sökas av förbundsmedlem eller av likvidatorn.

När förbundet har trätt i likvidation, skall förbundets egendom, i den mån det behövs för likvidationen, förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

Förbundets nettotillgångar skall fördelas mellan medlemmarna i enlighet med fördelningen av medlemmarnas andel i tillgångar och skulder enligt § 15.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, skall direktionen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen skall fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

När likvidationsuppdraget är fullgjort, skall direktionen besluta om vilken av förbundets medlemmar som skall överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna skall delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar är förbundet upplöst.

En förbundsmedlem som inte är nöjd med redovisningen eller det skifte som förrättats av direktionen, har rätt att väcka talan om detta mot de övriga förbundsmedlemmarna inom ett år från det slutredovisningen delgavs medlemmen.

Om det framkommer någon tillgång för kommunalförbundet efter dess upplösning eller om talan väcks mot kommunalförbundet eller om det på annat sätt uppkommer behov av ytterligare likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsätta.

§ 22 Ändringar i förbundsordningen

Ändring av eller tillägg till förbundsordningen skall fastställas av förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige.

§ 23 Ikraftträdande

Denna förbundsordning gäller från och med den 1 januari 2024 eller vid den senare tidpunkt då den antagits av samtliga medlemmars fullmäktigeförsamlingar. Vid samma tidpunkt upphör tidigare förbundsordning att gälla.

Bilaga till förbundsordning Mediacenter Jönköpings län 2024-01-01

Medlemsfinansierad verksamhet

- Inköp, distribution och information av film och media och andra läromedel till medlemmar
- Pedagogisk rådgivning och stöd inför inköp av AV-teknik och teknisk utrustning till medlemmar
- Utveckling inom film, media och AV-teknik att användas som pedagogiskt verktyg
- Utbildning inom kompetensområdet för medlemmar
- Erfarenhetsutbyte genom nätverk och träffar
- Samverkan med regionala verksamheter samt motsvarande verksamheter inom närliggande län.
- Kostnad för politisk organisation
- Ledning, administration, information och marknadsföring inom den medlemsfinansierade verksamheten.

Finansiering reglerad i avtal med köparen av tjänsten/varan

- Installation av teknisk utrustning
- Försäljning av teknisk utrustning och digitala lösningar
- Websändningar och filmuppdrag
- Reparation/service av teknisk utrustning
- Uthyrning av konferenslokal
- Utbildning på uppdrag av andra än medlemmar
- Distribution utöver vad gällande leveransavtal anger
- Samverkan med andra än medlemmar

Ks §178

Dnr: KS.2023.88

Samordning av kollektivavtal mellan kommun och kommunala bolag**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om övergång för samtliga kommunala bolag till av Sobona tecknade kollektivavtal samt att det gäller även för nya kommunala bolag.

Ärendebeskrivning

Gislaveds kommun har en ambition om större likvärdighet för kommunens förvaltningsorganisation samt de kommunala bolagen. I denna strävan ligger även en målsättning om gemensam styr- och stödfunktion, något som underlättas om kommunens respektive bolagens förutsättningar och villkor, i den mån det är möjligt, är likvärdiga.

Utredningen om ett eventuellt bildande av ett fastighetsbolag initierade tanken om att utifrån styr- och stödprocessen samla hela kommunen i ett kollektivavtal. Det ger förutsättning att ta ett samlat grepp för villkoren inom hela kommunen som arbetsgivare, detta oavsett bildandet av fastighetsbolag.

Av denna anledning föreslås att samtliga kommunala bolag övergår till de kollektivavtal som tecknats av de kommunala företagens centrala arbetsgivarorganisation Sobona samt att det även ska gälla för nya kommunala bolag.

Beslutar kommunfullmäktige enligt ovanstående ser processen därefter ut som följer. Respektive bolag behöver ansöka om utträde från eventuellt nuvarande arbetsgivarorganisation och kollektivavtal. Vidare behöver respektive bolag ansöka om medlemskap i Sobona för att omfattas av Sobona som arbetsgivarorganisation och dess avtal. Därefter genomförs inrangeringsförhandlingar för att avgöra vilka villkor som ska gälla för befintliga medarbetare i bolagen under resterande anställningstid. Resultatet av dessa förhandlingar innebär villkor som är en variant av nuvarande kollektivavtal och Sobonas kollektivavtal.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 31 maj 2023
Kommunstyrelsens personalutskott den 7 juni 2023, §18

Yrkanden

Anton Sjödel (M) med instämmande av Stefan Nylén (SD): Bifall till liggande förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Sn §91

Dnr: SN.2023.108

Avveckling av vård- och omsorgsboendet Lugnet**Beslut**

Socialnämnden föreslår fullmäktige besluta att vård och omsorgsboendet Lugnet avvecklas.

Reservationer

Lise-Lotte Jonasson (MiG), Gerd Wallentin (MiG) och Malin Karlsson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Lise-Lotte Jonassons (MiG) yrkande med motivering att en nedläggning av vård och omsorgsboendet Lugnet står i strid mot den av KF antagna "Strategi för äldreomsorgen 2022-2031" samt den gemensamma viljeinriktningen "Nära Vård" som Gislaveds kommun antagit tillsammans med Region Jönköpings län.

Anders Nilsson (SD) och Natalia Bertrand (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Anders Nilssons (SD) yrkande.

Bengt-Ove Eriksson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt yrkande.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträde den 17 november 2022 har kommunfullmäktige bl a beslutat; Att service, kvalitet samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur vård- och omsorgsverksamhet struktureras på ett effektivt sätt, Att kunna tillgodose det ökade behovet av demensplatser i den framtida vård- och omsorgsverksamheten genom omvandling av vissa somatiska platser till demensplatser, Att vård- och omsorgsplatserna på Lugnet successivt omfördelas till andra vård- och omsorgsboenden, samt Att uppdra till socialnämnden att planera och genomföra förändringen inom vård- och omsorgsverksamheten. Förvaltningsrätten har upphävt fullmäktiges beslut i den del som överklagats avseende nedläggning av äldreboende.

Inom en snar framtid förväntas befolkningen bland de som är 80 år och äldre att bli allt fler, vilket kan komma att innebära ett ökat tryck på vård och omsorg i fråga om boende eller hemtjänst. Detta sker samtidigt som svårigheter med arbetskrafts- och kompetensförsörjning ökar. Gislaveds kommun har också ställts inför nya målgrupper då den nya vårdreformen Nära Vård succesivt implementeras. Det har inneburit att den kommunala hälso- och sjukvården gått mot att bli alltmer specialiserad och komplex. Vi ser en ökning av olika typer av demenssjukdomar och dessa går också lägre ner i åldrarna.

För att kunna möta de utmaningar som beskrivs ovan och samtidigt leverera en säker vård, samt en omsorg av hög kvalitet, är en omfördelning av vård- och omsorgsplatser i Gislaveds kommun nödvändig. Detta dels för att konkurrensen om arbetskraft är stor och att Gislaveds kommun vill betraktas som en attraktiv arbetsgivare och då måste kunna erbjuda attraktiva tjänster. Socialnämnden arbetar för en förtätning av platser, i syfte att förbättra och effektivisera bemanningssituationen och därmed kunna ge en patientsäker vård och omsorg.

Redan 2019 bereddes frågan i socialnämnden både om antal och fördelning av vård och omsorgsplatser i kommunen. I utredningen Kostnad per brukare som genomfördes 2019 på 2018 års resultat visar att vi har höga kostnader jämfört

Sn §91 (forts.)

med andra jämförbara kommuner för äldreomsorgen i stort och på våra vård och omsorgsbostäder.

I uppföljningsrapporterna från 2019 och framåt samt i Internkontrollplanen 2022 konstateras att vi har svårigheter att rekrytera och få rätt kompetens särskilt inom legitimerade yrken.

I lokalresursplanen som antogs 2020 som avser 2022-2031 konstateras att det finns en överkapacitet av särskilda boendeplatser inom vård- och omsorgsboende. För att minimera kostnader för lokaler och optimera bemanningsplanering finns behov av att avveckla ett antal boendeplatser.

Socialnämnden har i sitt planeringsunderlag för 2023 (beslut taget den 31 januari 2023) antagit följande uppdrag från kommunfullmäktige; Kvalitetssäkra grunduppdraget, öka antalet demensplatser, utveckla Broaryd samt genomföra förändringar inom vård- och omsorgsverksamheten.

Som ett led i att skapa en god struktur för vård och omsorgsboenden med god kvalitet och kompetensförsörja verksamheten kommer vård och omsorgsboendet Lugnet att avvecklas.

Idag står vård och omsorgsboendet Lugnet tomt och platserna har omfördelats till andra boenden i kommunen.

Förvaltningen bedömer att detta är en så viktig principiell fråga att beslut ska tas i fullmäktige där frågan initierades.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 10 augusti 2023

Utdrag ur utredning Kostnad per brukare 2019.pdf

Uppföljning intern kontrollplan 2022.pdf

Strategi för äldreomsorgen 2022-2031 antagen den 13 juni 2022.pdf

Planeringsdirektiv 2023.pdf

Lokalresursplanering Socialnämnden 2023-2032 2021-09-07 Sn §115

Yrkanden

Bengt-Ove Eriksson (V):

Att förslaget ska avslås, då någon fullständig beredning av ärendet ej skett och det beslutsunderlag som presenterats inför dagens möte uppvisar stora brister, Att socialnämnden ska slutföra beredningen av ärendet som en del i implementeringen och konkretiseringen av "Strategi för äldreomsorgen 2022-2031," i form av handlingsplan för vård- och omsorgsboenden i kommunen, samt

Att vad avser den fortsatta verksamheten på Lugnet ska synpunkter och förslag från personal och övriga berörda beaktas och övervägas i utarbetandet av handlingsplan avseende Lugnets fortsatta funktion och verksamhetsinriktning.

Lise-Lotte Jonasson (MiG): Avslag på förvaltningens förslag, med hänvisning till avsaknad av utredning angående avveckling av vård- och omsorgsboendet Lugnet, avsaknad av risk- och konsekvensanalys, avsaknad av beredning angående avveckling av vård- och omsorgsboendet Lugnet och avsaknad av demokratisk process.

Mikael Kindbladh (WeP) med instämmande av Jörg Neumann (M), Mona Almborg (C) och Marie Cnattingius (S): Bifall till förvaltningens förslag och

Sn §91 (forts.)

avslag på Bengt-Ove Erikssons (V) yrkande och Lise-Lotte Jonassons (MiG) yrkande.

Anders Nilsson (SD) med instämmande av Natalia Bertrand (SD): Avslag på förvaltningens förslag.

Ylva Samuelsson (S): Avslag på Anders Nilssons (SD) yrkande och bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och Bengt-Ove Erikssons (V), Lise-Lotte Jonassons (MiG) och Anders Nilssons (SD) avslagsyrkanden och finner att socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Omröstning begärs. Ordföranden utser förvaltningens förslag till huvudförslag. Socialnämnden godkänner följande beslutsgång:

Bengt-Ove Erikssons (V), Lise-Lotte Jonassons (MiG) och Anders Nilssons (SD) yrkanden ställs emot varandra för att utse ett motförslag till huvudförslaget. Förvaltningens förslag ställs mot det förslag som socialnämnden utser till motförslag.

Beslutsgång om motförslag till förvaltningens förslag

Ordförande ställer Bengt-Ove Erikssons (V), Lise-Lotte Jonassons (MiG) och Anders Nilssons (SD) yrkanden mot varandra, och finner att socialnämnden beslutar att utse Lise-Lotte Jonassons (MiG) yrkande till motförslag till förvaltningens förslag.

JA-röst för bifall till socialförvaltningens förslag

NEJ-röst för bifall till Lise-Lotte Jonassons (MiG) förslag

Omröstningsresultat

JA-röst

Ylva Samuelsson (S)
Jessica Flod Malmgren (S)
Marie Cnattingius (S)
Jörg Neumann (M)
Hannes Rosvik (M)
Mikael Kindbladh (WeP)
Thomas Johansson (WeP)
Elisabeth Andersson (C)
Mona Almborg (C)

NEJ-röst

Lise-Lotte Jonasson (MiG)
Gerd Wallentin (MiG)
Malin Karlsson (MiG)

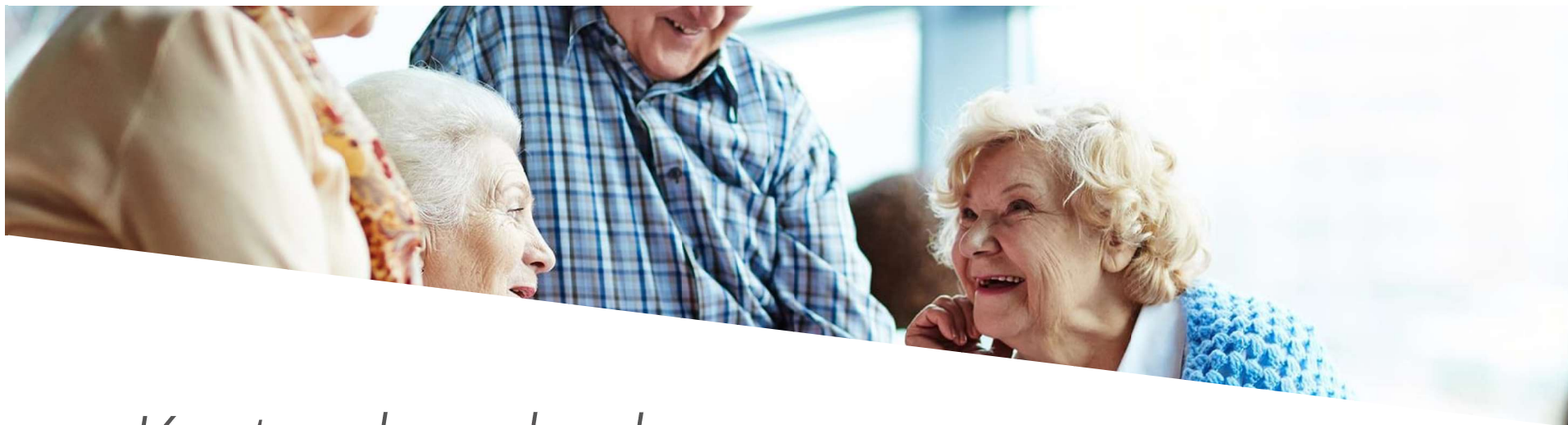
Avstår

Bengt-Ove Eriksson (V)
Anders Nilsson (SD)
Natalia Bertrand (SD)

Omröstningen utfaller med 9 JA-röster och 3 NEJ-röster. 3 ledamöter avstår från att rösta. Därmed har socialnämnden beslutar att bifalla socialförvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Socialförvaltningens ledningsgrupp
Kommunstyrelsen

Kostnad per brukare

Omsorg för personer med funktionsnedsättning

Charlotte Bjerndell

Konsult

Charlotte.bjerndell@ensolution.se

0722-29 05 12

Sara Libera

Konsult

Sara.libera@ensolution.se

0709 17 07 38

Ensolution.

Referenskostnader äldreomsorg

Kostnader				2015	2016	2017
^ Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	al	≈	i	9.0	8.6	11.1
^ Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	11 040	11 170	11 528
Nettokostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	7 795	7 196	7 382
^ Nettokostnad ordinärt boende äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	2 975	3 797	3 914
Nettokostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	2 215	2 913	3 103
Nettokostnad korttidsvård äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	620	679	706
Nettokostnad dagverksamhet äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	86	49	40
Nettokostnad ordinärt boende äldreomsorg övrigt, kr/inv	al	≈	i	54	156	66
Nettokostnad öppen verksamhet äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	270	177	232
^ Referenskostnad äldreomsorg, kr/inv	al	≈	i	10 128	10 285	10 373

Nettokostnaden detta är den faktiska kostnaden som kommunen har haft under året.

Referenskostnaden tar hänsyn till vissa variabler, ohälsvariabel, andel äldre som är födda utanför norden, glesbygd eller tätort m.m. Genom att jämföra referenskostnaden och den faktiska kostnaden erhålls nyckeltalet **nettokostnadsavvikelse**

Extern jämförelse KPB

Särskilt boende, egen regi inkl. HSL

- » Tabellen visar en jämförelse av kostnad per dygn (inkl HSL) inom särskilt boende.
- » Utfallet för övriga kommuner gäller från utfallet 2017.

Följande orsaker till kostnadsskillnader kan ses:

- » Parboende
- » Omsättningsgraden (processen av in och utflytt)
- » Lokaler – gamla/nya
- » Små eller stora enheter
- » Personal som jobbar ut och inne
- » Beläggningsgraden
- » Rätten till heltid
- » Politisk viljeriktning m.m.

Kommun	Särskilt boende kr/dygn, egen regi
Medel	1 970
Ljungby	1 594
Öckerö	1 604
Varberg	1 683
Vara	1 684
Östersund	1 697
Örebro	1 720
Eslöv	1 733
Olofström	1 761
Säffle	1 772
Krokom	1 774
Tierp	1 806
Ronneby	1 811
Nyköping	1 819
Forshaga	1 835
Falun	1 843
Vallentuna	1 848
Hässleholm	1 856
Pajala	1 859
Luleå	1 867
Klippan	1 883
Ljusdal	1 890
Kristianstad	1 892
Munkedal	1 903
Vimmerby	1 906
Bjuv	1 938
Gislaved 2015	1 944
Karlshamn	1 959
Nybro	1 959

Växjö	1 972
Perstorp	1 975
Gotland	1 980
Övertorneå	1 980
Karlstad	1 998
Nora	1 999
Härryda	2 004
Gislaved 2016	2 022
Boden	2 041
Kungsbacka	2 065
Kungälv	2 067
Tyresö	2 086
Leksand	2 102
Gällivare	2 107
Karlskrona	2 119
Gislaved 2018	2 130
Högsby	2 144
Hällefors	2 148
Mullsjö	2 151
Kalmar	2 156
Gislaved 2017	2 166
Lysekil	2 195
Härjedalen	2 207
Åre	2 210
Ludvika	2 217
Oskarshamn	2 234
Åle	2 253
Älvkarleby	2 442
Strömstad	2 463

Uppföljning Intern kontrollplan 2022

Socialnämnden

Beslutad 21 februari 2023

Innehållsförteckning

I	Uppföljning av riskernas kontroller	3
I.1	Risk för bristande kompetensförsörjning.....	3
I.2	Risk för kvalitetsbrister på grund av att stödfunktionerna är otillräckliga.....	4
I.3	Risk att ekonomiska tilldelningen påverkar möjligheten att utföra grunduppdraget inom ram	4
I.4	Risk för negativ påverkan på individerna utifrån byte av verksamhetssystem.....	4
I.5	Risk för att individer hamnar mellan stolarna utifrån ej sammanhållen socialtjänst	5
I.6	Risk för brister i informationssäkerhet.....	5

I Uppföljning av riskernas kontroller

Sammanfattande analys

Socialnämndens internkontroll ska enligt rutinen redovisas vid 3 tillfällen, utifrån återrapporten på helår ska samtliga 6 risker och dess 7 kontrollpunkter för 2022 redovisas.

I denna uppföljning redovisas samtliga kontrollpunkter.

Kontrollpunkterna indikerar:

- 2 Gröna
- 5 Gula

Utifrån kontrollpunkterna görs följande bedömning:

- Risk för bristande kompetensförsörjning är fortfarande gul och kommer följa med till internkontrollen 2023.
- Risk för kvalitetsbrist på grund av att stödfunktionerna är otillräckliga. Här finns det fortfarande stora bekymmer och kommer fortsatt följas upp under de kritiska kvalitetsfaktorerna under 2023.
- Risk att ekonomiska tilldelningen påverkar möjligheten att utföra grunduppdraget inom ram. Risker ligger inte längre i att den ekonomiska tilldelningen är för låg utan att det är svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Därmed anses inte denna risk längre vara aktuell.
- Risk av negativ påverkan på individerna utifrån byte av verksamhetssystemet Combine. Eftersom endast ett fåtal avvikelser har rapporterats så anses inte denna risk längre vara aktuell.
- Risk för att individer hamnar mellan stolarna utifrån ej sammanhållen socialtjänst. Denna risk kommer fortsättningsvis omhändertas av verksamheten i olika typer av samverkansforum.
- Risk för brister i informationssäkerhet. Majoriteten av medarbetarna har genomfört utbildningen DISA i kunskapsportalen. Fortsatt arbete med att säkerställa en hög informationssäkerhet kommer att omhändertas av staben.

I.1 Risk för bristande kompetensförsörjning

Kontroll	Utvärdering av kontrollen
Tillsätts utannonserade tjänster	 Varning
Kommentar till utvärdering av kontroll och ev. åtgärder	
Tillsättningen av utannonserade tjänster påverkas eftersom det är brist på kvalificerade sökande. Inom myndighetsutövningen och legitimerade yrken är det stora bekymmer med att rekrytera personer med rätt utbildning och kompetens. Rekryteringsprocessen får ibland göras flera gånger och då får vakanta tjänster tillsättas tillfälligt av timanställda eller konsulter. Samtidigt så tillsätts semestervikariat och kortare anställningar av utbildade personer.	

I.2 Risk för kvalitetsbrister på grund av att stödfunktionerna är otillräckliga

Kontroll	Utvärdering av kontrollen
Effektiva stödsystem	 Varning
<p>Kommentar till utvärdering av kontroll och ev. åtgärder</p> <p>Stödsystemen upplevs överlag att fungera bra men där användarvänligheten kan bli bättre. Stödsystemet HRM upplevs som ineffektivt och inte stödjande. Systemet ger snarare ökad arbetsbörda och det finns bristande tillit till systemet hos både chefer och medarbetare.</p> <p>Det upplevs också resurskrävande att arbeta för en kostnadseffektiv bemanning vid avsaknaden av ett schema- och bemanningssystem.</p> <p>Byte till systemet Combine och införandet av IBIC är pågående och det upplevs att användarvänligheten med att skriva journalanteckningar kan förbättras.</p>	
Tillräckliga stödfunktioner	 Varning
<p>Kommentar till utvärdering av kontroll och ev. åtgärder</p> <p>Cheferna inom samtliga områden beskriver en ökad administrativ belastning, där mer tid läggs på arbete i administrativa system. Där bland annat verksamhetssystemet HRM har ökat den administrativa arbetsbelastningen.</p> <p>Detta har medfört att arbete med avvikelshantering och utvecklingsarbete på ett effektivt sätt uteblir. Enhetscheferna signalerar ett ökat behov av stöd kopplat till främst administration och utveckling</p> <p>Det signaleras också behov av att stödfunktionerna på central nivå som ansvarar för de övergripande processerna behöver låta kommunens huvudprocesser och kärnverksamhet få vara utgångspunkt i arbetet. Generellt sett upplevs stödfunktionerna utforma sina processer efter sina förutsättningar vilket inte alltid blir det smidigaste för verksamheten. Detta orsakar ökad arbetsbelastning och fördröjning av utveckling.</p>	

I.3 Risk att ekonomiska tilldelningen påverkar möjligheten att utföra grunduppdraget inom ram

Kontroll	Utvärdering av kontrollen
Säkerställ att handläggningstider ligger inom kravställd tid.	 Varning
<p>Kommentar till utvärdering av kontroll och ev. åtgärder</p> <p>I huvuddelen av ärendena som handlagts av socialnämndens myndighetsutövande enheter har ärenden handlagts inom kravställd tid. Men det finns också myndighetsutövande enheter där handläggningstiderna ökat. Detta på grund av svårighet att tillsätta tjänster med kvalificerad personal samt ett högt inflöde av ärenden. Detta har resulterat i klagomål samt avvikelser.</p>	

I.4 Risk för negativ påverkan på individerna utifrån byte av verksamhetssystem

Kontroll	Utvärdering av kontrollen
Antal avvikelser	 Godkänd
<p>Kommentar till utvärdering av kontroll och ev. åtgärder</p> <p>Då endast ett fåtal avvikelser har rapporterats i samband med införandet av nytt verksamhetssystem.</p>	

I.5 Risk för att individer hamnar mellan stolarna utifrån ej sammanhållen socialtjänst

Kontroll	Utvärdering av kontrollen
Säkerställ att inte individer drabbats negativt utifrån den ej sammanhållna socialtjänsten	 Varning
Kommentar till utvärdering av kontroll och ev. åtgärder Det är fortsatt ett problem att vi saknar en samsyn i ärenden med ekonomiskt bistånd.	

I.6 Risk för brister i informationssäkerhet

Kontroll	Utvärdering av kontrollen
Genomförd utbildning DISA i kunskapsportalen	 Godkänd
Kommentar till utvärdering av kontroll och ev. åtgärder Under 2022 har en ny utbildning i digital informationssäkerhet lagts upp i Kunskapsportalen, enheterna signalerar att samtliga medarbetare är tilldelade utbildningen. Den stora majoriteten av medarbetarna har genomfört utbildningen.	

Styrdokument
Dokumenttyp: Strategi
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum: 13 juni 2022
Ansvarig: Socialchef
Revideras: 2031
Följas upp: 2027

Strategi för äldreomsorgen 2022-2031

Dnr: SN.2020.99

2022-04-21

Figur 1 Dekorationsbild. Ett äldre par som är ute och går i naturen under en höstdag.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Syfte och metod	4
2	Vad styr socialnämndens ansvar för vård och omsorg?	5
2.1	Lagar och föreskrifter	6
2.1.1	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)	6
2.1.2	Socialtjänst inom vård och omsorg	6
2.1.3	Hälso- och sjukvård.....	7
2.1.4	Andra lagar och föreskrifter.....	7
2.2	Självbestämmande och integritet.....	8
2.2.1	God man, förvaltare.....	8
2.3	Nationell värdegrund för äldreomsorgen.....	9
2.4	Nationella strategier, riktlinjer och mål	9
2.5	Nationella strategier, riktlinjer och mål	10
2.5.1	Regional strategi Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län.....	10
2.6	Överenskommelser och avtal	10
2.7	Lokala styrdokument.....	10
2.7.1	Planeringsdokument.....	10
2.7.2	Riktlinjer för handläggning inom socialtjänstlagen	11
2.7.3	Lednings- och styrdokument.....	12
3	Kommunens grunduppdrag	12
4	Viktiga påverkansfaktorer	14
4.1	Nära vård.....	14
4.2	Hållbar socialtjänst.....	15
4.3	Kompetensförsörjning	17
4.4	Välfärdsteknik och digitalisering.....	18
4.4.1	Digitalt utanförskap.....	18
4.5	Folkhälsoutveckling.....	19
4.6	Befolkningsprognos.....	20
4.7	Befolkningsstruktur.....	22
5	Äldres förutsättningar för god hälsa.....	24
5.1	Fysisk aktivitet.....	24
5.2	Fallolyckor.....	24

5.3	Psykisk hälsa	25
5.4	Demens	25
5.5	Mat för äldre	26
5.6	Munhälsa.....	26
5.7	Våld mot äldre	27
5.8	Risk för brand	28
5.9	Läkemedel.....	28
5.10	Palliativ vård.....	29
6	Äldreomsorg i Gislaveds kommun	31
6.1	Biståndshandläggning	31
6.2	Individens behov i centrum – IBIC.....	31
6.3	Hjälp i hemmet	32
6.4	Dagverksamhet.....	32
6.5	Stöd till närstående.....	32
6.6	Boendeformer.....	32
6.6.1	Planering av boende för äldre.....	34
6.7	Träffpunkter	34
6.8	Restauranger	34
6.9	Aktivering på vård- och omsorgsboende.....	34
6.10	Kommunal hälso- och sjukvård.....	34
6.11	Omhändertagande av avlidna.....	35
7	Framtida målgrupper, behov och utmaningar	35
8	Strategiska utvecklingsområden	36
8.1	Förebyggande och hälsofrämjande arbete	36
8.2	Delaktighet och inflytande.....	37
8.3	Omsorg, stöd och hjälp	37
8.4	Äldres boende.....	39
8.5	Kompetensförsörjning	40
8.6	Välfärdsteknik.....	40
8.7	Samverkan.....	41
8.8	Kvalitetsarbete och resultatuppföljning.....	42
9	Slutsats	43
	Referenser.....	44
	Bilaga I	47
9.1	Exempel på olika skeden i ett biståndsärende.....	47

I Inledning

Socialnämnden i Gislaveds kommun fattade den 8 september 2020 ett beslut om att uppdra socialförvaltningen att arbeta fram en långsiktig strategi för äldreomsorgen med revidering efter fem år.

Äldreomsorgen utgör en stor del av den kommunala välfärden och socialnämndens grunduppdrag. Äldreomsorgen berör kommuninvånarna på olika sätt, vid behov av vård och omsorg, eller som anhöriga och närstående eller som medarbetare inom kommunens olika verksamheter.

Vi lever allt längre och blir allt äldre, vilket ställer Gislaveds kommun inför utmaningar såsom att kunna erbjuda stöd och hjälp till fler samtidigt som prognoser visar på att andelen personer i arbetsför ålder minskar.

Under de kommande åren krävs därför analyser, breda diskussioner, strategiska beslut, planering och åtgärder för att möta utvecklingen på bästa sätt. Äldreomsorgen behöver ge insatser av hög kvalitet som gör att äldre i Gislaveds kommun ska kunna leva ett tryggt och värdigt liv.

I Sverige definieras personer över 65 år som äldre. Inom definitionen äldre görs ibland ytterligare uppdelningar. Där 65-74 år ofta brukar omnämnas yngre äldre, 75-84 år som äldre äldre och de som är 85 år och äldre som de allra äldsta.

Gruppen äldre är en heterogen grupp, och tiden mellan 65 år och livstiden ut ska förhoppningsvis bestå av många goda år. Det råder stora skillnader i förutsättningar för äldre till exempel avseende funktionsförmåga, levnadsvanor, livsvillkor och förekomst av sjukdom. Detta gör att det är viktigt att inte se den äldre befolkningen som en homogen grupp utan en grupp med olika individer med olika förutsättningar och behov.

I.1 Syfte och metod

Syftet med strategi för äldreomsorgen är att den ska vara ett verktyg för att kunna planera, organisera och kartlägga framtida behov av äldreomsorg i kommunen. Den är tänkt att vara ett strategiskt dokument på lång sikt. Därför kommer den rikta in sig på utvecklingsområden som socialnämnden ser som viktiga att arbeta med, snarare än konkreta mål.

Strategier att arbeta vidare med i socialförvaltningen har valts ut för dessa utvecklingsområden. Arbetet med att konkretisera dessa strategier kommer socialnämnden och socialförvaltningen integrera i det redan befintliga planeringsarbetet som sker årsvis inom kommunen. Detta arbetssätt presenteras mer under rubriken lokala styrdokument. För varje år kan socialnämnden välja vilka av dessa strategier som ska prioriteras extra

och ta fram konkreta mål och uppdrag för den kommande planeringsperioden. På så sätt blir strategi för äldreomsorgen en del i det fortsatta arbetet med att planera, utveckla och följa upp verksamheten som bedrivs.

Flera av strategierna som är med i detta dokument är arbeten som redan pågår i verksamheterna i olika grad. En återkoppling av hur dessa områden utvecklas kan fås i de redan befintliga processerna, som exempelvis i framtagandet av kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen.

I beslutet av socialnämnden att ta fram en strategi för äldreomsorgen står det också att den ska revideras efter fem år. Då ska utvecklingsområdena tas ställning till igen för att se om de fortfarande är aktuella utifrån rådande förutsättningar.

Arbetet med strategin har genomförts i dialog med det kommunala pensionärsrådet för sociala frågor, det kommunala rådet för sociala funktionshinderfrågor samt med socialnämndens ledamöter. Det har även genomförts en medborgardialog genom en enkät som alla invånare har haft möjlighet att besvara. De flesta frågorna handlade om vad invånarna anser är viktigt för dem rörande framtidens äldreomsorg. Ett fullständigt resultat av enkäten kommer inte att bifogas i denna strategi. Resultatet av enkäten arbetas med inom flera olika områden och uppdrag, och kommer därför att ligga avskilt från strategin. Stora delar av resultatet i enkäten har legat till grund för de strategiska utvecklingsområdena och dess strategier i detta dokument.

2 Vad styr socialnämndens ansvar för vård och omsorg?

Vård och omsorg regleras och styrs av flera olika lagstiftningar, föreskrifter och andra styrande dokument både på nationell, regional och på lokal nivå.

Vård och omsorg är för personer oavsett ålder som har någon form av behov av hjälp och stöd i sin dagliga livsföring utifrån socialtjänstlagen som inte kan tillgodoses utifrån andra lagstiftningar som exempelvis lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vård och omsorg omfattar även kommunens ansvar för medicinska och rehabiliterande insatser. Dessa insatser styrs av hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Socialnämndens grunduppdrag riktar sig till alla åldersgrupper, det är inte ålder utan individens hälsostatus och behov som avgör vilka insatser inom vård och omsorg som individen behöver stöd och hjälp med.

Strategi för äldreomsorgen vänder sig i första hand till den äldre målgruppen inom vård och omsorg då de utgör den största andelen i målgruppen för vård och omsorg. Fortsatt i detta dokument kommer

begreppen äldreomsorg eller vård och omsorg användas synonymt för den här målgruppen.

2.1 Lagar och föreskrifter

Vård och omsorg inom äldreomsorg regleras genom flera olika lagstiftningar och föreskrifter. Här presenteras de lagstiftningar och föreskrifter som i första hand styr vård och omsorg.

2.1.1 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)

SOSFS 2011:9 anger hur verksamheter, som bland andra omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (HSL), socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), systematiskt och fortlöpande ska arbeta med för att utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten.

Föreskrifterna anger att verksamheter ska ha ett ledningssystem för processer, rutiner och samverkan samt för ständigt förbättringsarbete avseende riskanalys, egenkontroll, utredning av avvikelser, förbättrande åtgärder i verksamheten och förbättring av processer och rutiner. Vidare reglerar SOSFS 2011:9 att personalen ska medverka i kvalitetsarbete samt att verksamheterna ska dokumentera arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.

2.1.2 Socialtjänst inom vård och omsorg

Socialtjänstlagen (2001:453), (SoL) är en ramlag som till stora delar är utformad som en rättighetslagstiftning för individen.

Personer som behöver stöd i sin dagliga livsföring kan ansöka om bistånd hos kommunen enligt SoL. De insatser som individen beviljas syftar till att stärka individens möjligheter att leva ett självständigt liv. Exempel på insatser som kan beviljas individen är olika former av stöd och hjälp i hemmet samt särskilt boende. Socialtjänstlagen reglerar att omsorg om personer ska inriktas på att individen får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Enligt SoL ska socialnämnden verka för att personer får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Det är individens behov som avgör om bistånd ska beviljas och hur det ska utformas. Det innebär att det inte finns några begränsningar i SoL om vad individen kan ansöka bistånd om. Den som uppfyller vissa kriterier har rätt till bistånd. Kommunens skyldigheter fräntar dock inte individen hans eget ansvar att klara sin försörjning och livsföring i övrigt. Begreppet livsföring i övrigt sammanfattar en lång rad olika behov av hjälp och stöd, service, behandling, vård och omsorg.

De insatser som kan beviljas definieras som serviceinsatser eller omvårdnadsinsatser. Serviceinsatserna kan till exempel vara praktisk hjälp med skötsel av hemmet som städning och tvätt, hjälp med inköp och att utträta ärenden, hjälp med att laga mat eller distribution av färdiglagad mat. Omvårdnadsinsatser kan till exempel vara hjälp för att kunna äta och dricka, klä sig och förflytta sig och sköta personlig hygien. Det kan också vara insatser som behövs för att bryta isolering eller för att individen ska känna sig trygg och säker i sitt eget hem.

De beviljade insatserna ska bidra till att individen ska få en skälig levnadsnivå. Skälig levnadsnivå ger uttryck för vissa minimikrav vad gäller kvaliteten på den beviljade insatsen, det ger dock inte individen någon obegränsad frihet att välja tjänster oberoende av kostnad. Vad som är skälig levnadsnivå måste bestämmas utifrån de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall, det vill säga den enskildes individuella behov. Vad som kan anses innefattas i begreppet skälig levnadsnivå definieras även fortlöpande i prejudicerande domar.

Det finns regler för att garantera individens rättssäkerhet. Avsikten med reglerna är att individen kan få sin sak prövad och avgjord av annan opartisk rättsinstans.

2.1.3 Hälsa- och sjukvård

Hälsa- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL) är en ramlag och innehåller bestämmelser om hur hälso- och sjukvårdsverksamhet ska organiseras och bedrivas. Lagen gäller för samtliga vårdgivare samt regioner och kommuner som huvudmän.

Målet med hälso- och sjukvård är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa.

Patientlagen (2014:821) syftar till att inom hälso- och sjukvårdsverksamhet stärka och tydliggöra patientens ställning samt till att främja patientens integritet, självbestämmande och delaktighet.

Patientsäkerhetslagen (2010:659) syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet.

2.1.4 Andra lagar och föreskrifter

Det finns många olika lagar och föreskrifter som också påverkar socialnämndens grunduppdrag. Vissa lagar som socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, samt socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om

ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) styr vad socialnämnden måste göra för att möta sina målgruppers behov.

Gislaveds kommun är ett finskt förvaltningsområde, vilket innebär att verksamheterna måste erbjuda omsorg, stöd och hjälp på finska till individer som identifierar sig som finländare.

Även andra minoritetsspråk som innefattas av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk måste tas hänsyn till i vården och omsorgen som ges. Att kunna möta individer med olika modersmål i verksamheterna kommer att bli än viktigare i framtiden utifrån invandring som har skett eller som kommer att ske i framtiden.

Lagar som offentlighets- och sekretesslagen (OSL), kommunallagen (KL), förvaltningslagen (FL), EU:s dataskyddsförordning (GDPR), arbetsmiljölagen (AML), är andra exempel på lagar som påverkar hur uppdraget kan utföras. Verksamheterna måste anpassa sitt arbetssätt så att det lever upp till dessa lagar, vilket gör att vissa processer måste följa en viss gång för att uppfylla alla krav.

2.2 Självbestämmande och integritet

Den enskildes rätt till integritet och självbestämmande är en mänsklig rättighet som är skyddad i grundlagen.

Vid funktionsnedsättning eller sjukdom, som exempelvis demenssjukdom eller annan sjukdom, kan förmågan till och individens möjlighet att fatta beslut bli påverkad. Man kan ha svårigheter att ta till sig information eller förstå konsekvenser av sina handlingar.

Grunden för all vård och omsorg är att den ska vara frivillig och att individen samtycker. Anhörig kan inte samtycka för en närståendes räkning när det gäller vård och omsorg. Detta trots att individen själv kanske inte har full insikt om sin situation.

2.2.1 God man, förvaltare

När en individ som på grund av sjukdom, psykisk funktionsnedsättning, försvagat hälsotillstånd eller liknande, inte har förmågan att ta hand om sin ekonomi, bevaka sina rättigheter i samhället eller ta hand om sina personliga angelägenheter. Kan dessa behov tillgodosedds genom att en god man eller förvaltare utses. En god man eller förvaltare kan dock inte samtycka till vård och omsorg mot den enskildes vilja.

Personal som möter individer med god man eller förvaltare bör ha kunskap om vilket uppdrag som dessa funktioner innehar gentemot den enskilde.

2.3 Nationell värdegrund för äldreomsorgen

Den nationella värdegrunden för äldreomsorgen utgår från socialtjänstlagen (SoL). Värdegrunden handlar om att äldre ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. I SoL finns en bestämmelse om en nationell värdegrund för äldreomsorg och som ska tydliggöra äldre personers möjligheter till inflytande i hur beviljade insatser ska genomföras.

Syftet med en värdegrund är att belysa vilka etiska värden och normer som ska ligga till grund för en verksamhet. Värdegrunden ska ge stöd till medarbetare i deras dagliga arbete genom att tydliggöra värderingar och ett etiskt förhållningssätt i handlingar och tankar.

Värden och omsorgen bör bidra till att individen känner trygghet och meningsfullhet. Insatserna ska vara av god kvalitet och så att individen får ett gott bemötande.

2.4 Nationella strategier, riktlinjer och mål

Nationellt finns olika strategier, riktlinjer och mål som ska belysa vissa prioriterade områden inom vård och omsorg.

Socialstyrelsen har en rad olika nationella riktlinjer som syftar till att ge stöd vid prioriteringar och ge vägledning om vilka metoder och behandlingar som olika områden inom vård och omsorg bör satsa resurser på.

Med utgångspunkt i de nationella riktlinjerna tar socialstyrelsen fram målnivåer och utvärderingar för att kunna följa utvecklingen och kvaliteten inom vård och omsorg.

De nationella riktlinjerna vänder sig till beslutsfattare och de professioner som arbetar inom det aktuella området.

Likt lagar och föreskrifter är nationella riktlinjer ett krav att följa för socialnämnden och dess berörda verksamheter.

Några av dessa nationella riktlinjer är särskilt viktiga för kommunal vård och omsorg. Utöver de riktlinjer som tas upp nedan finns även andra riktlinjer som berör den kommunala vården och omsorgen till viss del, exempelvis nationella riktlinjer för vård vid stroke och nationella riktlinjer för diabetesvård.

Demens

Inom området demens finns både en nationell strategi och nationella riktlinjer.

Den nationella strategin för omsorg om personer med demenssjukdom pekar ut sju prioriterade förbättringsområden; *samverkan mellan sjukvård och socialtjänst; personal; kunskap och kompetens; uppföljning och utvärdering; anhöriga och närstående; samhälle; digitalisering och välfärdsteknik*. Strategin ska följas upp under 2022.

De nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom innehåller rekommendationer om utredning och uppföljning, multiprofessionellt arbete, stödinsatser, läkemedelsbehandling och utbildning.

Palliativ vård

Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede innehåller vägledning, termer, definitioner och indikatorer samt rekommendationer för samverkan, utbildning, handledning, kommunikation och smärtskattning.

Inom området finns också ett nationellt vårdprogram som beskriver både grundläggande förutsättningar för god palliativ vård och specifika behandlingar. Det beskriver också skillnader i livets slutskede beroende på vilken sjukdom patienten har.

2.5 Nationella strategier, riktlinjer och mål

2.5.1 Regional strategi Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län

Region Jönköpings län har en strategi med tillhörande handlingsplan kring jämlik hälsa, som avser 2016-2025. Strategin syftar till att integrera jämlik hälsa i politiska och verksamhetsnära beslut, stärka samverkan med olika aktörer i länet, kompetensutveckling i folkhälsoarbetet samt riktade insatser till vissa grupper för att skapa förutsättningar för ett bra liv.

Strategin är framtagen av regionen i samverkan med länets kommuner, representanter för civilsamhället och andra aktörer i länet.

2.6 Överenskommelser och avtal

Kommunen har överenskommelser och avtal med andra organisationer och aktörer, som exempelvis Region Jönköpings län. Dessa överenskommelser och avtal har ett uttalat syfte som följs upp och utvärderas med regelbundenhet.

2.7 Lokala styrdokument

Kommunen tillämpar en styrmodell som bygger på tillitsbaserad styrning. Inom styrmodellen finns ett antal styrande dokument som ligger till grund för respektive nämnds grunduppdrag.

2.7.1 Planeringsdokument

I Gislaveds kommuns planeringsprocess ingår det tre olika typer av planeringsdokument som nämnden fattar beslut om. Dessa benämns nämndplan, utblick och planeringsdirektiv.

Nämndplanen tas fram i början på varje mandatperiod. Den ska peka ut den riktning som nämndens politiker vill att verksamheterna ska förflytta sig mot under mandatperioden. Detta dokument gäller därför för fyra år framöver efter att det har antagits av nämnden. Socialnämnden fattade beslut om att ta fram en strategi för äldreomsorgen då politikerna såg att det fanns ett behov av att planera än mer långsiktigt för att kunna hantera de utmaningar som finns i vård- och omsorgsuppdraget. Både detta dokument och nämndplanen är strategiska dokument som hålls på en övergripande nivå.

För att få verkstad i det som står i strategi för äldreomsorgen och i nämndplanen finns det möjlighet att konkretisera innehållet och göra prioriteringar i det *planeringsdirektiv* som tas fram varje år. Planeringsdirektivet beslutas av nämnderna i december. I det dokumentet talar nämnden om för förvaltningen vilka mål och uppdrag de vill att förvaltningen arbetar med under kommande år. I dokumentet beslutar nämnden också om vilka kvalitetsfaktorer de vill följa upp under året, samt vilken ekonomisk fördelning de olika verksamhetsområdena får för att utföra sitt grunduppdrag. Målen och uppdragen ska kunna gå att nå och genomföra med de tilldelade resurserna som verksamheten får.

Utblicken är ett dokument där nämnden beskriver sina förutsättningar inför kommande år, som grund till kommande budgettilldelning från kommunfullmäktige. I det dokumentet redovisas förutsättningar utifrån rubriker som exempelvis omvärldsbevakning, befolkningsutveckling, förändringar i lagkrav och framtida utmaningar samt utvecklingsmöjligheter. Vad verksamheterna behöver för att kunna arbeta med dessa strategier behöver preciseras i detta dokument, för att kunna få rätt ekonomiska förutsättningar att göra det.

2.7.2 Riktlinjer för handläggning inom socialtjänstlagen

Riktlinjerna beskriver hur socialnämnden inom ramen för sitt uppdrag enligt SoL verkar för att människor med hjälpbehov ska få möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Riktlinjerna är en vägledning – i varje ärende ska det ske en individuell behovsprövning. Alla beslut ska prövas mot gällande lagar, förordningar, rättspraxis, förarbeten till lagstiftning eller bindande föreskrifter från Socialstyrelsen.

Syftet med riktlinjerna är:

- Att vara ett stöd för biståndshandläggarna vid deras individuella biståndsbedömningar, utredningar och beslut.
- Att beskriva vilka kriterier som generellt gäller för att en person ska beviljas bistånd.

- Att klargöra hur SoL ska tillämpas i Gislaved kommun. Detta förutsätter att även utförare är väl införstådda med vägledningen.
- Att säkerställa likartad service och omvårdnad, det vill säga, att biståndsbeslutet fattas enligt samma bedömningsgrunder för personer med likartade behov.

2.7.3 Lednings- och styrdokument

Alla verksamheter som bedriver verksamhet inom hälso- och sjukvård, tandvård, socialtjänst eller verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är skyldiga att ha ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Detta regleras enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet samt att planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten.

En del i det systematiska kvalitetsarbetet är att upprätta rutiner, riktlinjer och policys som reglerar och vägleder medarbetare i det dagliga arbetet.

Socialförvaltningens ledningssystem heter Kvalitetsfabriken, som är en digital plattform där alla medarbetare kan hitta beslutade rutiner och annan information som behövs för att hålla hög kvalitet i arbetet.

3 Kommunens grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag utgörs av lagar och regler för vad en kommun ska erbjuda för stöd och service till sina kommuninvånare. Kommunen kan även välja att erbjuda mer än det som är reglerat enligt lag, för att vara en attraktiv plats att bo och verka i, eller för att försöka motverka större behov i framtiden. Exempelvis kan förebyggande verksamhet erbjudas för att försöka förbättra folkhälsan. Förebyggande verksamhet för exempelvis äldre är inte tvingande för en kommun att erbjuda enligt socialtjänstlagen, men genom att förbättra folkhälsan kan behovet av insatser minska i framtiden.

I detta dokument är strategier framtagna och prioriterade för att ge Gislaveds kommuns äldre befolkning goda förutsättningar att leva ett bra liv, både utifrån lagstiftning men också utifrån vad nämnden anser är viktigt att arbeta med utöver det som lagen kräver.

Det lagstadgade uppdraget måste utföras av kommunen, det är inget de lokala politikerna eller tjänstepersonerna i socialförvaltningen behöver ta ställning till i sina styrande dokument. Det enda socialnämnden behöver göra är att säkerställa sitt tillsynsansvar. Vad som ska göras utöver det som är lagstadgat beslutar socialnämnden om. Hur det ska utföras i verksamheterna är det socialförvaltningens tjänstepersoner som ansvarar för.

Strategierna är också framtagna och prioriterade för att försöka utveckla äldreomsorgen utifrån olika perspektiv. Vissa strategier syftar till att försöka möta den förväntning, eller behov som finns hos kommuninvånarna idag. Andra är nödvändiga för att kunna lösa grunduppdraget med de resurser som finns att tillgå, och vissa syftar till att försöka minska behoven på sikt.

I kommunallagen står det att kommunen måste tillämpa likställighetsprincipen, som innebär att alla kommuninvånare ska behandlas lika. Socialtjänstlagen ger dock utrymme att göra undantag ifrån detta för att ge det stöd som varje individ behöver. För att alla kommuninvånare ska ha en skälig levnadsnivå behövs olika stöd för olika individer. Det är alltid individens behov som styr vilket stöd som kommunen är skyldig att bistå med. Personer med olika behov får olika stöd, för att de ska hamna på en mer jämlik levnadsnivå. Vissa har rätt till mer, och vissa har rätt till mindre.

Figur 2: Bild från Folkhälsomyndigheten, 2021 som visar tre personer som försöker se en fotbollsmatch över ett staket. En person är lång, en är kort, och en sitter i rullstol. I det ena exemplet har alla var sitt lika stort trappsteg att stå på. Det är bara den långa som ser över staketet. I det andra exemplet har den långa inget trappsteg då hen ser över ändå, den korta har ett dubbelt så högt trappsteg, så hen ser över. Personen i rullstol har en högre kloss med tillhörande ramp så att hen också kommer upp och ser.

Varje individ ska få hjälp och stöd utifrån sina behov. Detta är grunden i arbetssättet individens behov i centrum (IBIC). Arbetssättet IBIC förklaras under rubriken Äldreomsorgen i Gislaveds kommun.

4 Viktiga påverkansfaktorer

En stor påverkansfaktor på socialnämndens verksamheter är nationella satsningar och strategier. Detta kan exempelvis vara i form av statsbidrag, gemensamma riktlinjer eller kunskapsstöd. Verksamheterna kan använda dessa för att försöka utveckla arbetet på olika sätt. Nationella satsningar brukar följa samhällsutvecklingen och försöka möta upp de behov som ses. Det kan också vara politiska prioriteringar som införlivas. Det är viktigt att verksamheterna omvärldsbevakar kring vilka satsningar som görs nationellt för att kunna ta del av det, och på så sätt få en hjälp i utvecklingen.

4.1 Nära vård

Utvecklingen inom vården går mot att färre resurser ska kunna räcka till fler som behöver hjälp. För att möta detta är Nära vård ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Nära vård innebär en förskjutning av vården närmare individen. Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – egenvården – samt det stöd kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta. För att lösa detta måste hela samhället bidra genom att arbeta mer förebyggande, samarbeta över gränser och utgå ifrån varje individs behov.

Figur 3: Dekorationsbild som visar vad nära vård innefattar. Exempelvis primärvård, elevhälsa, civilsamhället och statliga myndigheter. Sveriges kommuner och regioner, 2021

Genom att skapa mötesplatser där människor tillsammans med föreningar och aktörer kan mötas och utbyta erfarenhet och kunskap skapas förutsättningar för människor att själva finna stöd som kan bidra till god hälsa.

Olika digitala tjänster och insatser är andra sätt att skapa förutsättningar för egenvård. För kommunen som helhet kan det exempelvis vara att erbjuda support för digitala tjänster och verktyg för de invånare som behöver stöd med detta men också att ställa om till digitala insatser i större utsträckning till de som behöver det.

Omställning till nära vård kommer att påverka hur kommunen som helhet arbetar med hälsa, vård och omsorg. Detta är en förflyttning som redan har börjat ge en påverkan på socialnämndens verksamheter. Framförallt på grund av att patienter skrivs ut i tidigare skeden från slutenvården för att rehabiliteras med hjälp av primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården. För att möta denna förskjutning måste verksamheterna se över sina arbetsätt och vilka kompetenser som behövs och göra förändringar som krävs för att säkra grunduppdraget.

Figur 4: Dekorationsbild som visar förskjutningen av vård från fokus på verksamheterna till individens behov, och fokus på proaktivitet istället för reaktivitet. Sveriges kommuner och regioner, 2021

4.2 Hållbar socialtjänst

Regeringen utreder idag om en ny socialtjänstlag som kommer att påverka socialnämndens arbete. Socialtjänstlagen kommer återfå karaktären av att vara en målinriktad ramlag, vilket bidrar till större utrymme för flexibilitet, individuella anpassningar och helhetssyn på individen. Statens offentliga utredning är idag ute på remiss och den nya socialtjänstlagen är tänkt att börja gälla den 1 januari 2023. Vissa av förslagen som lyfts upp beräknas vara kostnadsdrivande för kommuner.

En lättillgänglig socialtjänst – Arbetet med en tillgänglig socialtjänst innebär att ta bort eller sänka olika ”trösklar” för att människor ska kunna ta del av socialtjänstens verksamhet.

Förebyggande perspektiv – Det finns förslag att införa att socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv i socialtjänstlagen. Tidiga och förebyggande insatser kan bidra till att behov av mer ingripande vård- och omsorgsinsatser skjuts fram eller i bästa fall aldrig uppstår. Det förebyggande arbetet kräver långsiktiga och samordnade åtgärder på olika nivåer samt en långsiktig planering av kommunens insatser till grupper och enskilda. Genom att förstärka socialtjänstens ansvar för förebyggande arbete skapas större tydlighet kring socialtjänstens uppdrag och bättre förutsättningar för stabil samverkan med andra aktörer.

Insatser utan behovsprövning – Utredningen föreslår att införa en ny bestämmelse som anger att socialnämnden får tillhandahålla insatser utan föregående individuella behovsprövning. Det är dock upp till varje kommun att fatta beslut om vilka insatser som de enskilda individerna kan få utan behovsprövning. Om förslaget blir verklighet behöver Gislaveds kommun se över vilka insatser som inte ska kräva behovsprövning utifrån förslaget samt klarlägga vilka konsekvenser det kan medföra att ta bort behovsprövningen för olika insatser.

Begreppsförtydligande/förändring – I den nya socialtjänstlagen ges förslag att ändra begreppet från skälig levnadsnivå till skäligt levnadsförhållande. Det ges också förslag att införa en mer enhetlig begrepps användning genomgående i socialtjänstlagen.

Kvalitet – Krav på kvalitet inom socialtjänstens verksamheter förtydligas i lagstiftning. Det ges förslag om att införa krav på respektfullt bemötande och att verksamheter inom socialtjänsten ska bedrivas i överenskommelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Det lyfts också förslag om krav på uppföljning av verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

Samhällsplanering – Förslag ges att det i plan- och bygglagen införs krav att kommunen vid planläggning ska ta hänsyn till sociala aspekter.

Planering av insatser – Idag står det angivet om kommunens ansvar att planera sina insatser inom socialtjänsten endast för vissa målgrupper. Detta föreslås ändras till att kommunen ska planera sina insatser för individer och då särskilt beakta behovet av tidiga och förebyggande insatser.

Socialtjänstens målgruppsindelning tonas ner – Idag står det i socialtjänstlagen om allmänna regler om socialt stöd och särskilda regler för vissa specifika målgrupper. Socialtjänstlagens nuvarande bestämmelser för olika målgrupper riskerar att leda till en alltmer detaljerad lagstiftning och gå ut över jämlikheten i socialtjänstens arbete. Genom att tona ned målgruppsindelningen i lagen tydliggörs vikten av helhetssyn och inriktningen

på personers individuella behov och förutsättningar i stället för deras grupptillhörighet.

Äldreomsorgen – Det ingår i utredningens uppdrag att analysera hur äldreomsorgen bäst bör regleras i framtiden, inom ramen för socialtjänstlagen eller i en särskild lag som omfattar äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten som är riktade till äldre personer. Utredningens bedömning är det finns flera fördelar med att den socialt inriktade äldreomsorgen fortsatt är en del av regleringen i socialtjänstlagen, det bör därför vara grunden till det fortsatta arbetet med äldreomsorgens reglering. En särlagstiftning riskerar att dubblera socialtjänstlagen.

4.3 Kompetensförsörjning

Det kommer bli allt svårare att rekrytera personal med rätt kompetens i framtiden. Både utifrån att det inte finns lika många personer i arbetsför ålder, gentemot ökade behov, men också utifrån att det är mer specialiserade kunskaper som behövs i verksamheterna framöver. För att lösa detta måste all kompetens användas på det mest optimala sättet för att räcka till. Det finns fler olika negativa effekter för målgruppen vid för låg bemanning. Några exempel på detta kan vara fler fallolyckor, ökad användning av lugnande medicinering, ökad förekomst av hot och våld mellan brukare men också gentemot personal samt att rehabiliterande eller sociala insatser riskerar att nedprioriteras. Detta är faktorer som leder till ohälsa hos målgruppen men också försämrad arbetsmiljö för personal.

Vid låg bemanning blir det också svårare att lägga tid på exempelvis kompetensutveckling, och utveckling av verksamheten. Vilket riskerar att verksamheterna inte följer med i den utveckling som behövs för att möta framtida behov. Utifrån medarbetarperspektivet leder det också till en försämrad arbetsmiljö. Som kan leda till högre sjukfrånvaro eller ökad personalomsättning om medarbetare väljer att byta jobb.

Idag finns det svårigheter att använda kompetens på bästa sätt. Framförallt inom vård- och omsorgsboendena då kommunen har många små boenden. Det är svårt att planera bemanningen på ett sätt som gör att man kan ta tillvara på kompetensen optimalt. Det är också svårt att rekrytera personal med rätt kompetens till de mindre orterna i kommunen bland annat på grund av begränsningar i kollektivtrafiken.

4.4 Valfärdsteknik och digitalisering

Digital teknik som används i nämndens verksamheter som bidrar till högre delaktighet, självbestämmande eller självständighet klassas som valfärdsteknik. Valfärdsteknik används för att nämndens målgrupper ska kunna vara mer självständiga, och för att ge större möjlighet till inflytande i hur deras insatser ska genomföras.

För att klara valfärdens utmaningar idag och i framtiden är verksamheterna beroende av att använda olika digitala lösningar i sitt arbete och i stödet som ges till målgruppen. Valfärdsteknik som används på rätt sätt skapar positiva effekter både för individen som behöver stöd, för verksamheten och samhällsekonomisk hållbarhet. Valfärdsteknik kan exempelvis ge en individ förutsättningar att leva ett mer självständigt liv genom att klara av att göra vissa saker själv i större utsträckning. Det är viktigt för en människas välmående att inte känna sig beroende av andra mer än nödvändigt. Att kunna göra saker själv ger också en högre känsla av självbestämmande och valfrihet. Den viktigaste aspekten ur verksamhetens perspektiv är att kunna frigöra tid från medarbetarna i uppgifter som inte skapar något värde för individen, som går att lägga på mer värdeskapande aktiviteter istället. Genom att använda digital teknik där det är lämpligt och är till nytta, till exempel att utföra rutinbaserade uppgifter, minska restid med mera, kan mer resurser läggas på de personliga mötena som skapar en känsla av trygghet för målgruppen. För samhället i stort kan det ge positiva effekter genom exempelvis en lägre klimatpåverkan.

4.4.1 Digitalt utanförskap

Kopplat till den äldre generationen är det vanligt förekommande att digitalt utanförskap diskuteras. Äldre personer kan ha svårare att hantera ny digital teknik på grund av att det tidigare i livet inte har varit lika självklart med digital teknik i vardagen eller på arbetsplatsen. Även andra försvårande aspekter kan vara synnedsättningar, hörselnedsättningar, eller svårare med finmotorik som är vanligt förekommande hos äldre, påverkar möjligheten att använda viss digital teknik. Den valfärdsteknik som utvecklas idag försöker ofta att ta hänsyn till dessa svårigheter. Exempelvis genom att möjliggöra för röststyrning så att personen som använder den inte behöver kunna se bra eller trycka på knappar för att använda sig av den.

Utbildningsinsatser och hjälp med att kunna hantera digital teknik är en viktig del för kommunen som helhet att arbeta med. Flera kommuner inför någon typ av stödfunktion som exempelvis digitala coacher för att försöka kunna utöka användandet av valfärdsteknik. Att utöka användandet av valfärdsteknik hos målgruppen och i verksamheterna är avgörande för att kommunen ska kunna klara av sitt uppdrag kommande åren.

Det är även viktigt att se över infrastrukturen. Både för målgruppen i sina privata hem, men också för verksamheterna som idag upplever att det finns begränsningar för hur mycket välfärdsteknik som kan användas då exempelvis bredbandskapaciteten inte räcker till.

Många digitala hjälpmedel förskrivs idag av hälso- och sjukvården. Vissa av dessa hjälpmedel finns redan idag att tillgå på den privata marknaden. I framtiden kan det övergå till att flera hjälpmedel finns tillgängliga utan att de behöver förskrivas av någon sjukvårdsinstans vilket också kan öka användandet av dem.

4.5 Folkhälsoutveckling

Sett ur ett globalt perspektiv är folkhälsan i Sverige god. Hälsoutvecklingen är positiv, men utvecklingen skiljer sig åt mellan olika grupper i samhället och det råder en ojämlikhet i förutsättningarna för en god hälsa.

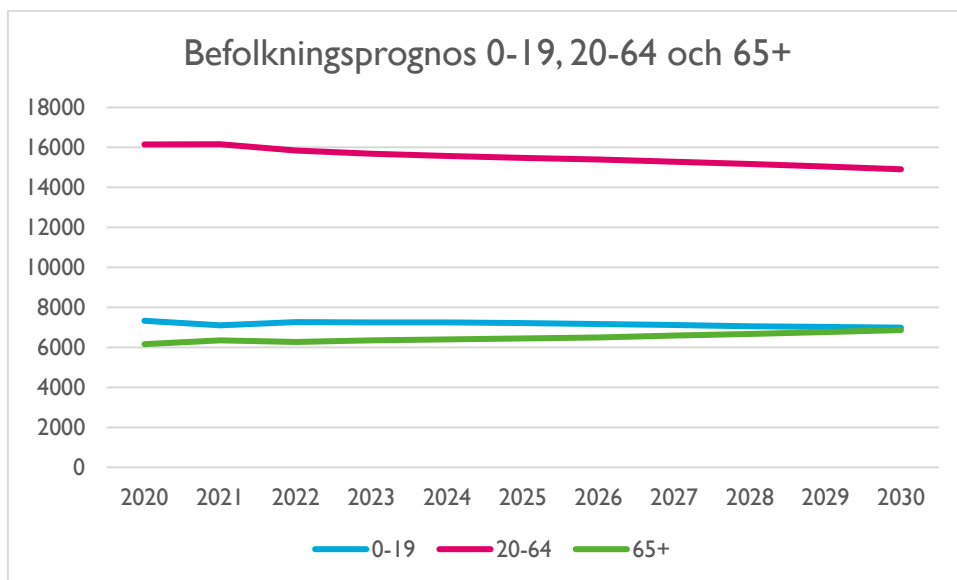
Medellivslängden i Sverige har ökat under 2006-2019. Män lever i genomsnitt kortare än kvinnor men skillnaderna har minskat under samma period. Medellivslängden i Sveriges befolkning 2019 var 83,1 år. Mäns medellivslängd var 81,3 år och kvinnors var 84,7 år. Den förväntade medellivslängden vid födseln i Gislaveds kommun under perioden 2014-2018 var 80,8 år för män och för kvinnor 84,1 år.

Under 2019 var sjukdomar i cirkulationsorganen och olika former av cancer de vanligaste dödsorsakerna. Risken att dö i dessa sjukdomar har minskat för både män och kvinnor i alla åldersgrupper utom i den äldsta gruppen 85 år och äldre.

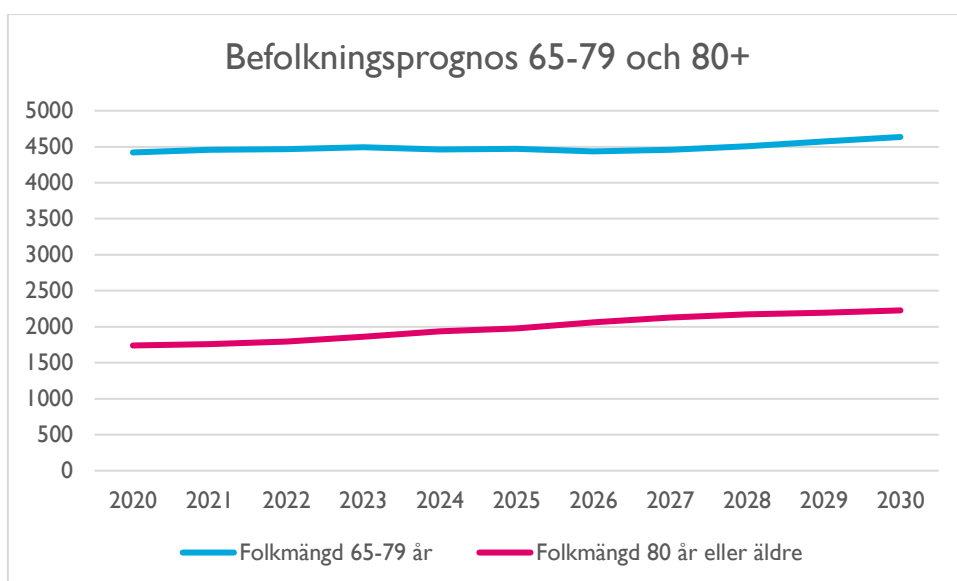
Covid-19-pandemin har medfört begränsningar för personer över 70 år och för personer i riskgrupp. På kort sikt har dessa begränsningar haft effekter på upplevelsen av ensamhet och den psykiska hälsan. De kommande åren kommer visa vilka effekter på folkhälsan som pandemin har inneburit.

4.6 Befolkningsprognos

Under prognosperioden 2020-2030 kommer folkmängden i Gislaveds kommun att minska med 885 invånare, från 29 642 till 28 757 personer.

Tabell 1: Befolkningsprognos 2020-2030 Gislaveds kommun. Befolkningsprognos Gislaveds kommun

Tabell 2: Befolkningsprognos 65-80+ år 2020-2030 Gislaveds kommun. Befolkningsprognos Gislaveds kommun

Sett enbart till befolkningsgruppen äldre bedöms både målgruppen mellan 65-79 och 80 år eller äldre öka under prognosperioden. Där målgruppen 65-79 bedöms öka med 215 personer och målgruppen 80+ öka med 487 personer. Detta samtidigt som målgrupperna barn och unga minskar med 343 personer och personer i arbetsförälder minskar med 1244 personer.

Under prognosperioden innebär förflyttningen att försörjningskvoten per invånare i gruppen arbetsför ökar ifrån 0,84 till 0,93. Detta innebär att en

person i arbetsför ålder måste betala för sig själv och 93% av en person till, som inte är arbetsför, i jämförelse med 84% som den ligger på nu. Det kommer alltså finnas mindre resurser totalt i kommunen som kan användas för att möta välfärdsuppdraget kring skola, vård och omsorg.

Annan statistik som är viktig att ta hänsyn till utifrån befolkningsstrukturen är hur åldersfördelningen ser ut för de personer som har insatser av socialnämnden nu och historiskt. På Koladas hemsida finns statistik presenterad kring detta. Tabell 3 nedan visar att ca 7% av befolkningen i åldersgruppen 65+ hade insatser av hemtjänsten under 2020. Trenden är nedåtgående sedan några år tillbaka. Tabellen visar också att det är främst i åldersgruppen 80+ som är i behov av insatser. Medelåldern för personer med hemtjänstinsatser ligger på 83,7 år under 2020, denna siffra har en uppåtgående trend över de senaste åren. Det blir alltså färre personer inom denna åldersgrupp som har insatser, samt att åldern för när man får insatser stiger.

Äldre med hemtjänst	2017	2018	2019	2020
Invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	7,9	7,9	7,4	7
Invånare 65-79 år med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	3	3	3	3
Invånare 80+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	20	20	19	18
Medelålder för äldre i ordinärt boende med hemtjänst, år	82,8	83,2	83,6	83,7

Tabell 3: Översikt äldre med hemtjänst Gislaveds kommun. Kolada

Ungefär samma utveckling som kan ses för hemtjänsten gäller också för personer som har beslut om en plats på ett vård- och omsorgsboende. Tabell 4 nedan visar att andelen som har detta stöd minskar lite för varje år. Medelåldern ligger på mellan 85 och 86 år senaste fyra åren. Vilket gör att den åldersgrupp som är viktigast att följa utvecklingen av är 80+ för hemtjänst och 85+ för boendeplatser. Så även om antalet äldre blir fler i kommunen ökar inte behoven av stöd i samma takt, då trenderna visar att allt färre äldre är i behov av stöd. Dessa två trender balanserar till viss del ut varandra kommande år.

Äldre i särskilt boende	2017	2018	2019	2020
Invånare 65+ i särskilt boende, andel (%)	4,7	4,6	4,6	4,1
Invånare 65-79 år i särskilt boende, andel (%)	1,2	1,5	1,3	1,1
Invånare 80+ i särskilt boende, andel (%)	13,8	13,0	12,7	11,8
Medelålder för äldre i särskilt boende, år	86,5	85,6	86	85,9
Ålder vid inflyttning till särskilt boende, median	86	87	87	-

Tabell 4: Översikt äldre i särskilt boende Gislaveds kommun. Kolada

4.7 Befolkningsstruktur

Gislaveds kommun är en landsortskommun med åtta tätorter med omgivande landsbygd. Gislaved är den största tätorten följt av Anderstorp och Smålandsstenar.

Fördelningen av kommunens invånare mellan tätort och landsbygd 2020 var cirka 24 100 invånare för tätort och cirka 5500 invånare för landsbygden.

Vad det gäller fördelning mellan landsbygd och tätort bodde 80 % av de över 65 år i tätorterna och 20 % i landsbygdsområden år 2020. Dessa siffror förväntas vara 79 % respektive 21 % 2025 samt 78,5 % respektive 21,5 % år 2030. Flest äldre till antalet bor i Gislaveds tätort, följt av Anderstorp tätort och Smålandsstenar tätort. Tabell 1 nedan visar den procentuella fördelningen sett till hur de över 65 år bor samt antalet boende i varje delområde. Det finns i praktiken ingen skillnad i bosättningsmönster mellan 65-79 åringar och de som är över 80 år, vilket gör att de redovisas som en grupp.

	Antal personer över 65 år som bor i delområdet 2020	Andel av alla över 65 år som bor i delområdet 2020	Antal personer över 65 år boende i delområdet 2030	Andel av alla 65+ som bor i delområdet 2030
Anderstorp tätort	998	16 %	1046	15 %
Anderstorp landsbygd	64	1 %	91	1 %
Reftele tätort	325	5 %	324	5 %
Reftele landsbygd	337	5 %	411	6 %
Hestra tätort	344	6 %	381	6 %
Hestra landsbygd	135	2 %	143	2 %
Gislaved tätort	1 941	32 %	2215	32 %
Gislaved landsbygd	241	4 %	328	5 %
Burseryd tätort	209	3 %	251	4 %
Burseryd landsbygd	166	3 %	192	3 %
Broaryd tätort	96	2 %	96	1 %
Broaryd landsbygd	123	2 %	154	2 %
Smålandsstenar tätort	913	15 %	974	14 %
Skeppshult tätort	93	2 %	80	1 %
Villstad landsbygd	162	3 %	176	3 %

Tabell 5: Antal och andel boende per delområde, 65+ år. Statisticon 2021.

Befolkningsprognosen på delområdesnivå prognosticerar att antalet äldre förväntas öka med 449 personer i tätorterna och 267 personer i landsbygdsområdena fram till 2030. Detta presenteras i tabell 2 nedan. Där visas också statistiken på delområdesnivå, där det framgår att Gislaveds tätort och Gislaveds landsbygdsområde står för hälften av den totala ökningen av äldre. Inkluderas även prognosen för Anderstorp tätort och Anderstorps landsbygdsområde är det 60 % av den totala ökningen som kommer från dessa områden.

	Förändring till 2030		
	65-79	80+	Äldre totalt
Anderstorp tätort	- 6	+ 55	+ 48
Anderstorp landsbygd	+ 19	+ 8	+ 27
Reftele tätort	- 15	+ 14	- 1
Reftele landsbygd	+ 72	+ 2	+ 74
Hestra tätort	- 2	+ 39	+ 37
Hestra landsbygd	- 12	+ 20	+ 8
Gislaved tätort	+ 158	+ 116	+ 274
Gislaved landsbygd	+ 33	+ 54	+ 87
Burseryd tätort	+ 36	+ 6	+ 42
Burseryd landsbygd	- 4	+ 30	+ 26
Broaryd tätort	- 24	+ 24	+ 0
Broaryd landsbygd	+ 19	+ 12	+ 31
Smålandsstenar tätort	- 29	+ 91	+ 61
Skeppshult tätort	- 25	+ 12	- 13
Villstad landsbygd	+ 0	+ 14	+ 14
Tätorter totalt	+ 92	+ 357	+ 449
Landsbygdsområden totalt	+ 127	+ 140	+ 267

Tabell 6: Prognosticerad befolkningsutveckling för äldre i åldrarna 65-79 samt 80+ utifrån delområde. Statisticon 2021.

Sammanfattningsvis förväntas fördelningen mellan landsbygd och tätorter vara relativt stabil över tid. Det som befolkningsprognosen framförallt belyser är att antalet äldre kommer öka i hela kommunen, vilket innebär fler äldre både i tätorterna och på landsbygden. Störst total ökning sker i området som innefattar Gislaved och Anderstorps tätorter och landsbygdsområden. Här kommer merparten av de tillkommande äldre att bo och verka.

Det ska tilläggas att siffrorna gentemot den totala befolkningsprognosen för kommunen kan skilja sig med några personer, men det rör sig om marginella skillnader (± 10).

5 Äldres förutsättningar för god hälsa

Vi människor åldras naturligt och med det naturliga åldrandet sker förändringar som kommer att påverka vår hälsa, men människor är olika och därmed ser åldrandet olika ut för olika människor beroende på faktorer som exempelvis levnadsvanor, livsvillkor och förekomst av sjukdom. Desto äldre vi blir desto större är risken för att drabbas av sjukdom och funktionsnedsättningar.

Genom hälsofrämjande och förebyggande insatser skapas förutsättningar för god hälsa. Även insatser i de högre åldrarna har positiva effekter på hälsan och livskvaliteten.

5.1 Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet är viktigt för alla oavsett ålder. Fysisk aktivitet är viktigt för att förebygga och behandla en rad olika sjukdomar och funktionsnedsättningar. För äldre personer har fysisk aktivitet stor betydelse för bevarandet av hälsa och självständighet på äldre dagar.

Eftersom förutsättningar för fysisk aktivitet kan se olika ut hos äldre personer i form av variation av funktionsnivå och hälsostatus är det viktigt att anpassa den fysiska aktiviteten utifrån individens behov och funktionsnivå.

Forskning visar på att stillasittande hos befolkningen generellt har ökat, så även hos den äldre befolkningen. Stillasittande är en riskfaktor för såväl fysisk som psykisk ohälsa. Lägg där till att ohälsan kan bli än större hos personer som redan tidigare har en försämrad funktionsnivå.

Forskning visar vidare på att stillasittandet bland personer med omfattande vårdbehov på särskilt boende också ökar, och där ser man att den främsta orsaken till detta är personalbrist.

Med begränsad fysisk aktivitet ökar risken för ohälsa, försämrad funktionsnivå, minskad självständighet och försämrad livskvalitet. I planering och utveckling av verksamhet är det därför mycket viktigt att skapa förutsättningar för fysisk aktivitet i olika former.

5.2 Fallolyckor

Fallolyckor är vanligt bland äldre personer och orsakar ofta mycket psykiskt och fysiskt lidande för de som drabbas. Fallolyckor kan orsaka skador men också förlorad självständighet, försämrad livskvalitet och dödsfall. Fallolyckor medför utöver konsekvenser för den enskilde också stora kostnader för samhället.

Varje år faller ungefär 70 000 personer så illa att de måste uppsöka sjukvård. Drygt 70 % av dessa personer är 65 år och äldre.

Risken för att falla ökar med stigande ålder till följd av svagare muskler, försämrad gång- och balansförmåga, nedsatt syn eller på grund av sjukdom.

Men även andra faktorer som vissa läkemedel, undernäring eller faktorer i omgivningen påverkar.

För att minska risk för fall krävs att man arbetar systematiskt med förebyggande insatser som utgår från individens behov. Fysisk träning är en av de viktigaste insatserna i arbetet med att förebygga fall, men även näringsriktig kost, behandling av benskörhet samt andra fallpreventiva insatser som exempelvis läkemedelsöversyn, olika hjälpmedel, anpassningar i hemmet och bra belysning är viktiga i det förebyggande arbetet.

5.3 Psykisk hälsa

Social gemenskap, fysisk aktivitet, goda matvanor och meningsfullhet i vardagen är faktorer som främjar livskvalitet och psykisk hälsa hos äldre.

Åldrandet innebär en ökad risk för både fysiska och psykiska hälsoproblem. Psykisk ohälsa kan därför uppfattas som en del av det naturliga åldrandet trots att det inte är det. Med en föreställning om att psykisk ohälsa är ”normalt åldrande” kan tecken på psykisk ohälsa vara svåra att upptäcka både av den äldre själv men också av anhöriga och sjukvårds- och omsorgspersonal.

Att åldras innebär sociala och hälsomässiga förändringar som exempelvis försämrade sociala nätverk, förlust av närstående, och försämrade funktionsförmåga, vilka kan medföra psykisk ohälsa.

Depression är ett av de vanligaste hälsoproblemen hos äldre och med en åldrande befolkning kommer sannolikt detta att öka över tid. Forskning visar att fysisk aktivitet minskar risken för psykisk ohälsa och ökar välbefinnandet.

Upplevelse av ensamhet, oro och ångslan bland äldre har ökat de senaste åren, en bidragande orsak till detta antas vara covid-19-pandemin och de nationella restriktioner och rekommendationer som gällt för vissa grupper i befolkningen.

För att skapa förutsättningar för god psykisk hälsa hos äldre personer krävs förebyggande och hälsofrämjande insatser och aktiviteter inom flera verksamheter och även i samverkan med andra förvaltningar och aktörer.

5.4 Demens

Demens är en sjukdom som kan yttra sig på olika sätt beroende på vilken del av hjärnan som drabbas. Vanligen försämras minnet och förmågan att planera och genomföra vardagliga aktiviteter. Men även andra kognitiva förmågor som språk, tidsuppfattning och orienteringsförmåga påverkas. Demens kan också leda till oro, nedstämdhet och beteendeförändringar. Sammantaget medför demens att individen har svårt att klara sin tillvaro utan stöd. Men demens skapar inte bara svårigheter för den drabbade individen utan drabbar även närstående och anhöriga som lever nära personen med demens.

Risken för demens ökar med stigande ålder. Vanligen debuterar sjukdomen efter medelåldern och var femte person över 80 år är drabbad av demens.

I Sverige idag beräknas nästan 150 000 personer ha en demenssjukdom, inom 10 år förväntas 180 000 personer vara drabbade och runt år 2050 beräknas 250 000 personer ha en demenssjukdom. Detta om dagens befolkningsprognoser slår in och inget botemedel mot demens utvecklas. Med bakgrund av detta kommer kraven på vård och omsorg av personer med demenssjukdom att öka, vilket är viktigt att ta i beaktande vid planering av utformning av kommunens verksamheter inom vård och omsorg.

I vården av demens ställs krav på kompetens hos personal bland annat i att ha rätt bemötande utifrån den enskilde individen men också att skapa förutsättningar för kontinuitet kring personer med demens.

5.5 Mat för äldre

Med stigande ålder kan aptiten minska, behovet av energi minskar till följd av minskad muskelmassa, minskad fysisk aktivitet och rörelse, förekomsten av sjukdomar ökar. Trots detta så minskar inte behovet av näringsämnen.

Hälsosamma matvanor är viktiga för äldre för att kunna bibehålla sin fysiska funktionsförmåga och främja hälsa.

För sköra äldre personer är måltidernas betydelse viktiga för att bevara god livskvalitet och funktionsförmåga. Detta är mer prioriterat än att förebygga övervikt och livsstilsrelaterade sjukdomar.

Att förebygga undernäring är en stor utmaning i äldreomsorgens verksamheter. Det är viktigt att måltiderna utgår från individens behov och önskemål för att främja aptit och matglädje samt att bli en tydligare del i omvårdnaden. Huvudsyftet med att förebygga undernäring är att täcka individens behov av energi och näring för att bevara hälsa och funktionsförmåga, förebygga sjukdom, minska fallrisk, minska risk för trycksår och depression.

Genom att planera för och arbeta systematiskt i verksamheterna med att identifiera och förebygga undernäring minskar en rad risker för äldre personer. Genom att kunna reducera olika risker ökar livskvaliteten för individen samtidigt som behovet av vård och omsorg kan minska.

5.6 Munhälsa

Att skapa förutsättningar för god munhälsa hos äldre personer är en viktig hälsoinsats för äldre och för individer med kronisk sjukdom såsom psykisk ohälsa, stroke, eller demenssjukdom. Munhälsan är central för välbefinnande, livskvalitet och hälsa. Sambandet mellan munhälsa och allmän hälsa blir allt tydligare med stigande ålder.

Forskning visar på att bakterier från munhålan kan sprida sig till andra organ och leda till en rad sjukdomar såsom lunginflammation och hjärt- och kärlsjukdomar. Infektioner och förlorade tänder kan dessutom göra att det är svårt att tugga. Detta påverkar näringsintaget och kan i värsta fall leda till undernäring och risk för att den äldre ramlar och blir sängliggande med risk för trycksår som följd. Munhälsan är särskilt utsatt under perioden som den friska oberoende äldre individen går mot ett ökat omsorgsberoende.

Samverkan mellan socialtjänst, kommunal och regional hälso- och sjukvård är viktig för att skapa förutsättningar för god munhälsa hos äldre personer. Men även ökad kompetens kring äldres munhälsa riktad till de yrkesgrupper som möter den äldre målgruppen inom vård och omsorg är ännu en förutsättning för god munhälsa hos äldre.

5.7 Våld mot äldre

Äldre personer som utsätts för våld eller övergrepp görs ofta det av en närstående, men också av vård- och omsorgspersonal eller av andra hyresgäster på ett särskilt boende eller deltagare i dagverksamhet. Kvinnor är överrepresenterade som offer för våld mot äldre.

Risikfaktorer för att bli utsatt för våld som äldre är ökat beroende i vardagen, ansträngda vård- och omsorgsrelationer och sjukdomar. Med stigande ålder kan beroendet av hjälp öka och individen hamnar därmed i beroendeställning som kan öka risk för att bli utsatt för våld. Ansträngda vård- och omsorgsrelationer kan leda till exempelvis hög fysisk belastning eller psykisk stress för den som vårdar vilket kan ta sig uttryck i försummelse eller annan form av våld eller att den som vårdas exempelvis har ett aggressivt beteende som sin tur kan leda till våld. Förekomst av sjukdom och då främst demenssjukdom, ökar risken för att bli utsatt för våld. Om våld har förekommit i en partnerrelation tidigare följer ofta våldet med även upp i högre ålder.

Våldet kan vara av olika karaktär. Fysiskt våld i form av slag och sprakar, förövaren bits eller knuffas, men också som vanvård eller utebliven behandling. Psykiskt våld som hot, tvång eller social isolering eller nedvärderande uttryck. Ekonomiskt våld genom att ta kontroll över någons ekonomi och vägra insyn. Sexuellt våld som sexuella trakasserier, samlag utan samtycke eller sexuellt kränkande språk. Försummelse genom att förvägra den äldre personen hjälp med mat, medicin, hygien eller att få hjälp med att förflytta sig. Materiellt våld att avsiktligt göra sönder eller stjäla den äldres tillhörigheter. Funktionshinderrelaterat våld kan innebära handlingar som försvårar en person i en redan utsatt situation.

Våld mot äldre kan vara svårt att upptäcka av olika anledningar, dels att skador hos den äldre personen ibland kan tas för att vara åldersrelaterade som exempelvis att huden blir mer skör när man blir äldre och därmed ökar

riskerna för blåmärken. Men också att äldre med exempelvis demens kan ha svårigheter att uttrycka sin situation.

Det är viktigt att all personal som möter äldre har kunskap om våld mot äldre och att man har kunskap om hur man ska agera om man misstänker eller upptäcker våld mot en äldre person.

5.8 Risk för brand

Varje år omkommer cirka 100 personer i bränder, och äldre personer är överrepresenterade i dessa.

Hög ålder, nedsatt fysisk funktionsförmåga och demenssjukdom eller annan kognitiv svikt ökar risken för att skadas eller omkomma i brand. Dessa faktorer i kombination med rökning ökar risken ytterligare.

Eftersom den åldrande befolkningen ökar i antal och att allt fler personer med behov av hjälp och stöd från vård och omsorg bor kvar hemma i högre utsträckning är det viktigt att tidigt identifiera individer med ökad risk för att skadas eller omkomma i brand och systematiskt vidta förebyggande insatser. Exempelvis sker en samverkan mellan hemtjänsten och räddningstjänsten i Gislaveds kommun för att identifiera riskpersoner.

Genom samverkan med räddningstjänst och verksamheter där denna målgrupp finns kan det förebyggande arbetet med anpassat brandskydd möjliggöras. Exempel på anpassat brandskydd skulle kunna vara att erbjuda rökavvänjning eller tillhandahålla utrustning för brandskydd till individer med identifierad ökad risk. Vidare är det viktigt med regelbunden kompetensutveckling till personal inom brandskydd och hur man kan förebygga brand i hemmet.

5.9 Läkemedel

Läkemedelsanvändningen hos äldre är ett viktigt område. Känsligheten för läkemedel ökar med stigande ålder, vid sjukdom samt i kombination med andra läkemedel. Detta medför ökad risk för biverkningar och att läkemedlen kan påverka varandra på ett ogynnsamt sätt.

Varje år blir cirka 35 000 äldre så sjuka av sina läkemedel att de måste ha sjukhusvård. Ungefär 60% av dessa bedöms ha varit möjliga att förebygga. Det är främst vissa grupper av läkemedel som ger upphov till biverkningar som resulterar i sjukhusinläggningar. Dessa grupper av läkemedel kan orsaka en rad symptom och tillstånd som exempelvis fall, blödningar, hjärtrytmrubbningar, medvetandepåverkan eller förvirring.

Utredningar genomförda av socialstyrelsen pekar på att det finns potential både resurs- och kvalitetsmässigt att förbättra läkemedelsanvändningen hos äldre. Majoriteten av de biverkningar som drabbar äldre personer bedöms att kunna förebyggas.

Det är inom den kommunala hälso- och sjukvården ett känt faktum sedan länge och därför finns samverkansavtal med vårdcentralernas läkare för att utföra läkemedelsgenomgångar och uppföljningar av läkemedelsbehandling på vård- och omsorgsboende och inom hemsjukvård.

För att ytterligare fördjupa samverkan kring läkemedel har socialförvaltningen ett samarbete med vårdcentralerna Bra Liv i kommunen med en gemensamt anställd apotekare som arbetar med läkemedelsfrågor och läkemedelsgenomgångar med perspektiv från både den kommunala vården och vårdcentralen. Denna samverkan med gemensam apotekare är en viktig del i det förebyggande arbetet kring läkemedel nu och i arbetet med nära vård.

Läkarmedverkan är central i arbetet för att kunna förebygga läkemedelsbiverkningar hos sköra äldre personer. Det är tydligt att hälsotillståndet i denna grupp fluktuerar snabbt på grund av nedsatt motståndskraft och nedsatt fysik samt att tiden för inläggning på sjukhus har förkortats för denna grupp. Därför krävs det fler och mer regelbundna uppföljningar av pågående läkemedelsbehandlingar av det multiprofessionella teamet runt den äldre individen.

5.10 Palliativ vård

Vård i livets slut har ett annat syfte än vård vid botbar sjukdom. Palliativ vård ges vid livshotande, icke-botbar sjukdom. Det bygger på ett förhållningssätt som syftar till att förbättra livskvaliteten för drabbade individer och deras närstående. Palliativ vård förebygger och lindrar lidande och har ett helhetsperspektiv utifrån individens fysiska, psykiska, sociala och andliga/existentiella behov. Vården ska också ge stöd till närstående.

För att förbättra den palliativa vården för alla, behöver vården och omsorgens insatser i palliativ vård på sikt utvidgas med ett folkhälsoperspektiv, något som arbetas med i andra länder. En grundtanke i detta är att döende, död och vård i livets slutskede är en angelägenhet för alla i samhället, och inte endast för de som arbetar inom vård och omsorg. Ett folkhälsoperspektiv på palliativ vård handlar i praktiken ofta om att öka samtalet och medvetenheten i befolkningen om att döende och död är en normal del av våra liv. Det innebär att människor och sammanhang utifrån individens kontext bör ses som samarbetspartner med en kunskap som kompletterar de professionellas vid vård i livets slutskede.

Den palliativa processen kan ses i två faser, en tidig och en sen fas. Den tidiga fasen kan vara ganska lång och att man kan parallellt få behandling och palliativ vård. Därför kommer det att vara viktigt med ett bredare perspektiv på den palliativa vården. I den tidiga fasen blir fler personer och professioner kring den drabbade individen berörda och delaktiga. Den sena fasen inträder relativt nära tidpunkten för döden.

Ett palliativt förhållningssätt är gemensamt för all palliativ vård oberoende av individens diagnos, ålder, etnicitet, bakgrund eller bostadsort, och oavsett om vården bedrivs via kommun, region eller av privat vårdgivare. Palliativt förhållningssätt är grundläggande för all personal som möter individer med obotliga sjukdomar där livets slut närmar sig. Detta förhållningssätt kan även tillämpas i tidiga skeden av kronisk eller obotlig sjukdom, parallellt med behandling som syftar till att förlänga livet eller åtgärda akuta tillstånd. Förhållningssättet innebär att tänkbara insatser föregås av en avvägning av för- och nackdelar vad gäller möjligheterna att optimera individens välbefinnande.

Palliativ vård ska kunna tillgodoses i alla vård- och boendeformer och behöver organiseras så att personal kan arbeta efter den palliativa värdegrunden som kan sammanfattas med fyra ledord; närhet, helhet, kunskap och empati. Det är viktigt att personalen har tillräckliga kunskaper i palliativ vård för att möta individers olika behov av stöd och symtomlindring. All vård ska ges med respekt för människans lika värde och integritet samt stödja den enskildes autonomi. I livets slutskede kan en bristande beslutskapacitet finnas. Det är därför viktigt att i god tid undersöka patientens behov och önskemål om vården och livets slut.

Det har blivit mer och mer vanligt att individer som närmar sig livets slut önskar att få avsluta sitt liv i sitt egna hem där man känner sig trygg och finns i sitt eget sammanhang. Verksamheten behöver kunna möta upp vårdbehoven i hemmet men måste också ha tillgängliga korttidsplatser, som man kan komma till akut om situationen i hemmet inte blir trygg för den döende eller för de närstående.

Den kommunala vården och omsorgen ska kunna ge palliativ vård i både ordinärt och i särskilt boende. Både organisation, kompetens och samverkan med regionens team för specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH) är av största vikt för att verksamheten ska kunna ge en god palliativ vård.

All personal som vårdar personer i livets slutskede behöver ha kompetens i allmän palliativ vård. Även fortbildning och handledning i etiska frågor behövs på alla vårdnivåer inom den palliativa vården.

6 Äldreomsorg i Gislaveds kommun

6.1 Biståndshandläggning

Personer som behöver hjälp med sin dagliga livsföring kan ansöka om bistånd hos kommunen. De insatser som beviljas syftar till att stärka individens möjligheter att leva ett självständigt liv.

När en individ ansöker om stöd och hjälp med sin dagliga livsföring, tas ansökan emot av en biståndshandläggare. Biståndshandläggarens utredning ska bygga på en helhetssyn av den sökandes situation, möjligheter och behov. Vid bedömningen ska de fysiska, psykiska, sociala och andliga behoven uppmärksammas och beaktas.

Bedömningen ska vara allsidig och noggrann. Vid utredningen ska biståndshandläggaren ställa följande frågor:

- Kan den sökande själv tillgodose sina behov?
- Kan den sökande få sina behov tillgodosedda på annat sätt?
- Behöver behovet tillgodoses för att den sökande ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå?

Figur 5: Bild på övergripande process för biståndshandläggning. Aktualisera, Utreda, Besluta, utforma uppdrag, genomföra uppdrag, och följa upp. Socialstyrelsen

Biståndshandläggaren utreder och fattar enligt delegation beslut om VAD som ska utföras. Utförare, exempelvis hemtjänst eller vård- och omsorgsboende, ansvarar för HUR utförandet ska ske. Genomförandet görs av utföraren. Både beslut om VAD som ska utföras och hur utförandet har skett följs upp.

Genom en tydlig och strukturerad handlägningsprocess skapas förutsättningar för rättssäkerhet i ärendehantering.

Utifrån kommunallagen och SoL tar kommunen ut fastställda taxor och avgifter för insatser enligt lagstiftningarna SoL, LSS och HSL. Taxor och avgifter fastställs årligen av kommunfullmäktige.

6.2 Individens behov i centrum – IBIC

Individens behov i centrum (IBIC) är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt för handläggare och utförare som arbetar med individer som har behov av stöd i sitt dagliga liv oavsett ålder eller funktionsnedsättning utifrån SoL och LSS.

IBIC syftar till att tydliggöra hur individens behov, resurser, mål och resultat ska identifieras, beskrivas, dokumenteras och följas upp på ett strukturerat sätt. Detta möjliggör en likvärdig bedömning och en rättssäker handläggnings- och beslutprocess för individen. IBIC är också ett stöd i kvalitetsutveckling av verksamheten.

6.3 Hjälp i hemmet

Hjälp i hemmet eller hemtjänst, som det också kallas, är olika insatser i form av service och personlig omvårdnad.

När en individ har behov av hjälp med sin dagliga livsföring kan hen ansöka om hjälp hos kommunen. En handläggare utreder individens behov och fattar beslut om vilka insatser den sökande har rätt till utifrån socialtjänstlagen.

6.4 Dagverksamhet

Dagverksamhet är en biståndsbedömd insats och är särskilt anpassad för personer med demenssjukdom. För att bli beviljad dagverksamhet krävs att individen har demensdiagnos.

Syftet med dagverksamhet är att ge omsorg till personer med demenssjukdom och samtidigt erbjuda närstående tillfällig avlösning.

Dagverksamhet för personer med demenssjukdom kan ge möjlighet till stimulans och social samvaro, struktur och innehåll i vardagen samt dagliga aktiviteter och sysselsättning. Det kan också möjliggöra så att individen kan bo kvar hemma längre.

6.5 Stöd till närstående

Stöd till närstående erbjuds till personer som vårdar en närstående som är äldre, långvarigt sjuk eller har en funktionsnedsättning. Stöd till närstående omfattar socialtjänstens alla verksamheter.

Syftet med stöd till närstående är att minska deras psykiska och fysiska belastning. För en del personer handlar det om att få hjälp med insatser som den närstående behöver, för andra handlar det om att de själva behöver få information eller utbildning.

6.6 Boendeformer

Inom Gislaveds kommun finns idag olika boendeformer för äldre. Vissa av dem har som syfte att vara permanent boende medan andra är av mer tillfällig karaktär. De tillfälliga boendeformerna är korttidsvistelse och växelvård. Vård- och omsorgsboende, biståndsbedömt trygghetsboende och seniorboende 70+ är permanenta boendeformer. Socialnämnden ansvarar för de boendeformer som kräver att individen får ett biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen som ger hen rätten att bo där.

Korttidsvistelse är ett tillfälligt boende i de fall då individens behov tillfälligtvis inte går att tillgodose i hemmet. Korttidsvistelsen kan bidra till återhämtning efter exempelvis sjukhusvistelse och rehabilitering för att individen ska kunna återgå till hemmet. Korttidsvistelse kan också vara ett alternativ om anhöriga behöver tillfällig avlastning. Korttidsvistelse kräver biståndsbeslut enligt socialtjänsten.

Växelvård är en form av planerad och återkommande korttidsvistelse för individer i ordinärt boende med omvårdnadsbehov som får omsorg och stöd av en närstående. När den som vårdar har behov av längre, sammanhängande avlösning eller behöver en tids återhämtning eller om den sökande har återkommande behov av planerad korttidsvård kan individen ansöka om växelvård.

Vård- och omsorgsboende är en särskild boendeform för personer som har omfattande och varaktiga behov av omvårdnad, trygghet och/ eller stöd då behoven inte kan tillgodoses på annat sätt. Boendeformen kräver biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Inom ramen för vård- och omsorgsboende finns ytterligare uppdelning i form av demensplatser respektive somatiska platser.

Demensplatser är anpassade för personer med demenssjukdom. Demenssjukdom medför särskilda behov avseende bemötande, aktiviteter och miljö. Socialstyrelsen rekommenderar att personer med demenssjukdom som är i behov av särskilt boende ska erbjudas plats på demensboende.

Somatiska platser är till för personer med somatisk funktionsnedsättning eller sjukdom.

Biståndsbedömt trygghetsboende är en särskild boendeform som bidrar till att äldre personer upplever högre grad av trygghet, närhet till social gemenskap och aktivitet. Ett biståndsbedömt trygghetsboende kan bidra till att förebygga otrygghet, känsla av oro och ångslan samt upplevd ensamhet.

Personer i denna boendeform ska ha ett omvårdnadsbehov som understiger heldygnsvård.

Seniorboende 70+ är en boendeform som inte kräver något biståndsbeslut utan där enbart en i hushållet ska ha fyllt 70 år. Denna boendeform ansvarar socialnämnden inte för.

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska seniorboende 70+ fasas ut. Istället ska det finnas tre olika boendeformer för permanent boende för äldre; trygghetsboende, biståndsbedömt trygghetsboende och vård- och omsorgsboende. Trygghetsboende är en ny boendeform som ska införas. Boendeformen kräver inte biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen, men ska ha ett värdskap och gemensamhetslokal kopplat till boendet.

6.6.1 Planering av boende för äldre

Den äldre målgruppen kommer att växa under de kommande tio åren. Behoven hos denna målgrupp förändras också över tid. Medelåldern för när man behöver stöd från kommunen höjs och vissa behov kan tillgodoses på andra sätt nu och i framtiden via exempelvis välfärdsteknik. Dessa förutsättningar gör att boendelösningar för äldre också behöver ses över och utvecklas. Kartläggning av och en plan för vilka boendeformer som behövs och fördelningen mellan dessa är viktigt att arbeta aktivt med redan nu i kommunen för att kunna möta nuvarande och kommande behov.

I planering av boendeformer för äldre är det viktigt att säkerställa att det finns stöd i översiktsplan och detaljplan för ändamålet. En annan viktig aspekt att ta med i planeringen är betydelsen och utformningen av utemiljön kring äldres boende. En bra planerad och anpassad utemiljö för målgruppen skapar förutsättningar för god hälsa och livskvalitet.

6.7 Träffpunkter

Socialnämnden erbjuder aktiviteter till äldre på kommunens träffpunkter. Deltagande i verksamheten är inte behovsprövad utan de som önskar får fritt delta i den utsträckning som passar individen.

Träffpunkterna syftar till att uppmuntra till aktivitet och social samvaro. Utbudet utformas med delaktighet från träffpunktens deltagare.

6.8 Restauranger

Socialnämndens kostverksamhet bedriver restauranger på flera orter i kommunen. Dessa restauranger ligger i direkt anslutning till vård- och omsorgsboende eller träffpunkt och vänder sig i första hand till äldre personer för att erbjuda god och näringsriktig mat.

6.9 Aktivering på vård- och omsorgsboende

På vård- och omsorgsboende erbjuds aktivering till de boende. Aktiveringen syftar till att skapa förutsättningar för god hälsa och främja så att de boende ska kunna bibehålla sina fysiska, psykiska och sociala förmågor så långt som det är möjligt.

Utevistelse och fysisk aktivitet är centralt i aktiveringen men också för att tillgodose äldres behov av kultur och vad kulturen gör för att bibehålla det friska.

6.10 Kommunal hälso- och sjukvård

Kommunen ansvarar för hälso- och sjukvård för personer, oavsett ålder och diagnos, som är inskriven i hemsjukvård till och med specialistsjuksköterske-, arbetsterapeut- och sjukgymnast/fysioterapeutnivå. Detta gäller oavsett

boendeform. Hemsjukvård ges till personer som på grund av sjukdom och/eller funktionsnedsättning inte på egen hand eller med stöd kan tas sig till vårdcentral eller annan mottagning, utan stor påfrestning eller olägenhet.

Läkarmedverkan på vård- och omsorgsboende regleras genom avtal med berörd vårdcentral där personen är listad.

I grunden har kommuner inget lagligt stöd för att anställa läkare.

6.11 Omhändertagande av avlidna

Gislaveds kommun har i egenskap av vårdgivare utifrån den kommunala hälso- och sjukvården på särskilt boende och i hemsjukvård, tillsammans med Region Jönköpings län ett ansvar för omhändertagandet av avlidna.

7 Framtida målgrupper, behov och utmaningar

De kommande åren kommer Gislaveds kommun ställas inför nya målgrupper, behov och utmaningar som kan komma att påverka verksamheternas grunduppdrag i mer eller mindre omfattning.

- Kommunens ansvar för vård och omsorg kommer i allt större utsträckning inte enbart omfatta vård och omsorg till äldre utan det kommer mer vara individens hälsostatus som avgör behovet av insatser.
- Äldre med invandrarbakgrund, är en målgrupp som förväntas öka. För att möta dessa behöver vård och omsorg i större utsträckning ta hänsyn till kulturella och språkliga aspekter som kan komma att påverka planeringen och utförandet av insatser.
- I de generationer som nu blir äldre och som har behov av vård och omsorg kommer det sannolikt bli en större öppenhet kring sexuell läggning vilket ger en ny målgrupp att bemöta.
- Den vårdförskjutning som sker utifrån vårdreformen "Nära vård" kommer påverka kommunens vård och omsorg på olika sätt. Förskjutningen medför att fler personer kommer vårdas i hemmet. Den specialiserade vården koncentreras till slutenvården, vilket innebär att omvårdnad, eftervård och rehabilitering allt mer sker utanför sjukhusen. Förskjutningen förväntas också medföra att akuta och i vissa fall avancerade medicinska behov behöver omhändertas och prioriteras av kommunal hemsjukvård. Det riskerar att leda till att förebyggande arbete och vård av personer med mindre akuta behov prioriteras ned. För att kommunen ska kunna möta denna förskjutning krävs tillräckliga resurser och rätt kompetens. Det kan även behöva göras organisatoriska förändringar och exempelvis se över behov av korttidsplatser.

- Rehabiliterande synsätt hos baspersonal för att arbeta mer förebyggande för att motverka fysisk och psykisk ohälsa. Vid minskad bemanningstäthet nedprioriteras rehabiliterande insatser, vilket i det långa loppet leder till försämrad livskvalitet och självständighet samt tyngre belastning på vården och omsorgen.
- Personalkontinuitet och rätt använd kompetens är mycket viktiga för att ge god vård och omsorg, men det kan vara utmanande att kombinera dessa i vissa fall.
- Då grunduppdraget utifrån SoL och det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret inte exkluderar målgrupper kan det göra att personer som inte omhändertas utifrån andra lagstiftningar eller vårdgivare hamnar inom socialnämndens vård- och omsorgsuppdrag.

8 Strategiska utvecklingsområden

8.1 Förebyggande och hälsofrämjande arbete

Förebyggande och hälsofrämjande arbete medför positiva effekter för individen och genererar samhällsekonomiska vinster. Med förebyggande och hälsofrämjande arbete skapas förutsättningar för hälsosamt åldrande. Meningsfullhet, social samvaro, goda matvanor och fysisk aktivitet är goda förutsättningar för hälsosamt åldrande.

Att stärka det friska och förebygga ohälsa är viktiga strategier för ett hälsosamt åldrande. Genom dessa strategier går det att påverka det framtida behovet av vård och omsorg. Att tidigt riskbedöma och erbjuda individuella åtgärder innebär att risken för såväl fysisk som psykisk ohälsa kan undvikas eller fördröjas.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Vara drivande i arbetet med att hitta nya metoder, arbetssätt och samverkansformer för att kunna erbjuda mer förebyggande insatser till den äldre generationen i kommunen.
- Fokusera på social samvaro i det förebyggande arbetet
- Utöka samverkan med andra nämnder, frivilligorganisationer och andra aktörer
- Utveckla träffpunkter/ aktiviteter och göra dem mer flexibla som exempelvis att möjliggöra digitalt deltagande
- Främja utevistelse för målgruppen

8.2 Delaktighet och inflytande

Delaktighet och inflytande i samhället är en grundläggande förutsättning för folkhälsa. Bristande inflytande och möjligheter att påverka den egna livssituationen riskerar att leda till ohälsa.

Att kunna vara delaktig och ha inflytande i sin vardag och i de insatser man är berättigad till är grundläggande för ett gott välbefinnande.

Förutsättningar för delaktighet och inflytande är att information och kommunikation är anpassade utifrån de äldre personernas förutsättningar och behov. Att få valmöjligheter och vara delaktig i beslut är också viktiga förutsättningar för att skapa delaktighet och inflytande för individen. Genom att synliggöra anhörigperspektivet kan personer som är viktiga för individen involveras i vården och omsorgen under förutsättning att individen önskar detta.

För att individen ska kunna vara delaktig och ha inflytande finns verktyg såsom genomförandeplaner, vårdplaner, kontaktmannaskap och patientansvarig sjuksköterska. Detta är viktiga instrument för att kunna bemöta varje individs unika behov. Individens behov ska stå i centrum och arbetet ska organiseras därefter.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Stärka individens delaktighet och inflytande i sin vård och omsorg. Alla ska vara delaktiga i upprättandet, utförandet och uppföljningen av sin genomförande- och vårdplan.
- Fortsätta implementeringen av IBIC så att denna arbetsmetod blir en naturlig del i det dagliga arbetet.
- Utveckla kontaktmannaskap för att skapa förutsättningar för att bygga relation till den personal som man möter i sin vardag.
- Arbeta för att alla brukare ska ha en utnämnd patientansvarig sjuksköterska
- Arbeta för att medborgardialoger ska vara en del i utvecklingsarbetet av verksamheten.
- Ta fram lättillgänglig information om nämndens grunduppdrag och nuläge för att ge invånarna en tydligare bild av hur verksamheten fungerar och vad man kan förvänta sig.

8.3 Omsorg, stöd och hjälp

För att hjälpa målgruppen att känna trygghet i vardagen kan socialnämndens verksamheter bistå på olika sätt. Då stöd kan fås både genom socialtjänstlagen och genom hälso- och sjukvårdslagen innefattar det stöd som målgruppen kan få ett brett utbud av insatser. Då mycket av vården och framförallt rehabiliteringen hos patienter i allt större utsträckning görs i det

egna hemmet så har den kommunala hälso- och sjukvården gått mot att bli allt mer specialiserad och komplex. Detta påverkar hur verksamheterna organiserar sig och vilka arbetsätt som måste användas för att kunna möta dessa ökade behov. Även utifrån socialtjänstlagen behöver stöd utvecklas. Det finns vissa områdena som framförallt behöver utvecklas utifrån dagens förutsättningar. Verksamheterna måste kunna möta fler personer med demens och psykisk ohälsa. Korttidsvården måste hantera ett högre tryck. Specialiserad och avancerad vård måste ges i högre utsträckning även i det egna hemmet. Verksamheterna måste ha ett rehabiliterande arbetsätt.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Skapa förutsättningar för att bygga relationer mellan individen och personalen för att öka känslan av trygghet.
- Säkerställa kvalitativ vård med rätt använd kompetens.
- Arbeta uppsökande kopplat till anhörigstöd för att ge rätt stöd i rätt tid.
- Utveckla stöd rörande social samvaro för att försöka minska känslan av ensamhet.
- Utgå ifrån ett rehabiliterande arbetssätt.
- Utredda om förändringar i hur verksamheterna är organiserade kan leda till ett högre värde för målgruppen och verksamheten.

8.4 Äldres boende

Äldre personer som vill och kan ska kunna bo kvar i den egna bostaden och få det stöd och den vård som de behöver. Det är individens behov av stöd och hjälp som avgör vården och omsorgens omfattning samt i vilken boendeform som detta kan erbjudas.

Med en åldrande befolkning förväntas behovet av vård och omsorg att öka och därmed också efterfrågan på anpassade boendeformer för äldre. En utredning har identifierat behov av en boendeform som fyller glappet mellan det ordinära boendet och vård- och omsorgsboende. En anpassad boendeform utan biståndsbeslut kan tillgodose behovet av närhet till service och gemensamhetsutrymme samt skapa trygghet och bryta oönskad isolering. Detta i kombination med ökat användande av välfärdsteknik förväntas kunna påverka behovet av platser på vård- och omsorgsboende respektive biståndsbedömda trygghetsboenden. Det förväntas leda till att behovet på främst vård- och omsorgsboende minskar över tid.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Bedriva kvalitativ vård, omsorg och rehabilitering där medarbetarna ges rätt förutsättningar för att möta varje individ.
- Vara aktiv i kommunens arbete med samhällsplanering och bostadsförsörjning för att verka för äldres behov av trygghet.
- Följa förändringar i samhällsutvecklingen rörande äldres hälsa och kartlägga framtida behov av boendeformer och för att kunna använda nämndens boendeplatser på bästa sätt.

8.5 Kompetensförsörjning

Personalen är den viktigaste resursen för att säkerställa en god och säker vård och omsorg till äldre. Nära vård kräver allt mer avancerade sjukvårdsinsatser i hemmet och ställer krav på att medarbetares kompetens också följer med i utvecklingen. Kombinationen av en ökad andel äldre, pensionsavgångar och digitalisering gör att rekrytering, organisering och arbetssätt behöver ses över för att uppnå hållbarhet och vara tillräckliga utifrån behoven.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Erbjuda hållbara och anpassningsbara scheman för att skapa förutsättningar för god arbetsmiljö i syfte att ge kvalitativ vård och omsorg.
- Kontinuerligt kartlägga vilka kompetenser som behövs utifrån samhällsutvecklingen för att kunna säkerställa en kvalitativ vård, omsorg och rehabilitering.
- Möjliggöra för vidareutbildning och kontinuerlig kompetensutveckling.
- Organisera sig på ett sätt som möjliggör för att använda kompetens på bästa sätt.
- Arbeta aktivt med arbetsmiljön och arbetsglädje för att minska sjukskrivningar.
- Ta fram en kompetenstrappa för successiv ökad delegering för att möjliggöra för rätt använd kompetens.
- Vara språkutvecklande arbetsplatser för att säkerställa god nivå på svenska språket, samt att kunna möta individer med andra modersmål.
- Ha förutsättningar för att kunna tillämpa ett nära ledarskap
- Arbeta aktivt med att skapa en hög känsla av delaktighet hos samtliga medarbetare.

8.6 Välfärdsteknik

Välfärdsteknik kan bidra till att stärka äldre personer genom att ge möjlighet till ett mer självständigt liv. Teknik ska användas som ett komplement i vård och omsorg i vardagen för att kunna individanpassa stödet som ges i högre grad. Välfärdsteknik kan också bidra till förbättrad kvalitet inom välfärdssektorn, ett bättre resursutnyttjande och därigenom samhällsekonomisk hållbarhet. Vilket är ett måste för att klara av att ta hand om de ökade behov som ses framöver med färre resurser både i form av kompetens och ekonomiska medel.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Införa välfärdsteknik som skapar ett högre värde för individen.
- Kartlägga och utveckla sina processer för att kunna införa metoder som är mer värdeskapande både för individ och för organisation.
- Utöka omvärldsbevakning och erfarenhetsutbytet med andra kommuner och organisationer.
- Kontinuerligt kartlägga vad som behövs för infrastruktur för att kunna införa den välfärdsteknik som organisationen har behov av framöver.
- Arbeta för att höja kompetensen om välfärdsteknik och dess positiva effekter både hos brukare och hos medarbetare.
- Utarbeta en stödstruktur för användning av välfärdsteknik, e-tjänster och andra digitala lösningar i samarbete med kommunens andra nämnder.

8.7 Samverkan

Utifrån utveckling av äldres hälsa behöver socialnämnden och samhället i stort ge allt mer komplex vård, omsorg och rehabilitering, då det ofta rör sig om en sammansättning av olika behov hos individen. Samverkan mellan olika huvudmän, förvaltningar och verksamheter är därför ofta avgörande för att ge en god vård och omsorg. I samverkan med andra är det viktigt att ansvarsfördelning och roller är tydligt definierade, och att alla parter visar förståelse för allas olika förutsättningar och processer, för att kunna hitta lösningar som fungerar över organisatoriska gränser. Samverkan är viktigt på alla nivåer, både i planering av vård och omsorg samt i utförandet för den enskilde.

Eftersom det finns en obalans mellan målgruppens behov framöver och kommunens tillgång till resurser kommer samverkan med civilsamhället också att vara av större vikt kommande år. Engagemang hos ideella föreningar och individer kan hjälpa kommunen att försöka möta behov som redan finns, men också för att försöka minska behoven framöver. Alla krafter i samhället är viktiga och till hjälp i arbetet med att försöka möta invånarnas behov av framförallt social samvaro och känslan av trygghet.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Fortsatt samverka för att underlätta för individen vid kontakt med flera vårdinstanser.
- Samverka med andra kommuner kring insatser till personer med mindre vanliga diagnoser.

- Tillsammans med kommunens övriga nämnder vara drivande i arbetet med att hitta nya metoder, arbetssätt och samverkansformer med andra aktörer för att utveckla det förebyggande arbetet.
- Tillsammans med kommunens övriga nämnder hitta former för att ta till vara på civilsamhällets krafter till volontärarbete och engagemang.

8.8 Kvalitetsarbete och resultatuppföljning

Kvalitetsarbete och resultatuppföljning är viktigt att prioritera för att kunna fortsätta att utveckla verksamheternas kvalitet och effektivitet.

Medarbetarnas och ledningens engagemang lägger grunden för detta arbete. Därför är det viktigt att alla ges förutsättningar att få mer kunskap om och möjlighet till att vara delaktiga i detta arbete. De metoder som används och vad som följs upp idag behöver utvecklas, följas upp och systematiskt analyseras för att skapa möjligheter till kvalitetsutveckling samt ge grund för framtida planering. Verksamheten ska följa upp det som är relevant för att kunna säkra och utveckla kvaliteten i vård och omsorg som ges till målgruppen. Information och resultat från synpunkts- och klagomålshantering, avvikelseutredningar, riskanalyser, internkontroller och egenkontroller, brukar- och medarbetarenkäter, nationella kvalitetsregister och undersökningar ska användas för att säkerställa och förbättra kvaliteten. Både befintliga och nya rutiner som kommer till för att bidra till att säkra kvaliteten i verksamheterna ska vara kända hos alla berörda medarbetare.

Socialnämndens verksamheter ska:

- Utvärdera implementeringen av IBIC för att följa hur det har skapat mervärde för individen och ta lärdomar av det och använda det i den strategiska planeringen framöver.
- Ta fram mer kvalitativa uppföljningsmetoder av målgruppens upplevelse av sin vård och omsorg för att kunna analysera och förbättra verksamheten.
- Använda processkartläggning utifrån ledningssystemet i arbetet med ständiga förbättringar.
- Utveckla användandet av de nationella kvalitetsregisterna exempelvis Senior Alert.
- Förbättra uppföljning, utredning och analys av avvikelser, synpunkter och klagomål på alla nivåer, för att hitta och åtgärda organisatoriska brister och systemfel.
- Använda egenkontrollen för uppföljning av kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet.
- Följa utvecklingen av grunduppdraget för att kunna planera för kommande målgruppers behov och göra anpassningar för att kunna möta utvecklingen exempelvis förskjutningen av ansvar för vård.

- Ge alla medarbetare och chefer tillräcklig kunskap och möjlighet att vara delaktiga i kvalitetsarbetet.

9 Slutsats

Flera slutsatser kan dras utifrån framtagande av denna strategi och utifrån den medborgardialog som har genomförts. Det har blivit tydligt att det viktigaste för att socialnämndens verksamheter ska kunna klara grunduppdraget med att erbjuda god och säker vård och omsorg till invånarna krävs samverkan. Samverkan inom kommunen, med andra kommuner, Region Jönköpings län, andra organisationer och aktörer i samhället måste utvecklas. Områden där samverkan är särskilt viktigt är bland annat bostadsförsörjning, förebyggande arbete, social samvaro och digitalisering.

Referenser

Avtal mellan Region Jönköpings län och kommunerna i Jönköpings län om överlåtelse av skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård i ordinärt boende; <https://folkhalsaochsjukvard.rjl.se/api/Evolution/pdf/6f993e0a-1013-471e-9eeb-b386978e2ed4>

Befolkningsprognos; <https://www.gislaved.se/kommun-och-politik/kommunfakta/befolkningsstatistik---antal-invanare>

Befolkningsstruktur;

<https://www.gislaved.se/download/18.25a13a6117c7e3190f5114651634720006604/Hur%20%C3%A4r%20%C3%A4get.%20Gislaveds%20kommun.%20kartl%C3%A4ggning%2020200918%20rev%2020210528.pdf>

Demens; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/demenssjukdomar-hos-aldre-personer/>

Demens; <https://www.demenscentrum.se/Fakta-om-demens/Demens-i-siffror/>

Fallolyckor; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/fallolyckor/>

Folkhälsan under covid-19 pandemin;

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/folkhalsomyndighetens-arbete-med-covid-19/covid-19-och-folkhalsan/>

Folkhälsoutveckling; <https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/f/folkhalsans-utveckling--arsrapport-2021/>

Fysisk aktivitet; <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/fysisk-aktivitet-och-matvanor/fysisk-aktivitet/>

Fysisk aktivitet; http://www.fyss.se/wp-content/uploads/2017/09/FYSS-kapitel_FA_aldre_FINAL_2016-12.pdf

Fysisk aktivitet; <https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/riktlinjer-for-fysisk-aktivitet-och-stillasittande/>

God man, förvaltare; <https://www.gislaved.se/omsorg-stod-och-hjalp/ekonomi-ekonomiskt-bistand/god-man-forvaltare-overformyndare>

God man, förvaltare;

https://www.demenscentrum.se/sites/default/files/globalassets/arbete_med_demens_pdf/nollvision/handbok_nollvision_webb.pdf

Hållbar socialtjänst; https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/hallbar-socialtjanst---en-ny-socialtjanstlag-_H8B347

Hälso- och sjukvårdslag; https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag-201730_sfs-2017-30

Individens behov i centrum; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/arbetsmetoder-och-perspektiv/individens-behov-i-centrum-ibic/>

Kolada;

https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16595&tab_id=74606

Kompetensförsörjning;

<https://skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/personalochkompetensforsorjning/aldreomsorg.35046.html>

Läkemedel; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/lakemedel-for-aldre-personer/>

Mat för äldre; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/mat-och-naring-for-aldre-personer/>

Medellivslängd; <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/tolkad-rapportering/folkhalsans-utveckling/resultat/halsa/medellivslangd/>

Medellivslängd; <https://utveckling.rjl.se/hur-gar-det/halsa/?accordionAnchor=271>

Munhälsa; <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-9-7549.pdf>

Munhälsa;

<https://tandlakarforbundet.se/app/uploads/2017/01/handlingsprogram-skora-aldre-fin-1.pdf>

Nationella riktlinjer; <https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/nationella-riktlinjer/riktlinjer-och-utvarderingar/>

Nationell värdegrund för äldreomsorgen;

<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/nationell-vardegrund-for-aldreomsorgen/>

Nära vård;

<https://skr.se/skr/halsasjukvard/utvecklingavverksamhet/naravard/omstallningt-illnaravard.57446.html>

Palliativ vård; <https://palliativtutvecklingscentrum.se/utveckling/nationell-varvplan-nvp/>

Palliativ vård; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/palliativ-varv-av-aldre-personer/>

Patientlag; https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821

Patientsäkerhetslag; https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659

Psykisk hälsa; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/psykisk-halsa-hos-aldre-personer/>

Regional strategi Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län; <https://utveckling.rjl.se/strategier--handlingsplaner/strategin-tillsammans-for-jamlik-halsa-och-ett-bra-liv-i-jonkopings-lan-folkhalsa/>

Riktlinjer för handläggning inom socialtjänstlagen, vård och omsorg; <https://www.gislaved.se/download/18.7f15ae74175baa7107be6ec/1605524736635/Riktlinjer%20%C3%B6r%20handl%C3%A4ggning%20SoL%20V%C3%A5rd%20och%20omsorg%20fastst%C3%A4llda%20av%20socialn%C3%A4mnden%202020-10-06%20Sn%20%C2%A7124.pdf>

Risk för brand; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/arbetsmetoder-och-perspektiv/brandskydd-for-sarskilt-riskutsatta-personer/>

Samtycke; https://www.demenscentrum.se/sites/default/files/globalassets/arbeta_med_demens_pdf/nollvision/handbok_nollvision_webb.pdf

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete; <https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/20119-om-ledningssystem-for-systematiskt-kvalitetsarbete/>

Socialtjänstlag; https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453

Våld mot äldre; <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/vald-och-fortryck/vald-i-nara-relationer/sarskild-utsatthet/>

Våld mot äldre; <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2014-1-4.pdf>

Välfärdsteknik; <https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/e-halsa/valfardsteknik/>

Välfärdsteknik; <https://skr.se/skr/integrationsocialomsorg/socialomsorg/aldre/overenskomme-lsealdreomsorg/kompetenscentervalfardsteknik.34196.html>

Äldres hälsa; <https://www.socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/aldre/aldres-halsa/>

Äldreomsorg i Gislaveds kommun; <https://www.gislaved.se/omsorg-stod-och-hjalp/aldre>

Bilaga I

9.1 Exempel på olika skeden i ett biståndsärende

Esther är 78 år gammal och har ansökt om ett trygghetslarm via kommunens e-tjänst. Hon bor ensam i ett hus i centrala Anderstorp, som är i två våningar och har en stor trädgård.

Biståndshandläggare gör ett hembesök ett par veckor senare och berättar lite om verksamheten, hemsjukvården och vad man kan tänka på gällande fallprevention. Esther känner sig pigg och har stöd av sin familj och sitt umgänge men har börjat känna en oro över att hon är ensam i sitt hus och det därför hade kännas tryggt att få ha ett trygghetslarm. Även barnen anser att det är en trygghet för dem. Esther känner sig trygg och nöjd med trygghetslarmet som nu installerats men har funderat en del på vad biståndshandläggaren sa om att börja tänka på annat boende.

Fem år senare faller Esther i hemmet. Hon bor kvar i huset och kunde använda sig av trygghetslarmet när hon föll. Under åren har hon även fått hjälp med matdistribution och städning. Esther blir inskriven på sjukhuset med frakturer och får där frågan om hon behöver ha hjälp från kommunen vid utskrivning, vilket hon anser sig behöva. Esther har fått till sig av sin dotter att ansöka om en korttidsplats, det känns tryggast så, då hon behöver en hel del hjälp.

Under vistelsen på sjukhuset får Esther ett samtal från en biståndshandläggare. Hen berättar att sjukhuset nu meddelat att Esther behöver stöd från kommunen och att hon planeras skrivas ut inom ett par dagar. Esther berättar att hon helst vill ha en korttidsplats. Biståndshandläggaren informerar om att hen tar emot ansökan men utifrån det hjälpbehovet som Esther har idag på sjukhuset skulle hon kunna vara hemma med hemtjänst. Biståndshandläggaren har fått en bedömning från sjukhuset angående Esthers förmåga att förflytta sig och sköta sin personliga omvårdnad. Enligt den ser biståndshandläggaren att Esthers behov skulle kunna tillgodoses med en del hemtjänst och hjälpmedel. Eftersom sjukhuset meddelat kommunen att Esther är ineliggande och behöver hjälp tar även hemsjukvården kontakt. En arbetsterapeut ringer till Esther och ställer frågor om hennes hem och eventuella behov av hjälpmedel. Arbetsterapeuten vill gärna göra ett hembesök innan Esther skrivs ut för att kunna göra en bedömning kring hur det kan fungera i hemmet för henne. Esther behöver nu hjälp av rollator, en vårdsäng samt en duschstol.

Biståndshandläggaren ringer till Esther dagen efter och berättar att arbetsterapeuten varit i Esthers hus och att de bedömer att det kan gå bra att komma hem och få hjälp av hemtjänst. Esther får avslag på sin ansökan om korttidsplats och biståndshandläggaren föreslår en del hemtjänstinsatser som skulle kunna hjälpa Esther. Esther känner en viss oro över att komma

hem till huset igen och klara sig med hemtjänst. Ett par dagar senare skrivs Esther ut.

I hemmet möts hon av hemtjänstpersonal som presenterar sig, sin verksamhet och gör upp en daglig plan för hur hjälpen hos henne ska se ut. Esther ska nu även få hjälp med dusch, tvätt, social aktivering, hjälp morgon och kväll med att komma i och ur säng, att klä sig, toalettbesök och mat. Esther ska även få en tillsynskamera för nattillsyn installerad, vilket hon tycker känns spännande och tryggt. Esther kan då sova gott hela natten utan att bli väckt men känna tryggheten i att hon får en tillsyn och hjälp om något skulle hända. Även arbetsterapeut och sjukgymnast kommer under dagen med olika hjälpmedel. Biståndshandläggare och vårdsamordnare från vårdcentralen besöker Esther i hemmet ett par dagar efter hemkomsten för att följa upp hur det fungerar. Esther är väldigt nöjd med all hjälp hon får. Hon blir inskriven i hemsjukvården och får nu även fullt stöd med sin läkemedelshantering. Även denna gång påtalar biståndshandläggaren att Esther kan behöva se över sin boendesituation och fundera på att flytta till en handikappanpassad lägenhet.

Esther är nu 87 år gammal. Hennes hjälpbehov har sedan sjukhusvistelsen gått upp och ner. Hemtjänsten kunde minskas en del efter sjukhusvistelsen men har sedan behövt ökas igen efter flera fall i hemmet och fler sjukhusvistelser. Esther har även varit på korttidsplats ett par gånger då hon tillfälligt behövt väldigt mycket hjälp. Senaste gången hon var på korttidsplats ville hennes barn att hon skulle stanna kvar, men biståndshandläggaren meddelade att hon återigen kunde gå hem med hemtjänst.

Sedan 4 år tillbaka bor nu Esther i en seniorlägenhet i centrala Anderstorp. Esther tyckte det var svårt att ta steget att flytta då hon bott länge i huset och alla lägenheter har så hög hyra. Efter försäljningen var hon inte berättigad bostadstillägg men det har fungerat bra ändå.

Esther har fått en demensdiagnos och sedan cirka ett halvår tillbaka är det mycket som är svårt att klara för henne i hemmet. Esther har vid ett par gånger inte riktigt vetat var hon är och gått ut på gatan utanför huset mitt i natten. Hon har fått ett GPS-larm som gör att det larmar om hon går iväg men hon har även svårigheter med att hålla reda på vilken tid det är på dygnet. Hon ringer ofta till sina barn på natten och frågar var hon är och när hemtjänsten kommer. Esther och hennes barn känner en stor oro och otrygghet och barnen hjälper henne därför med att ansöka om ett vård- och omsorgsboende.

Biståndshandläggaren har tagit emot ansökan och hen kommer hem till Esther på hembesök för att få lite information om situationen. Hen berättar att hen varit i kontakt med hemtjänsten, hemsjukvården och arbetsterapeut, som har lämnat information om Esthers situation i hemmet. Barnen berättar om hur Esthers vardag ser ut, deras oro och varför de ansökt om boende.

Hemtjänsten meddelar att Esther oftast inte vet vad klockan är när de kommer och att hon inte vill att de ska gå ifrån henne när de är klara med insatsen. De senaste månaderna har Esther även börjar larma en hel del, även direkt efter att hemtjänsten lämnat henne. Biståndshandläggaren meddelar att en utredning nu ska skrivas och en bedömning ska göras, men att det är dennes chef som fattar beslut om Esther får ett vård- och omsorgsboende eller inte. Esther har nu hjälp morgon, förmiddag, middag, eftermiddag, kväll och natt med både servicedelar och personlig omvårdnad samt städ- och tvätthjälp, hjälp med hemhandling, social aktivering, promenader samt dagverksamhet 3 gånger i veckan. Hon har även två nattinsyner via tillsynkamera samt ett GPS-larm. Biståndshandläggaren skriver utredningen och kommer där fram till att Esthers behov ej längre kan tillgodoses med hemtjänst då hon nu har i stort sett så mycket hemtjänst som hon kan få. Esthers ansökan beviljas och inom 3 månader får hon ett erbjudande om en demensplats på vård- och omsorgsboende.

Esther flyttar in på ett demensboende en månad senare. Hon kommer snabbt till ro. Barnen är nöjda med mammans hjälp och Esther verkar trivas med sitt nya hem.

Lokalresursplanering 2023- 2032

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Lokalbehov år 2023-2032.....	3
LSS gruppboende 1	3
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	4
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	4
LSS serviceboende 2.....	4
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	5
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	5
Daglig verksamhet LSS 3	5
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	5
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	6
Gruppboende psykiatri 4.....	6
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	6
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	6
Ung individ, Ungdomsmottagningen, Snäckan 5.....	6
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	7
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	7
Korttidsverksamhet och korttidsstillsyn barn och unga LSS 6.....	7
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	7
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	8
Vård- och omsorgsboende 7.....	8
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	9
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	9
Biståndsbedömt trygghetsboende 8.....	9
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	9
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	10
Hemtjänstlokal Burseryd 9	10
Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov	10
Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov.....	10

Inledning

Syftet med lokalresursplanering är att öka samsynen mellan förvaltningarna, att öka transparens och tillit inom organisationen, att öka samverkan mellan lokalplanering och samhällsplanering samt att kostnadseffektivisera.

Lokalresursgruppens arbete är att gemensamt planera och samordna kommunens lokalbehov och lokalresurser. Gruppen ska driva och samordna lokalfrågor i kommunen.

I denna mall beskrivs, förklaras och exemplifieras varje förvaltnings ökade eller minskade lokalbehov utifrån verksamhet. Behoven visualiseras över tid för det långsiktiga perspektivet, men viktigt att ta hänsyn till är att ju längre fram i tiden man kommer, desto mer osäkerhet kring prognosen är det.

Lokalbehov år 2023-2032

	Verksamhet	Antal i nuläge	Totalt antal i lokalbeståndet	Enhet	Totalt antal behov år 2023	Totalt antal behov år 2027	Totalt antal behov år 2032
1	LSS gruppboestad	23	23	boendeplats	30	40	50
2	LSS serviceboestad	19	19	lägenhet	25	35	45
3	Daglig verksamhet LSS	5	5	verksamhetslokal	<3	<3	<3
4	Gruppboestad psykiatri	0	0	boendeplats	3	5	6
5	Ung individ, Ungdomsmottagning, Snäckan	2	2	verksamhetslokal	1	1	1
6	Korttidsverksamhet LSS barn och unga	1	1	verksamhetslokal	0	1	1
7	Vård- och omsorgsboende exkl korttidsplatser	255	325	boendeplats	245	250	255
8	Biståndsbedömt trygghetsboende	0	0	lägenhet	5	10	10
9	Hemtjänstlokal Burseryd	1	1	verksamhetslokal	1	1	1

LSS gruppboestad 1

Prognosarbetet för målgrupperna som omfattas av lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS) visar på ökade behov framöver och därmed

ökade behov av olika boendeformer inom LSS. Prognoserna visar på att socialnämnden kommer ha behov gruppboendestäder LSS.

I dagsläget har nämnden övervägande gruppboendestäder men på sikt behöver fördelningen mellan gruppboendestäder och serviceboendestäder omfördelas.

Behovet hos denna målgrupp kan sträcka sig över lång tid, då brukarna enligt beslut kan flytta in i en boendeform enligt LSS vid exempelvis 18 års ålder och sedan bo kvar där resten av deras liv eller till dess att de gör så kallad boendekarriär och flyttar från en boendeform till en annan boendeform alternativt flyttar till en ordinär bostad som inte kräver beslut utifrån lagstiftning.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Genom uppfyllda behov kan socialnämnden tillgodose och verkställa beslut om boende inom ramen för LSS. Konsekvenserna för andra verksamheter inom förvaltningen blir att möjliggöra att flera beslut om olika boendeformer kan verkställas.

Genom att kunna verkställa beslut om boende kan brukare med behov flytta in.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Om inte behovet kan uppfyllas riskerar socialnämnden att inte kunna tillgodose och verkställa beslut om boende inom ramen för LSS. Därmed risk för att brukare inte får de insatser som de är berättigade enligt lag samt att socialnämnden riskerar vite för ej verkställda beslut.

Förutsättningarna för boendekarriär för brukare minskar, det vill säga brukares möjlighet att flytta från en boendeform där man har stort behov av stöd och omvårdnad till en boendeform där man kan klara sig mer självständigt och inte har samma behov av stöd och omvårdnad i sin vardag.

LSS servicebostad 2

Prognosarbetet för målgrupperna som omfattas av lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS) visar på ökade behov framöver och därmed ökade behov av olika boendeformer inom LSS. Prognoserna visar på att socialnämnden kommer ha behov serviceboendestäder LSS.

I dagsläget har nämnden övervägande gruppboendestäder men på sikt behöver fördelningen mellan gruppboendestäder och serviceboendestäder omfördelas. Därav ett större behov av serviceboendestäder än gruppboendestäder.

Behovet hos denna målgrupp kan sträcka sig över lång tid, då brukarna enligt beslut kan flytta in i en boendeform enligt LSS vid exempelvis 18 års ålder och sedan bo kvar där resten av deras liv eller till dess att de gör så

kallad boendekarriär och flyttar från en boendeform till en annan boendeform alternativt flyttar till en ordinär bostad som inte kräver beslut utifrån lagstiftning.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Genom uppfyllda behov kan socialnämnden tillgodose och verkställa beslut om boende inom ramen för LSS. Konsekvenserna för andra verksamheter inom förvaltningen blir att möjliggöra att flera beslut om olika boendeformer kan verkställas.

Genom att kunna verkställa beslut om boende kan brukare med behov flytta in. Att öka främst andelen servicelägenheter möjliggör för brukare att kunna göra boendekarriär.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Om inte behovet kan uppfyllas riskerar socialnämnden att inte kunna tillgodose och verkställa beslut om boende inom ramen för LSS. Därmed risk för att brukare inte får de insatser som de är berättigade enligt lag samt att socialnämnden riskerar vite för ej verkställda beslut.

Förutsättningarna för boendekarriär för brukare minskar, det vill säga brukares möjlighet att flytta från en boendeform där man har stort behov av stöd och omvårdnad till en boendeform där man kan klara sig mer självständigt och inte har samma behov av stöd och omvårdnad i sin vardag.

Daglig verksamhet LSS 3

Behov av insatser med daglig verksamhet LSS ökar. I dagsläget är daglig verksamhet lokaliserad i flera olika lokaler. Enligt beslut i socialnämnden 2019-11-26 och för att optimera bemanningsplaneringen i dessa verksamheter finns behov av samlokalisering för flera av dessa verksamheter.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Genom uppfyllda behov kan socialnämnden tillgodose och verkställa beslut om insatsen daglig verksamhet inom ramen för LSS.

Brukare med beslut om daglig verksamhet kan få sina beslut verkställda och därmed påbörja sysselsättning inom daglig verksamhet.

Genom att sammanföra de olika verksamheterna inom daglig verksamhet till en större lokal skapas förutsättningar för att optimera bemanningsplanering och uppnå en förväntad kostnadseffektivitet avseende personal men även för material och tjänster.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Om inte behovet uppfylls riskerar socialnämnden att inte kunna tillgodose och verkställa beslut om daglig verksamhet inom ramen för LSS. Därmed risk för att brukare inte få de insatser som de är berättigade samt att socialnämnden riskerar vite för ej verkställda beslut.

Förutsättningarna för att kunna optimera bemanningsplanering för denna verksamhet försvåras.

Gruppboendestad psykiatri 4

I dagsläget har socialnämnden ingen gruppboendestad inom psykiatri. Prognosarbetet visar på att nämnden kommer ha behov av denna typ av boende. Enligt prognoser ökar målgruppen personer med psykiatriska och/eller neuropsykiatriska diagnoser som har behov av någon form av boende. Därmed finns behov av att tillskapa en ny gruppboendestad för denna målgrupp.

Utformning av denna gruppboendestad bör utformas enligt så kallat "spindelboende". Spindelboende innebär en gruppboendestad där varje lägenhet har två entréer, en entré in i gemensamhetsutrymmena men också en egen separat entré ut. Antalet brukare i denna gruppboendestad ska vara 4-6 brukare.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Idag har kommunen ingen gruppboendestad psykiatri men prognoser visar på behov av detta. Genom tillgodosett behov behöver inte socialnämnden köpa externa placeringar för denna målgrupp.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Socialnämnden riskerar att inte kunna tillgodose behov av boende för målgruppen och därmed kan nämnden behöva köpa externa platser.

Ung individ, Ungdomsmottagningen, Snäckan 5

Idag är verksamheterna Ung individ (UI) och Ungdomsmottagningen (UM) och öppenvårdsverksamheten Snäckan lokaliserade i två skilda lokaler.

Genom en samlokalisering ser verksamheterna UI och UM att de skulle kunna skapa mervärde för sina målgrupper, som är unga personer från ca 16 till 24 år samt skapa förutsättningar för stärkt samarbete.

Öppenvårdsmottagningen Snäckan vänder sig till vuxna med missbruksproblematik. Snäckan är idag lokaliserad i samma lokal som UI men med skilda väntrum för att skilja verksamheternas respektive målgrupper åt. Snäckan har behov av att vara lokaliserad tillsammans med annan verksamhet eftersom det annars innebär ensamarbete för personalen på Snäckan, vilket inte är lämpligt utifrån att det finns risk för att hotfulla situationer kan uppstå.

Ungdomsmottagningen har behov av annan lokal då den nuvarande lokalen inte är ändamålsenlig bland annat beroende på att den inte är tillgänglighetsanpassad.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

En samlokalisering av UI och UM skapar mervärde för målgruppen men också förutsättningar för god samverkan mellan verksamheterna.

Genom att lokalisera Snäckan ihop med UI och UM skapas förutsättningar för god arbetsmiljö för den personal som arbetar på Snäckan.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Om inte en samlokalisering av UI och UM görs försvåras möjligheterna för samverkan kring målgrupperna.

Enskilt för Ungdomsmottagningen innebär detta att de inte kan ta emot ungdomar med funktionsnedsättning som är beroende av exempelvis rullstol eftersom lokalerna idag inte är tillgänglighetsanpassade.

Målgrupperna för dessa verksamheter påverkas indirekt utifrån begränsad samverkan.

Korttidsverksamhet och korttidstillsyn barn och unga LSS 6

Korttidsverksamhet för barn och unga inom LSS är idag belägen i en markplanslägenhet. Nuvarande lokaler är inte fullt anpassade och lämpliga för målgruppen. Lokalerna saknar avskilda utrymmen/ rum för barn med stora behov och med utåtagerande beteende.

Prognoser visar på tendenser att beslut gällande barn med utåtagerande autism ökar. Denna målgrupp har behov mer anpassade lokaler med möjlighet till avskilda utrymmen/ rum.

I dagsläget köper verksamheten korttidstillsyn före och efter skolan för barn och unga inom LSS av barn- och utbildningsförvaltningen.

Det finns ett mervärde för målgruppen och verksamheten att vara lokaliserade med närhet till särskoleverksamhet.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Genom uppfyllda behov möjliggörs att beslut till barn med stora, omfattade behov kan verkställas.

Genom uppfyllda behov skapas förutsättningar för att delvis kunna bedriva korttidstillsynen före och efter skolan i egen regi inom korttidsverksamheten. Detta skulle medföra ett mervärde för de barn och unga som har placering i korttidsverksamheten och samtidigt har behov av korttidstillsyn före och efter skolan.

Att bedriva delar av korttidstillsynen före och efter skolan för denna målgrupp i egen regi beräknas medföra lägre kostnader jämfört med dagens kostnader.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Risk för att beslut om korttidsplats enligt LSS för barn och unga inte kan verkställas, främst för barn med stora och mer omfattade behov.

Fortsatta kostnader för köp av korttidstillsyn för den aktuella målgruppen.

Vård- och omsorgsboende 7

Detta avser permanenta särskilda boendeplatser inom vård- och omsorgsboende, korttidsplatser är exkluderade ur prognos och behov.

I dagsläget driver förvaltningen 255 särskilda boendeplatser inom vård- och omsorgsboende fördelade på nio boenden. Samtidigt finns ett antal tomställda lägenheter fördelade på flera av de befintliga boendena, som förvaltningen betalar kostnader för.

Det finns idag och utifrån prognosen fram till 2032 en överkapacitet av lägenheter inom vård- och omsorgsboende. För att minimera kostnader för lokaler, optimera bemanningsplanering och skapa förutsättningar för att bedriva god vård och omsorg finns behov av att avveckla ett antal boendeplatser.

Den demografiska prognosen visar på att andel äldre ökar de kommande åren. Behovet av särskilt boende för denna målgrupp skulle kunna, beroende på graden av behov, tillgodoses antingen genom plats på vård- och omsorgsboende för de med omfattande behov eller genom biståndsbedömt trygghetsboende för de med främst behov av trygghet. Detta under förutsättning att den senare boendeformen inrättas.

Tillgången till andra boendeformer för äldre, både biståndsbedömda och icke biståndsbedömda boendeformer förväntas minska behovet av boendeplatser på vård- och omsorgsboende.

Eftersom prognoserna visar att andelen äldre personer kommer öka på sikt kommer det medföra att förekomsten av demenssjukdomar ökar. Därav kommer boendeplatser för personer med demenssjukdom att öka samtidigt som behovet av vanliga (somatiska) boendeplatser inom vård- och omsorgsboende förväntas minska eftersom dessa behov kan tillgodoses på annat sätt. En omvandling av somatiska boendeplatser till demensplatser är därmed aktuell. Denna omvandling kan medföra att anpassningar av befintliga lokaler kan behöva göras för att tillgodose målgruppens specifika behov.

Siffrorna i prognosen baseras på demografisk framskrivning, vilket innebär att framskrivningen inte tar hänsyn till dödstalen eller andra faktorer

som kan påverka prognosen. Exempelvis kan ökad användning av välfärdsteknik, kortare medianvårdtid på vård- och omsorgsboende och en högre medelålder vid inflyttning vara sådana faktorer som kan göra att behovet av särskilda boendeplatser minskar i förhållande till prognosen.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Genom att förändra kapaciteten av boendeplatser på vård- och omsorgsboende och koncentrera de kvarvarande boendeplatserna till färre vård- och boenden kan både de ekonomiska och de personella resurserna användas mer effektivt och därmed skapas förutsättningar för god kvalitet, god vård och omsorg för brukarna samt förbättrad arbetsmiljö för personal.

En minskning av boendeplatser kan medföra effekter och konsekvenser på andra verksamheter som exempelvis köksverksamheten inom förvaltningen, produktion av matportioner till för- och grundskola inom barn- och utbildningsförvaltningen samt ökat behov av hemtjänst.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Om inte överkapaciteten på boendeplatser i vård- och omsorgsboende minskas får det negativa konsekvenser för ekonomi, arbetsmiljö och verksamheternas kvalitet samt för vården och omsorgen av brukarna.

Biståndsbedömt trygghetsboende 8

Socialnämnden har beslutat om att inrätta den särskilda boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende, som är en form av "mellanboende" mellan ordinärt boende och vård- och omsorgsboende.

Biståndsbedömt trygghetsboende syftar till att bryta ofrivillig isolering och otrygghet. Biståndsbedömt trygghetsboende ska vara en vanlig lägenhet med närhet till gemensamhetsutrymmen för aktivering och matsal samt närhet till service. Behov av insatser i den dagliga livsföringen kan tillgodoses genom hemtjänst.

Denna boendeform förväntas möta det ökade behovet av insatser hos en åldrande befolkning. Genom biståndsbedömda trygghetsboende förväntas behovet av vård- och omsorgsboende att minska.

Inom kommunen finns ytterligare en boendeform för äldre och kallas seniorboende, skillnaden mellan denna boendeform och biståndsbedömt trygghetsboende är att den senare kräver ett biståndsbeslut utifrån Socialtjänstlagen, SoL, medan seniorboende enbart kräver att minst en i hushållet är 70 år eller äldre.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Genom att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende kommer brukare med behov av insatser i form av annat boende, stöd och trygghet enligt SoL

att få sina behov tillgodosedda. Detta medför att behovet av boendeplatser inom vård- och omsorgsboende kommer att minska samtidigt som behovet av hemtjänst kommer att öka.

För brukare med behov av insatser för att motverka oönskad isolering och otrygghet kan biståndsbedömt trygghetsboende vara den insats som tillgodoser brukarens behov.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Risk för att brukares behov av insatser utifrån stöd och trygghet enligt SoL inte kan tillgodoses på lämplig nivå. Behovet kan tillgodoses genom beslut om plats på vård- och omsorgsboende. Men att tillgodose ett behov av biståndsbedömt trygghetsboende med en plats på vård- och omsorgsboende är mer resurskrävande både ekonomiskt och personalmässigt än vad som är nödvändigt för brukare med denna typ av behov.

Hemtjänstlokal Burseryd 9

Hemtjänsten i Burseryd servar brukare i hemtjänst i Burseryd och Broaryd med omnejd. De har idag en lokal på Ekbacken i Burseryd, men lokalen är trångbodd. Behov finns av en större lokal.

Konsekvenser/synergieffekter vid uppfyllda behov

Genom uppfyllt behov kan en bättre arbetsmiljö för arbetsgruppen uppnås.

Om behovet löses med en extern inhyrd lokal kommer kostnader för lokalhyra att öka.

Konsekvenser/synergieffekter vid ej uppfyllda behov

Risk för försämrad arbetsmiljö till följd av liten lokal.

Planeringsdirektiv 2023

Socialnämnden

Beslutad 31 januari 2023

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	3
2.1	Grunduppdrag	3
2.2	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	5
2.2.1	Målgrupp	5
2.2.2	Verksamhet	5
2.2.3	Medarbetare.....	5
2.2.4	Ekonomi	6
3	Mål och uppdrag.....	6
3.1	Uppdrag	7
4	Planeringsförutsättningar	8
4.1	Omvärldsbevakning.....	8
4.2	Befolkningsutveckling och prognos.....	16
4.3	Övriga planeringsförutsättningar	18
5	Budget 2023	19
5.1	Budget	19
5.1.1	Nämndens driftbudget.....	19
5.1.2	Nämndens budget fördelad på verksamhetsområden	19
5.1.3	Investeringsbudget.....	20
6	Konsekvenser av planeringsdirektiv	20

I Inledning

Planeringsdirektivet med budget, är det övergripande och överordnade styrdokumentet för Gislaveds kommuns nämnder.

I planeringsdirektivet fastställs nämndens grunduppdrag, ekonomisk fördelning, kritiska kvalitetsfaktorer, utvecklingsmål och eventuella uppdrag till förvaltningen. Nämnden ska även omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges planeringsdirektiv fastställs i november månad och därmed är 2023 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas planeringsdirektiv fastställs av nämnden i januari.

2 Nämndens grunduppdrag

2.1 Grunduppdrag

På uppdrag av kommunfullmäktige ska socialnämnden tillgodose kommuninvånarnas behov av vård, omsorg och service enligt gällande lagar, förordningar, riktlinjer och målsättningar.

Socialnämnden har det politiska ansvaret för verksamhet inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka, hälso- och sjukvård, flyktingmottagning och bosättningsfrågor.

Socialnämnden ansvarar även för personal-, ekonomi- och målsättningsfrågor samt utvärdering och utveckling av verksamheten.

Socialtjänstens verksamhet regleras främst av bestämmelser i:

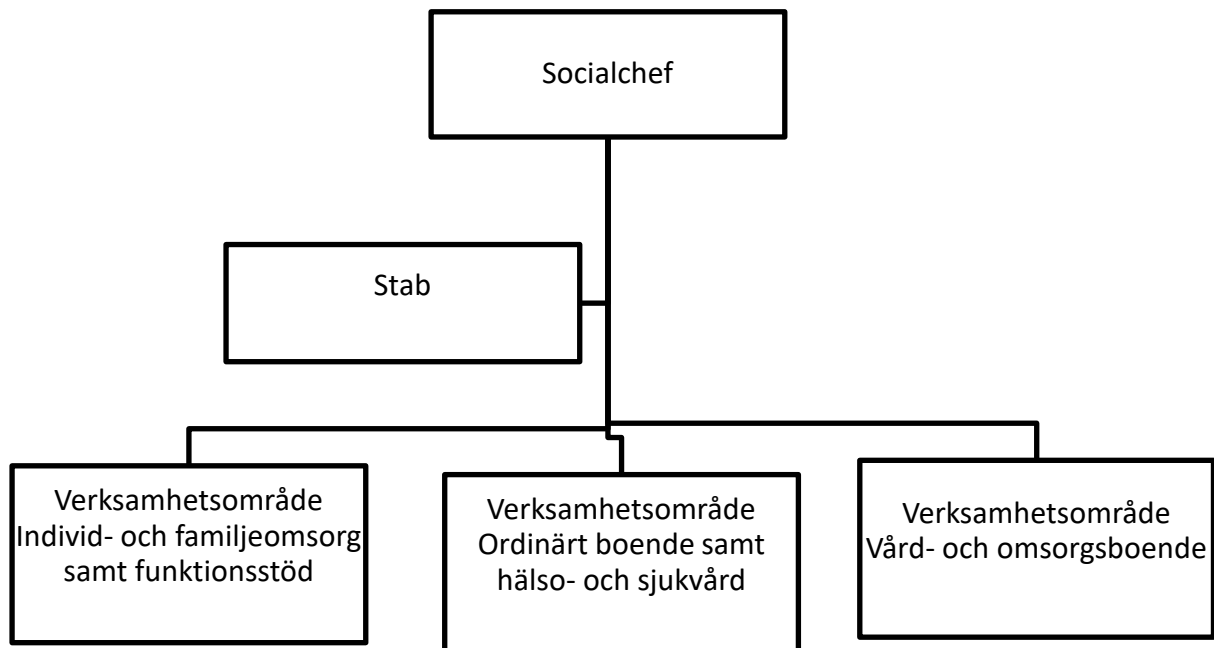
- Socialtjänstlag (2001:453)
- Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)
- Patientsäkerhetslag (2010:659)
- Kommunallag (2017:725)
- Förvaltningslag (2017:900)

Det finns även andra lagar och föreskrifter som berör nämndens ansvarsområde.

Socialförvaltningen är organiserad i tre verksamhetsområden samt en övergripande stab.

Inom socialförvaltningen arbetar olika yrkesgrupper med att utföra nämndens uppdrag som exempelvis socionomer, undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, personliga assistenter, stödassistenter, stödpedagoger, omvårdnadspersonal, chefer och verksamhetsledare.

Socialförvaltningen

Individ- och familjeomsorg (IFO) samt Funktionsstöd

Verksamhetsområdet innefattar både IFO och funktionsstöd. Inom IFO finns enheter som är inriktade mot vuxna insatser, vuxenstöd och administration, barn och familj, och bosättning av flyktingar. Utöver det finns även ungdomsboende för barn.

Funktionsstöd innefattar biståndshandläggning enligt SoL (Socialtjänstlagen) och LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade), stöd till anhöriga, personlig assistans, gruppboendestäder, daglig verksamhet, korttidsverksamhet enligt LSS, lägerverksamhet, boendestöd, ledsagning, avlösarservice och kontaktpersoner.

Omsorg i ordinärt boende samt Hälso- och sjukvård

Verksamhetsområdet innefattar hemtjänst, och sjuksköterske- och rehabiliteringsverksamheter som tillsammans också utgör den kommunala hemvården för personer i alla åldrar. Till verksamheten hör även korttidsvistelse med växelvård enligt SoL samt dagverksamhet för personer med demens, träffpunkter och restaurangverksamhet.

Biståndshandläggning enligt SoL (Socialtjänstlagen) ligger inom detta verksamhetsområde.

Vård- och omsorgsboende

Verksamhetsområdet innefattar vård- och omsorgsboenden för brukare med beslut om särskilt boende för äldre. Dessa innefattas av somatisk- och demensvård.

2.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.2.1 Målgrupp

2.2.1.1 *Delaktighet och inflytande*

Beskrivning

Den enskilde skall vara delaktig och ha inflytande i sitt liv utifrån sina förutsättningar

2.2.1.2 *Gott bemötande och tillgänglighet*

Beskrivning

Professionellt förhållningssätt med ödmjukhet och respekt för den enskilde, samt kompetent personal med jämlikt bemötande, och ett gott föredöme.

2.2.1.3 *God vård och omsorg*

Beskrivning

Socialnämndens verksamheter bedriver en kvalitativ vård och omsorg.

2.2.2 Verksamhet

2.2.2.1 *Rätt kompetens*

Beskrivning

Personal med relevant kompetens och erfarenhet.

2.2.2.2 *Engagerad personal*

Beskrivning

Personalen har en god inställning, hög delaktighet och engagemang för sitt yrke.

2.2.2.3 *Effektiv och rättssäker handläggning*

Beskrivning

Verksamheterna har rätt kompetens, säkerställda processer och handläggning inom lagstadgad tid för myndighetsutövning.

2.2.3 Medarbetare

2.2.3.1 *God arbetsmiljö*

Beskrivning

God arbetsmiljö skall bestå av gott bemötande, delaktighet, tillit, kommunikation och gemensamma värderingar. God fysisk och psykosocial arbetsmiljö.

2.2.3.2 Kommunikativt ledarskap

Beskrivning

Närvarande och engagerade chefer som bjuder in till delaktighet.

2.2.3.3 Lärande miljö

Beskrivning

En prestigelös lärande arbetsmiljö med kompetens och kunskapsutveckling i fokus.

2.2.4 Ekonomi

2.2.4.1 God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Kostnadseffektivitet och budgetföljsamhet.

2.2.4.2 Prognossäkerhet

Beskrivning

Korrekta underlag för en korrekt och kontinuerlig prognossäkerhet.

3 Mål och uppdrag

	Nämndens Mål	Beskrivning
1	Det förebyggande arbetet riktat mot barn i åldrarna 7-18 ska utvecklas.	Verksamheten och samarbetspartners som exempelvis skolan och familjecentralerna, ska ge tydlig och likvärdig information om kommunens olika typer av insatser och hur kommunen arbetar. Ökad kunskap och förståelse hos målgruppen och deras anhöriga är viktigt för att kunna möta barnets behov och kunna ge stöd i ett tidigt skede.
2	Öka kunskapen om välfärdsteknik och syftet med att använda det som stöd i sin vardag hos målgruppen äldre.	Information om vad förvaltningen använder för välfärdsteknik och vilket värde användning av dessa kan ge hos målgrupperna ska göras lättillgänglig för att försöka öka viljan att använda det i sitt stöd.
2	Utveckla det förebyggande arbetet.	Det förebyggande arbetet ska utvecklas och breddas för att på sikt kunna minska ensamhet, psykisk ohälsa och utsatthet hos barn, vuxna och äldre. Målet gäller för 2022 och 2023 och är en gemensam målsättning för samhällsutvecklingsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.
2	Minska användningen av psykofarmaka inom demensvården.	Arbeta för att försöka minska användningen av psykofarmaka på demensboende till riksgenomsnitt samt minska antalet trycksår inom hela äldreomsorgen. En rapport om tillvägagångssätt ska redovisas på nämndsammanträdet när planeringsdirektivet tas.
3	Öka känslan av delaktighet hos medarbetarna.	Medarbetarna ska känna hög delaktighet i arbetsplatsens utvecklingsarbete.

Socialnämnden har i nämndplanen identifierat tre prioriterade målområden för 2020-2023.

1. Trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga

Familjens livssituation är betydelsefull för barnets uppväxtvillkor och framtid. Familjen ska ges förutsättningar att vara barnets främsta resurs. Barn och ungas deltagande och inflytande möjliggör utveckling för individen. Flickors och pojkers olika uppväxtvillkor ska särskilt uppmärksammas. Inga barn ska behöva uppleva våld i nära relationer. Det ska vara enkelt för barn, ungdomar och familjer som behöver stöd av socialtjänsten att ta kontakt och få det stöd som man behöver.

2. Goda livsvillkor för alla

Självständighet, trygghet, integritet och normalisering är några av grundpelarna till ett gott liv. För att känna trygghet och välbefinnande ska nämnden erbjuda flexibla, individanpassade insatser och boendeformer. Individens inflytande på insatsernas innehåll och utförande ska vara centralt. Handläggning och genomförande av insatser ska präglas av rättssäkerhet. Den kommunala hälso- och sjukvården ger god vård inom kommunens ansvarsområde. Förebyggande arbete ska leda till en fungerande vardag för alla nämndens målgrupper och motverka utanförskap. Tillsammans med berörda nämnder och andra aktörer skapas möjligheter till ett aktivt liv.

3. Attraktiv arbetsgivare

Utgångspunkten för socialnämnden är ett hållbart arbetsliv, god arbetsmiljö och hög frisknärvaro bland medarbetare. För att ta tillvara på medarbetarnas engagemang och kompetens är delaktighet i verksamhetens utveckling och förbättringsarbete genom tillitsbaserad styrning, centralt. Genom att skapa förutsättningar för lärande möjliggörs personlig utveckling för medarbetarna. Socialnämnden ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare.

3.1 Uppdrag

Uppdrag från:	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum
Socialnämnden	Anhörigstöd	Kartlägga och ge förslag på hur anhörigstödet kan utvecklas för att möta anhörigas behov.	2023-12-31
Socialnämnden	Sjukfrånvaro	Ta fram ett systematiskt arbetssätt kring arbetsmiljö inom förvaltningen för att kunna få ner sjukfrånvaro.	2023-12-31
Socialnämnden	Attraktiv arbetsgivare	Genom dialog med medarbetarna specificera vad attraktivitet innebär för olika roller och funktioner i förvaltningen, för att kunna ta fram åtgärder för att bli en mer attraktiv arbetsgivare.	2023-12-31
Kommunfullmäktige	Kvalitetssäkra grunduppdrag	Att service, kvalitet samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur vård- och omsorgsverksamhet struktureras på ett effektivt sätt.	

Uppdrag från:	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum
Kommunfullmäktige	Öka antal demensplatser	Att kunna tillgodose det ökade behovet av demensplatser i den framtida vård- och omsorgsverksamheten genom omvandling av vissa somatiska platser till demensplatser.	
Kommunfullmäktige	Utveckla Broaryd	Att Lugnet i Broaryd ska utvecklas till förskola, bostäder och samlingslokal med visst tillgängligt servicestöd. Det innebär att vård- och omsorgsplatserna på Lugnet successivt omfördelas till andra vård- och omsorgsboenden samt att grundskolan får bättre förutsättningar.	
Kommunfullmäktige	Genomföra förändringar	Att uppdra till socialnämnden att planera och genomföra förändringen inom vård- och omsorgsverksamheten.	

4 Planeringsförutsättningar

4.1 Omvärldsbevakning

Bland de trender som är identifierade och förväntas påverka Gislaveds kommun det kommande året och på sikt innebär både utmaningar och möjligheter för socialnämnden. Vissa av trenderna kommer leda till ökade behov i verksamheterna, medan andra skapar möjligheter för att kunna hantera de ökade behoven inom socialnämndens ansvarsområden. Nedan presenteras olika områden och även trender som kommer påverka socialnämndens uppdrag på ett eller annat sätt

Högre förväntningar och krav

Högre förväntningar och krav från invånarna är en utmaning men också en möjlighet. Förväntningarna på det stöd som socialnämnden ska ge är höga. Socialnämnden har ett tydligt uppdrag kring att erbjuda stöd och omsorg till de som behöver det utifrån vad som regleras i socialtjänstlagen. Ibland kan det finnas en skillnad i den förväntan som finns på kommunen att ge i form av stöd och hjälp, och vad kommunen har för skyldighet att hjälpa till med. Det är viktigt att nämnden tydligt förklarar hur grunduppdraget ser ut, för att också kunna ge en tydlig bild kring vilket stöd man kan få som invånare. För att kunna ha en god relation till invånarna är det viktigt att försöka minska frustration som kan uppstå genom att det finns otydligheter kring hur kommunen arbetar för att hjälpa individer i sin vardag.

För att kunna möta förväntningarna och kraven bör dialogen och delaktigheten öka i utformningen av sitt stöd av nämndens målgrupper. Genom ökad dialog med dem vi är till för skapas förutsättningar för ett mindre förväntansgap och högre delaktighet.

Barn och unga

Barnrättsperspektivet ska finnas med i all offentlig verksamhet och är numera lag. Det är viktigt att ständigt öka kunskapen om barnets rättigheter. Som ett led i att barnkonventionen blivit lag ses en ökning av antal orosanmälningar mot barn.

Orosanmälningarna har ökat inom kommun de senaste åren, men under 2021 sjönk siffran i jämförelse med 2020. Den vanligaste orsaken till anmälning är våld i nära relation, eller barn som har bevittnat eller utsatts för våld. Ökade antal orosanmälningar mot barn leder till fler insatser och placeringar från socialtjänsten, vilket i sin tur leder till ökade kostnader. Utav de barn som behöver hjälp är det fler som behöver mer omfattande stöd, vilket har varit svårt att lösa i kommunens egna verksamheter.

Barn och unga är samhällets viktigaste resurs. Majoriteten av barn och unga växer upp under goda levnadsförhållanden. Standarden för barn och ungas uppväxtförhållanden har ökat generellt, samtidigt som uppväxtvillkoren har blivit alltmer ojämlika. Barn och ungas livs- och uppväxtvillkor påverkas negativt av socioekonomiska svårigheter i familjen. Dessa barn har en ökad risk för ohälsa, kriminalitet, bristfällig skolgång, bidragsberoende, ingripande från socialtjänsten samt bristfälliga relationer inom familjen och med vänner.

Det ska vara enkelt för barn, ungdomar och familjer att få stöd av socialtjänsten vid behov. I arbetet med barn och ungas uppväxtvillkor behövs nära samarbete med andra förvaltningar som fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen men också med andra myndigheter och hälso- och sjukvård.

Våld i nära relation

Våld i nära relation och hedersrelaterat våld är ett samhällsproblem som finns i alla samhällsgrupper och påverkar socialnämnden i allra högsta grad i form av exempelvis placeringar av barn men också skyddade boenden. Våld i nära relation har generellt under pandemin utvecklats på ett negativt sätt, då människor tillbringar mer tid i hemmet, både på fritiden, och vid arbete och utbildning som görs hemifrån i stor utsträckning. Ärenden för våld i nära relation har ökat under sista tiden i kommunen.

Det är viktigt att sätta in tidiga insatser och stöd till barn och unga som bevittnar eller blir föremål för våld i nära relation men också öka kunskapen om detta hos dem som möter barn och ungdomar. Nu när en ökning har setts av anmälningar för barn inom denna kategori behöver våld i nära relation prioriteras för att försöka skydda barn som far illa.

Folkhälsa

Befolkningen i Sverige lever allt längre. De vanligaste dödsorsakerna i Sverige är cirkulationsorganens sjukdomar och cancer, men dödligheten i dessa sjukdomar precis som i många andra sjukdomar har minskat.

Samtidigt ökar den självrapporterade psykiska ohälsan bland unga vuxna. Psykiska besvär i unga år ökar risken för psykisk sjukdom och det finns samband mellan psykisk sjukdom och suicid.

Förekomsten av fallskador är störst bland personer 85 år och äldre. Inom gruppen yngre i

åldern 16-29 år är den allmänna hälsan högre än i övriga grupper. Dock uppger denna grupp en hög andel självskattad psykisk ohälsa.

Sverige har i en internationell jämförelse en god folkhälsa och i stora delar av befolkningen är hälsoutvecklingen positiv. Men det finns skillnader i hälsa och i förutsättningarna för god hälsa både mellan socioekonomiska grupper och mellan män och kvinnor. Medellivslängden ökar sett över en längre tidsperiod. Men mellan åren 2019 och 2020 ser man en minskning av medellivslängden med ett halvt år, vilket till viss del kan förklaras med den ökade dödligheten i covid-19. Det finns skillnader i medellivslängden mellan vissa grupper. Personer med förgymnasial utbildning har lägre medellivslängd men också en högre dödlighet i många av de vanligaste dödsorsakerna, än personer med eftergymnasial utbildning. Detta mönster ses även i olika former av sjuklighet och välbefinnande, som exempelvis självskattad hälsa, fetma och våldsrelaterade skador. Här bör kommunens olika förvaltningar tillsammans ta ett ansvar att arbeta med förebyggande insatser för att stötta upp personer i riskgrupp, och därmed minimera effekten som blir på samhället om deras hälsotillstånd fortsätter att försämrans.

Folkhälsomyndigheten visar i sin årliga rapport om folkhälsa att det finns en ökad risk för att ojämlikheten i hälsa mellan grupper kan komma att öka om inte åtgärder vidtas. För att förbättra folkhälsan krävs särskilt att hälsan förbättras för dem med sämst hälsa.

Covid-19 pandemin har drabbat såväl det svenska samhället som individer. Konsekvenserna av pandemin kommer sannolikt att påverka folkhälsan över tid.

Psykisk ohälsa

Enligt rapport från folkhälsomyndigheterna sågs sammantaget ganska små förändringar av människors psykiska hälsa – både i Sverige och globalt – under 2020. I Sverige uppgav något fler lätta psykiska besvär under hösten jämfört med våren och något färre skattar sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra. Grupper i befolkningen som redan före pandemin hade sämre förutsättningar för god hälsa verkar ha drabbats hårdare av restriktionerna under pandemin. Det kan gälla t.ex. personer med funktionsnedsättningar, migranter eller personer med få sociala kontakter. Även förutsättningarna för hälsa har förändrats under pandemin, vilket kan få konsekvenser på längre sikt och leda till ökade ojämlikheter i hälsa.

Folkhälsomyndigheten har sammanfattat två områden där det tydligt framkommer en högre påverkan av psykisk ohälsa, dels äldre personer som påverkats mycket under pandemin samt personer som har haft distansstudier.

Enligt rapport från uppdrag psykisk hälsa(2020) Ökar antalet ärenden på BUP, barn och ungdomspsykiatri, en trend som håller i sig sedan 2017. I rapporten konstateras att det är en hög andel ökning i en internationell jämförelse.

Genom att titta på antalet boendestödsärendet inom socialpsykiatri kan vi se att ovan trend speglar sig i vår kommun. Under Mars månad 2017 hade 76 individer boendestöd. Mars månad i år är motsvarande siffra 92 personer. En procentuell ökning med ca 20 % under fem år. Antal medarbetare som utför insatser inom socialpsykiatri har ökat med 100 % motsvarande period. Likaså externa placeringar där vi ser en ökning från en person till 8

personer från Mars 2017 till Mars 2022.

Vi ser ett fortsatt behov med att arbeta med personalens kompetensutveckling för att på ett bra sätt kunna möta de individer vi möter. Enskildas rätt till självbestämmande och integritet, inflytande och medbestämmande har starkt påverkat personalens yrkesroll. Samtidigt som personalen ska förhålla sig till enskildas behov och önskemål har de ofta ett stort inflytande över dem som får stöd, service och omsorg och utövar emellanåt en stark styrning. Det medför ett ständigt behov av reflektion kring yrkesrollen och den styrning som kan ses som såväl önskvärd som ifrågasatt av dem som behöver stödet. Stödet kommer att fortsätta förändras vilket ställer krav på nya kunskaper hos personalen. Personer med neuropsykiatriska tillstånd, till exempel autismspektrumstörningar, finns numera också bland dem som söker boendestöd enligt SoL vilket innebär att metoder som AKK (alternativ och kompletterande kommunikation behöver tillämpas). Detta innebär även den omvända utmaningen, dvs att också kunna bemöta individer med kognitiva funktionsnedsättningar, diagnoser inom autismspektra med en psykisk ohälsa på ett professionellt sätt. För att möjliggöra detta ser vi behovet av en utveckling av området metodstöd inom enheten. Detta för att bedriva ett kvalitativt systematiskt kompetensutvecklande arbete.

För att ta om hand den komplexiteten som finns i samhället när det gäller personer som är i behov av stöd från samhällets olika instanser behövs en god samsyn och samverkan kring brukarens behov från olika aktörer. Kommunen och regionen behöver samverka för att stödet till den enskilde skall förbli av god kvalitet. Här ser vi att det finns en utvecklingspotential.

En utmaning som vi står inför är behovet av en bostad med särskild service inom psykiatri samt för personer med samsjuklighet. Vi ser också behov av korttidsplatser för att möta tillfälliga behov av stöd då vi idag ser att fler personer skrivs ut från slutenvården utan att vara färdig behandlade. Detta ställer höga krav på personalens kompetens men också utformning av verksamheter.

Förebyggande arbetet bedrivs idag via sysselsättningsmöjligheter i varierande former. Individer erbjuds allt från social samvaro till mer strukturerad verksamhet på Kooperativet Gislavedrallarna. Vi ser ett behov att på sikt kunna erbjuda ett större utbud av strukturerade aktiviteter för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Genom att införa personligt ombud i kommunen skapar vi möjlighet för personer som har en långvarig psykisk ohälsa att få ett professionellt stöd utan kontakt med myndigheter vilket på sikt kan underlätta på individnivå och förhoppningsvis bidra till bättre hälsa.

Åldrande befolkning

En tydlig trend är den åldrande befolkningen. Detta förväntas påverka socialnämndens ansvarsområden på flera olika sätt. Dels genom att en högre andel personer kommer ha behov av socialtjänstens insatser och insatser från kommunal hälso- och sjukvård framöver. Men också utifrån att andel personer i yrkesverksam ålder inte ökar i samma takt med samhällets behov.

För att kunna möta behovet av socialtjänstens insatser från den åldrande befolkningen är det viktigt att kunna erbjuda olika former av insatser anpassade efter individens behov.

Med en åldrande befolkning ökar också förekomsten av vissa sjukdomar, som exempelvis demens. Att leva med demens kommer över tid att leda till behov av vård- och omsorgsinsatser. Därmed förväntas också att behovet av demensplatser på vård- och omsorgsboende öka. En möjlighet är att omvandla somatiska platser på vård- och omsorgsboende till demensplatser då mer och mer av den somatiska vården kan ges i hemmet.

Den enkätundersökning, som genomfördes i samband med framtagandet av strategi för äldreomsorgen, framkom att man som äldre vill ha ett boende som skapar förutsättningar för trygghet och som har närhet till aktiviteter och service. Kommunstyrelsen genomför nu en utredning för att se över vilka olika boendeformer för äldre som kommunen behöver satsa på framöver. Denna utredning pekar på behov av boendeformer som ger förutsättningar för trygghet och social gemenskap. Genom att kunna erbjuda andra typer av boendeformer än vård- och omsorgsboende för målgruppen äldre förväntas behov av plats på vård- och omsorgsboende generellt att minska i relation till storleken på gruppen.

Kartläggning av kommande behov över vilka boendeformer som nämnden behöver samt fördelningen mellan dessa, bör göras årligen.

Kompetensförsörjning

För att kunna möta utmaningen med andelen färre yrkesverksamma krävs satsningar inom nämndens verksamhetsområden inom rekrytering och kompetensförsörjning.

Idag är det svårt att rekrytera utbildad personal inom alla områden. Flera tjänster som läggs ut lyckas inte tillsättas då det saknas sökande med rätt kompetens. Inom flera områden måste då konsulter tas in för att verksamheterna ska kunna lösa bemanningen.

Verksamheter med stora behov av sommarvikarier beskriver det som särskilt svårt att lösa sommarbemanningen med rätt kompetens. Läget blir svårare för varje år med färre som söker, och en stor andel av de som söker är språksvaga. Detta gör att verksamheterna får svårt att bevilja semester för all personal under semesterperioderna. Det är framförallt svårt att lösa bemanningen i ytterområdena. För att lösa det får ordinarie personal från tätorterna omplaceras under semestern. Under sommaren finns också krav på att dessa verksamheter ska ta emot ett stort antal feriearbetare eller praktikanter. Det är svårt att hantera när det inte finns tillräckligt med personal som har rätt kompetens. Det är viktigt att dessa ungdomar blir väl omhändertagna då verksamheternas förhoppning är att vissa av dem ska bli intresserade av att vilja utbilda sig till exempelvis undersköterskor. När verksamheterna inte har möjlighet att ge dem tillräcklig handledning och vägledning riskerar det att ge en motsatt effekt. Att dessa ungdomar inte kommer vilja arbeta inom nämndens verksamhetsområden eftersom förutsättningarna inte är optimala under den tiden de kommer in.

Särskilda insatser för att öka attraktiviteten behöver satsas på, likväl som att se över möjligheten att nya tjänster och roller kan komma att behöva skapas i framtiden. Även karriärväxling och vidareutbildning på betald arbetstid vore en god väg framåt.

Verksamheterna skulle också i större grad säkra sina behov av kompetens om medarbetare utan tillräcklig utbildning kunde kombinera studier med arbete. En kombination av båda delar

skapar också ökad förståelse av nyvunnen kunskap. Socialnämndens verksamheter skulle tillsammans med andra förvaltningar i kommunen också behöva arbeta för att bli en språkutvecklande arbetsgivare för att säkra nivån på svenska språket bland medarbetare. En låg språklig nivå och avsaknad av rätt utbildning riskerar att påverka kvaliteten i nämndens verksamheter. Det minskar också möjligheterna för verksamheterna att arbeta med utveckling då resurser behöver avsättas för att säkerställa de allra mest grundläggande behoven.

En del i att säkra personal- och kompetensförsörjningen framöver är att arbeta med rätten till heltid. Genom att aktivt arbeta med heltid och strukturerad bemanningsplanering med bland annat planerad frånvaro och fördelning av arbetspass, förväntas behovet av personal och andel timanställda att kunna minska. Det skapar också förutsättningar för ökad kontinuitet för dem vi är till för, tillvaratagande av kompetens och god arbetsmiljö, samtidigt som kostnaderna för timanställningar kan minskas. Bemanningen behöver matchas med verksamhetens behov, när belastningen är hög i verksamheten ska också bemanningen vara högre. Här har verksamheterna ett arbete att göra då gamla normer behöver ersättas med nya och verksamhetens behov behöver stå i centrum när bemanningen planeras.

Nya arbetssätt och digitalisering

Svårigheten med att digitalisera är inte bara kopplad till möjligheten att införa digital teknik, utan det påverkas också av människans naturliga motstånd till förändringar. För att klara av utmaningen nu och framöver med mindre resurser och större behov, behöver alla verksamheter inom kommunen se över sina arbetsmetoder och utveckla dessa. Det finns inte resurser, varken i form av pengar, personer eller kompetens framöver för att arbeta på samma sätt som görs idag. Att det blir en fråga om digitalisering är utifrån att i princip alla arbetssätt måste ha stöd av digital teknik i någon utsträckning, vare sig det är en app, ett system, välfärdsteknik, artificiell intelligens eller en robot.

Det finns behov av att arbeta tillsammans med kommunens alla förvaltningar för att samverka i frågan kring digitalisering för att kunna ta stora kliv framåt.

Digital teknik som används i nämndens verksamheter som bidrar till högre delaktighet, självbestämmande eller självständighet klassas som välfärdsteknologi. Syftet med att använda mer digital teknik i verksamheterna kan alltså vara flerdelat. Välfärdsteknik används för att nämndens målgrupper ska kunna vara mer självständiga, och kunna ha större inflytande hur deras insatser ska genomföras. Användandet av välfärdsteknik och annan digital teknik kan också bidra till en kostnads- och resurseffektivisering. Den teknik som kan ge positiva effekter ur båda dessa perspektiv är de som bör prioriteras att införas.

Pandemin som har varit senaste åren har medfört att vi tagit snabba steg i riktning mot en mer digital arbetsmiljö. Därför är det av stor vikt att vi nu fortsätter den digitala resan och initialt fokuserar på att utbilda personal så att vi uppnår en högre digital mognad, men även i olika former ser till att våra medborgare kan få hjälp och stöd i digitala verktyg.

En lösning skulle kunna vara en stödfunktion i kommunen som kunde utbilda medarbetare och medborgare i ökad digital förståelse vilket kan leda till högre självständighet och resurseffektivisering. Har vårdragare en ökad digital förståelse kan de också i större grad

delta på digitala möten och aktiviteter som kan leda till minskad isolation och ökad samvaro med andra.

Hälso- och sjukvård

Primärvårdsreformen God och Nära vård märks allt tydligare inom socialförvaltningens vård och omsorg. Ändringarna i Hälso- och sjukvårdslagen innebär att kommunen tydligt är sjukvårdshuvudman och räknas som primärvård tillsammans med den regionala primärvården.

Socialförvaltningens verksamheter påverkas av den vårdförskjutning som sker från specialistvården till korttids, vår- och omsorgsboende och till hemmet i form av hemsjukvård och hemtjänstinsatser. Samtidigt som vårdtyngden ökar behöver verksamheterna stärka och utveckla det förebyggande arbetet som fått stå tillbaka på grund av pandemin och den ekonomiska utvecklingen. Vi behöver fortsätta att utveckla arbetet med kvalitetsregistren och det förebyggande arbetet för våra brukare.

Det förebyggande arbetet behöver också utvecklas inom alla kommunens förvaltningar men även inom andra delar av samhället. Det handlar också om att kommunicera förändringarna med samhällsmedborgarna på ett aktivt sätt samt stärka individerna att själva ta ansvar för sin hälsa och egenvård så långt det går. Detta ska bidra till en jämlikare hälsa, trygghet och självständighet som grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit.

Detta kommer att kräva en utveckling av den kommunala hälso- och sjukvården och en fortsatt utveckling av samverkan mellan den regionala och den kommunala primärvården för att vi ska kunna möta samhällsinneånarnas behov av vård och omsorg.

Socialförvaltningen har tagit många små steg i utvecklingen. De digitala arbetssätten har utökats exempelvis vid utskrivningar från sjukhus och samordnade vårdplaneringar. Arbeta med att koordinera kontakter har utvecklats genom tillskapandet av en vårdkoordinator. Vi samverkar med regionens primärvård om en apotekare som jobbar inom bådas verksamheter. Nya samverkans forum mellan regionen och den kommunala verksamheten utvecklas. De digitala systemen utvecklas mot att vi ska kunna kommunicera lättare över huvudmannagränserna och systemen har uppgraderats för att verksamheten ska hänga med i utvecklingen. Genom att införa dokumentations struktur ICF (Internationell klassifikation av funktionssystem) och IBIC(individens behov i centrum) som stödjer ett personcentrerat arbetssätt och utgår från individens behov och förutsättningar så ändrar vi fokus till vad individen har för behov. Det krävs också ett mer pedagogiskt arbetssätt för att stödja individer att själva kunna utföra egenvård.

Krav på personal med tillräcklig kompetens och behovet av resurser kommer öka för den kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Detta för att kunna möta behov av mer vård, behandling, rehabilitering samt avancerad vård i hemmet. Vid samhällskriser och perioder av hög sjuklighet i samhället kommer den kommunala hälso- och sjukvården att ha ett större uppdrag och påverkas i större omfattning. Kommunens geografiska yta medför också en utmaning när vi ska nå alla med den vård och omsorg de behöver i hemmet. För att

klara det krävs att verksamheten blir mer robust när det gäller hög kompetens hos berörda yrkesfunktioner. Det krävs en ekonomi som kan möta de påfrestningar som vi står inför.

Till detta kommer också att vi ska ha en god patientsäkerhet och förhålla oss till lagar och utveckla användningen av digitala stödsystem på ett säkert sätt.

Ökade behov LSS

Flera trender sammantaget leder till ökade behov inom flera områden, däribland inom LSS. Fler unga beviljas insatser utifrån LSS och vissa diagnoser ökar som exempelvis autism. Det blir också vanligare att individer får flera olika diagnoser, där deras behov blir allt mer komplexa och högre kompetenser behövs för att kunna stödja dessa individer. För att möta dessa behov behöver en utveckling av insatser göras bland annat med boendeformer. Ett led i att kunna möta de ökade behoven är att möjliggöra boendekarriär för brukare inom LSS, det vill säga att man utifrån sitt behov kan flytta från en boendeform till en annan. Detta ger en ökad självständighet för brukaren men också en möjlighet för kommunen att kunna erbjuda fler personer insatser. Ökade behov leder inte bara till behov av boendeformer utan även utökning och utveckling av insatser som daglig verksamhet. Även kompetensförsörjning och vidareutbildning är en viktig del att arbeta med för att kunna omhänderta detta behov. Då beslut inom LSS löper över lång tid växer även grunduppdraget utifrån att det är fler som får beslut än som inte längre behöver stöd från socialnämnden. En person som får ett beslut om exempelvis gruppboende när hen är 20år och lever tills hen är 75år har behov av socialnämndens stöd under 55år. Om detta jämförs med medianvårdtiden på ett vård- och omsorgsboende för äldre som ligger på runt två år blir det helt andra planeringsförutsättningar. I samhällsplanering rörande boendeformer för denna målgrupp måste längden på besluten tas i beaktande.

Förebyggande insatser

För att kunna möta de ökade behoven inom nämndens olika ansvarsområden behöver samverkan med andra förvaltningar, region, myndigheter, frivilligorganisationer och andra aktörer i civilsamhället öka kring förebyggande insatser. Det finns mycket forskning som visar att tidiga förebyggande insatser för nästan alla nämndens målgrupper kan göra att vissa behov kan minska på sikt. Möjlighet att satsa mer på förebyggande verksamhet för alla målgrupper hade behövt komma till för att bättre förutsättningar ska ges till framtida generationer. Under 2022 kommer samverkan inom kommunen angående förebyggande insatser att prioriteras. Socialnämnden tillsammans med andra nämnder behöver hitta forum där lösningar kan tas fram gemensamt.

Socialförvaltningen behöver också hitta sätt att arbeta mer förebyggande inom alla verksamheter för att försöka minska framtida behov.

Covid-19

Coronapandemin kan fortsatt ge konsekvenser på verksamheterna inom socialnämndens ansvarsområden. Det handlar om att fortsätta att vaccinera vårdtagare enligt Folkhälsomyndighetens direktiv. En hög vaksamhet kommer att krävas vid misstänkt smitta

av Covid-19. Det ställer fortsatt krav på tillgång av personal, kunskap, skyddsutrustning, tydliga rutiner och god samverkan med primärvården. Under åren som gått har samverkan med regionens smittskydds-enhet varit ett stort stöd som vi fortsatt är i behov av. Vidare kommer pandemin fortsatt att kräva resurser av den kommunala hälso- och sjukvården både för vård vid pågående infektion men också sannolikt alltmer i efterförloppet av covid-19 i form av rehabiliterande insatser.

Ökad fokus på hållbarhet

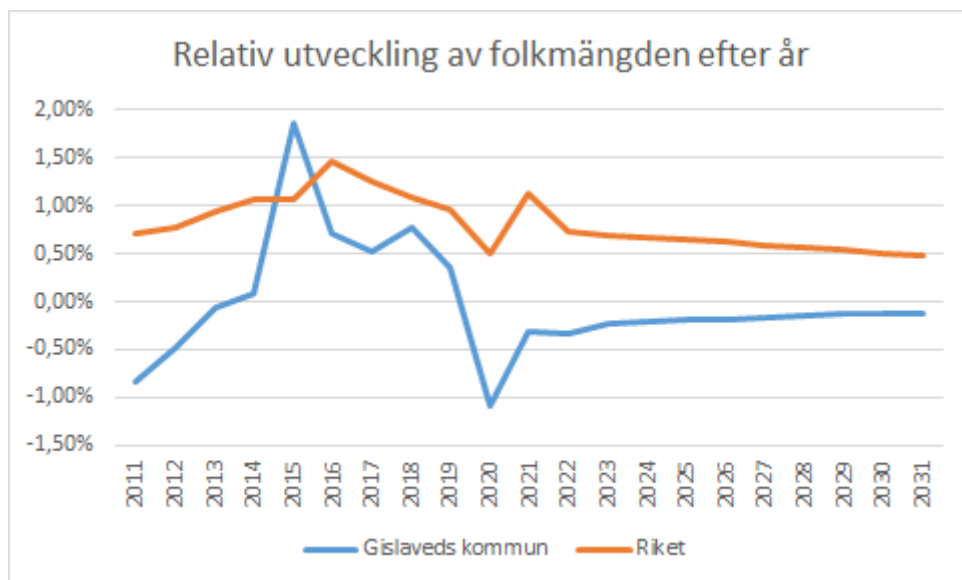
Under 2023 fortsätter arbetet med att arbeta hållbart inom alla områden, både utifrån ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Dessa perspektiv behöver lyftas in i arbetet inom alla delar av socialnämndens ansvarsområde för att uppnå social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Genom att digitalisera vissa arbetsmoment eller ställa om vissa insatser digitalt kan antalet resor minska, vilket är positivt sett ur ett miljöperspektiv. Vidare arbetar köken inom förvaltningen med att anpassa matproduktionen till att bli mer hållbar både ur ett ekologiskt men också ekonomiskt perspektiv.

4.2 Befolkningsutveckling och prognos

Åren 2000-2014 minskade antalet invånare i Gislaveds kommun i stort sett varje år medan invånarantalet i Sverige ökade. När allt fler människor från andra länder började flytta till kommunen under 2014-2017 ökade antalet invånare. Under 2020 vände utvecklingen drastiskt med en stor minskning av antal invånare. Kommunens befolkning minskade fortsatt med totalt 79 personer under 2021, en svagare minskning än tidigare prognosticerat och med högre volymer av både in- och utflyttning men med en mindre slagsida mot utflyttning än förväntat. Dödstalet 2021 var också det lägsta på många år, troligtvis beror detta på att Covid-19 gjorde att många dödsfall som naturligt hade skett kommande år koncentrerades till 2020.

Innan den ryska invasionen av Ukraina var förväntan att kommunens befolkning skulle fortsätta att minska, men i lägre takt än föregående år. Denna prognos är nu mycket osäker på grund av kriget. Vilken påverkan det kommer att få på kommunens befolkning är svårt att förspå och beror på hur händelser utvecklas men enligt migrationsverkets övre scenario kan cirka 600 flyktingar komma till Gislaveds kommun under 2022, betydligt fler än under flyktingkrisen i Syriens topp 2015.

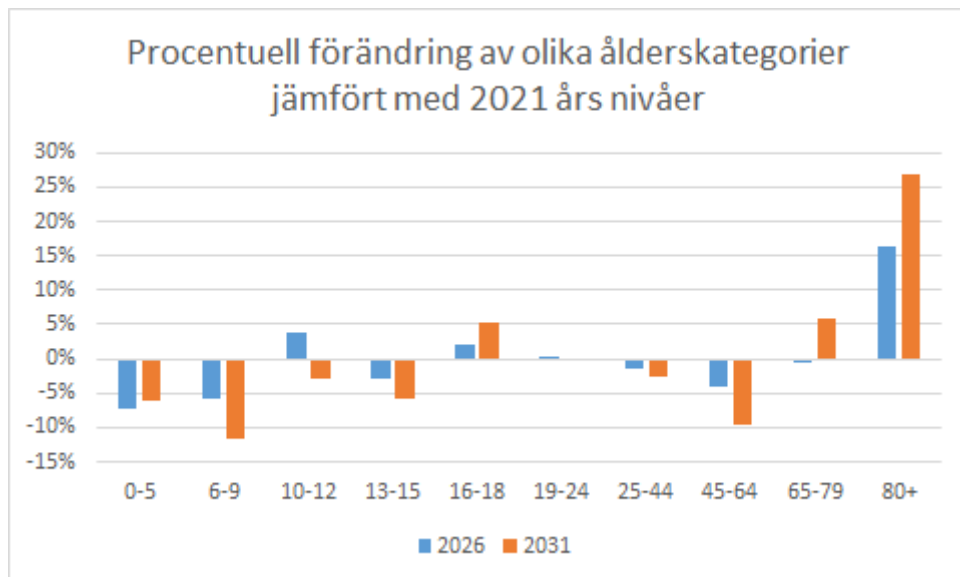
Den procentuella utvecklingen av kommunens folkmängd har skilt sig ganska stort från rikssnittet under de flesta av de år som visas i diagrammet ovan. Under 2015 ökade kommunens befolkning mer än rikets snitt men för övriga år är befolkningsutvecklingen svagare i Gislaveds kommun än riket och den spås dessutom vara negativ med en minskande befolkning under hela prognosperioden. Att antalet invånare ökat under tidigare år beror främst på ett högt barnafödande och att människor från andra länder har flyttat till kommunen. Till följd av Covid-19 stängde många länder sina gränser under 2020, vilket medfört att utrikes inflyttning minskat till Sverige i helhet och även till Gislaveds kommun. Sedan toppnoteringen 2015 har inflyttningen till kommunen minskat, framförallt den del som utgörs av människor som flyttar till kommunen från andra länder.

Prognosen i tabellen nedan visar att antalet kommuninvånare förväntas minska i närtid med både en mindre befolkning och även en kraftigare minskning än tidigare förväntat, framförallt Budomvärlden och andra så kallade osäkerhetsfaktorer har påverkan på utfallet och därför prognosen relativt osäker.

Prognos 2022-2026	Utfall 2021	2022	2023	2024	2025	2026
Inflyttade	1 243	1 271	1 267	1 262	1 258	1 253
Utflyttade	1 394	1 360	1 325	1 316	1 308	1 299
<i>Flyttnetto</i>	-151	-89	-58	-54	-50	-46
Födda	295	284	282	284	286	287
Döda	258	292	292	293	294	295
<i>Födelsenetto</i>	37	-8	-10	-9	-8	-8
Folkmängd	29 556	29 444	29 375	29 312	29 254	29 201
Utveckling	-79	-112	-69	-63	-58	-53

Antalet äldre ökar

Oavsett utfall för det totala invånarantalet, så kommer åldersgruppen 80 år och äldre att fortsätta öka under åren fram till 2026 och vidare till 2031. Detta särskilt för åldersgrupperna 80-84 år och 95 år och äldre. Barngrupperna 0-5, och 6-9 år förväntas minska från år 2020 och framåt, likväl som antalet människor i arbetsför ålder till och med 64 års ålder.

4.3 Övriga planeringsförutsättningar

Socialnämnden påverkas av samhällsutvecklingen där kommuninvånarnas fysiska, psykiska och sociala hälsa är faktorer som påverkar förutsättningarna för grunduppdraget. Exempel på faktorer är placering av barn, våld i nära relationer och omfattande vård- och omsorgsärenden.

Nära vård är en annan faktor som påverkar planeringsförutsättningarna för socialnämndens grunduppdrag, bland annat genom förändrat ansvar för mer avancerad vård men också förändrat behov av resurser och kompetens.

Övriga planeringsförutsättningar som kan påverka socialnämnden:

- Riktade och allmänna statliga bidrag som socialnämnden tilldelas eller kan ansöka om.
- Nationella politiska beslut, som har stor inverkan på socialnämndens grunduppdrag.
- Extraordinära händelser likt coronapandemin och flyktingsituationen 2015.

5 Budget 2023

5.1 Budget

5.1.1 Nämndens driftbudget

Nämndens driftbudget

tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Nämndens budget	666 747	653 033	661 608	650 100	650 600	651 100

Kommentar

Kommunfullmäktige beslutade den 17 november 2022 att tilldela socialnämnden en budgetram för 2023 på 661,6 mnkr.

5.1.2 Nämndens budget fördelad på verksamhetsområden

Nämndens budget fördelad på verksamhetsområden

Nettokostnad programområde, tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Nämnd	10 267	9 556	5 093
Individ- och familjeomsorg samt funktionshinder	283 780	290 612	296 993
Vård- och omsorgsboende	194 222	178 081	172 102
Omsorg i ordinärt boende och Hälso- och sjukvård	166 523	162 160	172 749
Förvaltningsövergripande	11 955	12 624	14 670
Totalt	666 747	653 033	661 608

Kommentar

Fördelningen av nämndens medel är gjord utifrån de behovsbudgetar som de olika verksamhetsområdena har tagit fram. Nämnden har haft ökade behov under de senaste åren och den utvecklingen kommer att fortsätta de närmsta 10 åren. Detta är inte specifikt för Gislaveds kommun utan det är en trend som ses nationellt. Den största behovsökningen beror på att gruppen äldre och barn ökar i samhället i relation till personer i arbetsför ålder. Utifrån utvecklingen i demografin så har nämnden fått ett tillskott på ca 540 tkr. För att klara framtida utmaningar måste nämndens verksamheter satsa på förebyggande insatser som kan minska behoven på sikt. Hur nämnden ska arbeta med detta under 2023 presenteras i kapitel sex.

5.1.3 Investeringsbudget

Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Investeringsram	2 121	7 000	7 700	2 100	2 100	2 900

Kommentar

Socialnämnden fördelas 7,7 mnkr i investeringsmedel, utifrån äskande ifrån socialförvaltningen inför 2023.

Ett förslag på prioritering av investeringsmedel kommer att tas fram till nämndens möte i februari för beslut.

6 Konsekvenser av planeringsdirektiv

Det är en utmaning för alla kommuner i Sverige att omhänderta de ökade behoven som finns i samhället. På uppdrag av kommunfullmäktige arbetar socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen att ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa en budget i balans. Där även utveckling av uppföljningsprocessen i syfte att sätta fokus på att identifiera och genomföra korrigerande åtgärder i verksamheten för att följa erhållen budget ingår.

För socialnämndens verksamheter går behoven upp och ner beroende på vilket stöd invånarna behöver. Under de senaste åren har följande trender setts i verksamheterna.

- Det har funnits individer inom alla tre verksamhetsområden som har behövt mer insatser än vad som har varit normalt tidigare. Tunga individärenden har en stor påverkan på verksamheternas ekonomi, både när behoven kommer in och när behoven inte längre finns. Det är alltid en svårighet att kunna hantera stora förändringar i förutsättningarna under ett budgetår. Detta kan därför påverka nämndens möjlighet att hålla en budget i balans.
- Inom barn och unga har behoven ökat de senaste åren. Kostnaden för stöd och hjälp till barn och unga har ökat generellt i riket utifrån siffror på kolada.se. I Gislaveds kommun har framförallt placeringskostnaderna ökat. För att omhänderta barn och ungas behov på ett bättre sätt skulle kommunen behöva utveckla det förebyggande arbetet, och säkerställa att tidiga insatser håller en hög kvalitet för att problematik inte ska eskalera över tid och leda till en placering.
- Under 2022 såg verksamheten att antal personer som flyttade ut från vård- och omsorgsboendena var betydligt lägre än tidigare. Denna trend kunde även ses hos andra jämförbara kommuner. Troligtvis är det en effekt av pandemin. För att kunna erbjuda plats på boendena inom tre månader så har några fler boendeplatser behövt öppnas upp temporärt. Utvecklingen av detta behöver följas under 2023 för att se hur behovet av platser kommer att se ut. Det är idag svårt att säga om behovet kommer att öka eller att minska under året.
- Att det blir fler äldre personer i landet leder till viss del att det finns ökade behov av stöd och hjälp från kommunen. Medelåldern för när man behöver hjälp ökar vilket

tyder på att man också håller sig frisk längre. Detta gör att behovet inte ökar i lika hög takt som befolkningen. I Gislaveds kommun har behovet av hemtjänsttjänster ökat de senaste åren. Detta är en utveckling som också måste hanteras av verksamheterna.

Insatser för att komma i ekonomisk balans på sikt:

Utifrån uppdraget från kommunfullmäktige där socialnämnden ska redovisa en plan för att komma i ekonomisk balans har det konstateras att förvaltningen måste prioritera förebyggande insatser för att kunna möta den behovsutveckling som är beräknad för de kommande åren. Genom att förebygga behov hos framförallt barn och unga, samt äldre så kommer nämndens verksamheter att göra stora kostnadsbesparing på lång sikt. I budgeten skapas utrymme för nio nya förebyggande tjänster. Fyra av dessa tjänster är kvalitetssamordnare inom vård- och omsorgsboendena som tillkom under 2022 och täcks av statsbidrag. Förhoppningen är att de kan fortsätta att täckas av statsbidrag likt 2022. Effekten av det förebyggande arbetet kommer att följas systematiskt av förvaltningen i uppföljningsrapporterna.

I budgetpropositionen för 2023 är flertalet statsbidrag riktade mot förebyggande arbete mot barn och unga samt äldre. Dessa statsbidrag kan förhoppningsvis användas i arbete som dessa nio roller ska utföra.

Inriktning på förebyggande tjänster:

Kurator familjecentralen- Familjecentralen i Gislaved har inte kunnat bistå med det nya föräldrastödsprogrammet som alla familjecentraler i landet ska erbjuda, då kuratorn inte har möjlighet att kunna starta upp detta i både Smålandsstenar och Gislaved. Det viktiga förebyggande arbetet med hembesök hos förstagångsföräldrar på familjecentralen i Gislaved har inte kunnat genomföras utifrån nuvarande personalstyrka. Med ytterligare en kurator kan arbetet komma igång i hela kommunen för att fånga upp behov tidigt.

Behandlare våld i nära relation med fokus på barn och unga – För att kunna omhänderta den ökning av ärenden som har varit under senaste åren inom våld i nära relation kommer ytterligare en behandlare att tillsättas för att kunna öka kvaliteten i de tidiga insatser som ges vilket kan minska risken för framtida placeringar. Tidiga insatser och förebyggande arbete som sker inom verksamheterna leder till minskade kostnader på sikt.

Utökning av behandlare på Kastanjegården – syftet är att kunna utöka med en boendeplats på Kastanjegården och på så sätt minska de externa placeringarna med en plats. Den nya tjänstens finansieras med den minskade kostnaden för externa placering med motsvarande en tjänst.

Förebyggandesamordnare äldre - genom att arbeta förebyggande mot målgruppen äldre kan behovet av hemtjänst, hälso- och sjukvårdsinsatser eller vårdbostadsplats skjutas upp hos målgruppen. Liknande satsningar i andra kommuner har lett till färre inkomna ansökningar kring stöd och hjälp, vilket skapar effekter framförallt på biståndsenheten och hemtjänsten

men också på boendena på sikt då individen behöver hjälp i ett senare skede i livet än tidigare beräknat. Även minskning av exempelvis fall leder till positiva effekter inom den kommunala hälso- och sjukvården och hemtjänsten. Denna tjänst kan bidra till att bromsa det ökade behov av hemtjänst timmar som nämnts ovan.

Kvalitetssamordnare inom vård och omsorgsboende – Under 2022 tillsattes 3 av 4 kvalitetssamordnare på vård och omsorgsboendena, den fjärde tjänsten ska tillsättas från januari 2023. Kvalitetssamordnarna ska arbeta med att säkra kvaliteten systematiskt i verksamheterna tillsammans med cheferna, vilket leder till minskade kvalitetsbristkostnader. Exempel på vad dessa tjänster ska arbeta med är att:

- Kvalitetssäkra rutiner och riktlinjer och processer.
- Föra samman metoder och styrdokument som boendena använder så att det skapas igenkänning vid rörlighet mellan boenden för både chef och medarbetare.
- Fånga idéer hos medarbetare.
- Organisera kompetensutveckling, introduktion och delegeringsförfarandet.

Önskvärda effekter inom verksamheten är att öka kvaliteten i vård och omsorgen till brukarna. Detta kan ske genom ökad strategisk ledning och styrning i förbättringsarbetet, färre avvikelser, förbättrad arbetsmiljö, minskad sjukfrånvaro, och ökad känsla av delaktighet hos medarbetarna.

Utvecklingsledare bemanning och kompetensförsörjning – En av de största utmaningarna nu och framöver är att säkra personal med tillräcklig kompetens inom alla verksamheter. För att arbeta på ett mer strukturerat sätt med kompetensförsörjning, bemanningsplanering, och kompetensutveckling ser förvaltningen behov av en samordnande funktion på staben. Denna funktion ska också vara länken mellan verksamheterna och den projektledare som är anställd på kommunstyrelsen för att driva heltidsresan vidare i kommunen som helhet. Dessa funktioner kan tillsammans arbeta för att ge förvaltningen den bästa möjligheten att lösa kompetensförsörjningen på sikt. Genom att säkra kompetensförsörjning skapas bättre förutsättningar att säkra kvaliteten i verksamheterna. En effektiv bemanningsplanering skapar en kostnadseffektivitet. Vid ett lägre nyttjande av vikarier kan också kontinuiteten och den upplevda tryggheten hos brukarna öka.

Ks §195

Dnr: KS.2023.109

1.2.1

Avveckling av vård- och omsorgsboendet Lugnet**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att vård och omsorgsboendet Lugnet avvecklas.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Curt Vang (MiG) och Bo Eriksson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Stefan Nylén (SD) och Peter Gustavsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Stefan Nyléns (SD) yrkande.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträde den 17 november 2022 har kommunfullmäktige bl. a. beslutat; att service, kvalitet samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur vård- och omsorgsverksamhet struktureras på ett effektivt sätt, att kunna tillgodose det ökade behovet av demensplatser i den framtida vård och omsorgsverksamheten genom omvandling av vissa somatiska platser till demensplatser, att vård- och omsorgsplatserna på Lugnet successivt omfördelas till andra vård och omsorgsboenden, samt att uppdra till socialnämnden att planera och genomföra förändringen inom vård- och omsorgsverksamheten.

Beslutet överklagades avseende den delen som avsåg nedläggning av äldreboendet i den meningen att ärendet inte var berett enligt kommunallagen. Förvaltningsrätten har upphävt fullmäktiges beslut i den del som överklagats. Rätten gör bedömningen nedläggning av äldreboendet är en ny fråga som skulle ha beretts särskilt.

Socialnämnden har den 15 augusti 2023 beslutat att föreslå kommunfullmäktige besluta att vård och omsorgsboendet Lugnet avvecklas. Till grund för beslutet redovisas i sammandrag följande:

Inom en snar framtid förväntas befolkningen bland de som är 80 år och äldre att bli allt fler, vilket kan komma att innebära ett ökat tryck på vård och omsorg i fråga om boende eller hemtjänst. Detta sker samtidigt som svårigheter med arbetskrafts- och kompetensförsörjning ökar. Gislaveds kommun har också ställts inför nya målgrupper då den nya vårdreformen Nära Vård successivt implementeras. Det har inneburit att den kommunala hälso- och sjukvården gått mot att bli alltmer specialiserad och komplex. Kommunen ser en ökning av olika typer av demenssjukdomar och dessa går också längre ned i åldrarna.

För att kunna möta de utmaningar som beskrivs ovan och samtidigt leverera en säker vård, samt en omsorg av hög kvalitet, är en omfördelning av vård- och omsorgsplatser i Gislaveds kommun nödvändig. Detta dels för att konkurrensen om arbetskraft är stor och att Gislaveds kommun vill betraktas som en attraktiv arbetsgivare och då måste kunna erbjuda attraktiva tjänster. Socialnämnden arbetar för en förtätning av platser, i syfte att förbättra och effektivisera bemanningssituationen och därmed kunna ge en patientsäker vård och omsorg.

Ks §195 (forts.)

Redan 2019 bereddes frågan i socialnämnden både om antal och fördelning av vård och omsorgsplatser i kommunen. I utredningen Kostnad per brukare som genomfördes 2019 på 2018 års resultat visar att kommunen har höga kostnader jämfört med andra jämförbara kommuner för äldreomsorgen i stort och på våra vård och omsorgsbostäder.

I uppföljningsrapporterna från 2019 och framåt samt i Internkontrollplanen 2022 konstateras att kommunen har svårigheter att rekrytera och få rätt kompetens särskilt inom legitimerade yrken.

I lokalresursplanen som antogs 2020 som avser 2022-2031 konstateras att det finns en överkapacitet av särskilda boendeplatser inom vård- och omsorgsboende. För att minimera kostnader för lokaler och optimera bemanningsplanering finns behov av att göra en förändring.

Socialnämnden har i sitt planeringsunderlag för 2023 (beslut taget den 31 januari 2023) antagit följande uppdrag från kommunfullmäktige; Kvalitetssäkra grunduppdraget, öka antalet demensplatser, utveckla Broaryd samt genomföra förändringar inom vård- och omsorgsverksamheten. Beslutet att avveckla vård och omsorgsboendet Lugnet är i linje med det.

Nämnden har överlämnat ärendet till kommunfullmäktige för beslut utifrån bedömningen att det är en viktig principiell fråga.

Kommunstyrelseförvaltningen ställer sig bakom socialnämndens bedömning avseende avveckling av vård och omsorgsboendet Lugnet som ett led i att skapa en god struktur för vård- och omsorgsverksamheten så att service, kvalité samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur vård- och omsorgsverksamheten struktureras på ett effektivt sätt. (i enlighet med fullmäktiges uppdrag till socialnämnden den 17 november 2022). Det ger också förutsättningar för att utveckla Lugnet till andra verksamheter såsom förskola, bostäder och samlingslokal med visst tillgängligt servicestöd och därmed ge förutsättningar för en fortsatt utveckling av orten.

Beslutsunderlag

Socialnämnden den 15 augusti 2023, § 91

Socialnämndens planeringsdirektiv 2023

Lokalresursplanering 2023-2031, Utblick socialnämnden

Utdrag ur utredningen Kostnad per brukare 2018

Strategi för äldreomsorg 2022-2031

Uppföljning Intern kontrollplan 2022, socialnämnden

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 16 augusti 2023

Yrkanden

Jonas Ericson (M): Bifall till förslaget.

Ruth Johannesson (MiG) med instämmande av Curt Vang (MiG) och Bo Eriksson (MiG): Avslag på förvaltningens förslag att avveckla vård- och omsorgsboendet Lugnet därför att:

- Den demokratiska processen och beredningen är ett politiskt beställningsjobb från den styrande majoriteten för att formellt driva igenom majoritetens vilja att lägga ned Lugnet och är därmed inte en fullgod demokratisk process.

Ks §195 (forts.)

- beredningen inte håller en fullgod kvalitet. Det saknas risk och konsekvensanalys samt kostnadsberäkning på en avveckling.

- beslutet bygger på politiskt felaktiga slutsatser och står i strid mot den av fullmäktige antagna ” Strategi för äldreomsorgen 2022-2031 ” samt den gemensamma viljeinriktningen ”Nära Vård” som Gislaveds kommun antagit tillsammans med Region Jönköpings län.

Maria Gullberg Lorentsson (M) med instämmande av Charlotte Ström (WeP), Carina Johansson (C), Fredrik Sveningsson (L), Sandy Lind (WeP), Evangelos Varsamis (S): Avslag på Ruth Johannessons (MiG) yrkande och bifall till förvaltningens förslag.

Stefan Nylén (SD): Avslag på förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag, Ruth Johannessons (MiG) yrkande och Stefan Nyléns (SD) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Omröstning begärs.

Ordföranden utser förvaltningens förslag till huvudförslag.

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ruth Johannessons (MiG) yrkande och Stefan Nyléns (SD) yrkande ställs mot varandra för att utse ett motförslag till huvudförslaget.

Förvaltningens förslag ställs mot det förslag som kommunstyrelsen utser till motförslag.

JA-röst för förvaltningens förslag.

NEJ-röst för det förslag som kommunstyrelsen utser till motförslag.

Beslutsgång om motförslag till kommunstyrelsens förslag

Ordföranden ställer proposition på Ruth Johannessons (MiG) yrkande och Stefan Nyléns (SD) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat att utse Ruth Johannessons (MiG) yrkande som motförslag till förvaltningens förslag.

Omröstningsresultat i huvudomröstningen

Ja-röst

Marie Johansson (S)
Ylva Samuelsson (S)
Evangelos Varsamis (S)
Anton Sjärdell (M)
Jonas Ericson (M)
Maria Gullberg Lorentsson (M)
Sandy Lind (WeP)
Charlotte Ström (WeP)
Carina Johansson (C)
Fredrik Sveningsson (L)

Nej-röst

Ruth Johannesson (MiG)
Bo Eriksson (MiG)
Curt Vang (MiG)

Avstår

Stefan Nylén (SD)
Peter Gustavsson (SD)

Omröstningen utfaller med 12 JA-röster och 3 NEJ-röster. 2 ledamöter avstår från att rösta. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag.

Ks §195 (forts.)

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

YRKANDEN FRÅN VÄNSTERPARTIET

Socialnämnden beslutade 2023-08-15 föreslå fullmäktige att vård-och omsorgsboendet Lugnet ska avvecklas.

Vänsterpartiet yrkar

att avveckling inte ska ske, då någon fullständig beredning av ärendet ej skett och det beslutsunderlag som presenterats inför dagens möte uppvisar stora brister

att Socialnämnden i stället ska slutföra beredningen av ärendet som en del i implementering och konkretisering av "Strategi för äldreomsorgen 2022-2031, i form av handlingsplan för vård-och omsorgsboenden i kommunen

att fullmäktige beslutar att ge Socialnämnden i uppdrag att utarbeta handlingsplan för vård och omsorgsboenden i Gislaveds kommun enligt ovan

att vad avser den fortsatta verksamheten på Lugnet ska synpunkter och förslag från personal och övriga berörda beaktas och övervägas i utarbetandet av handlingsplan avseende Lugnets fortsatta funktion och verksamhetsinriktning.

2023-08-21

Bengt-Ove Eriksson, ledamot för Vänsterpartiet i Kommunfullmäktige